

Wim Declercq

Het Spooktalent

Een verrassende kijk op jeugdvoetbal

Wim Declercq

Het Spooktalent

Een verrassende kijk op (jeugd)voetbal

Iste druk maart 2018

© 2018 Wim Declercq

Vertelpunt Uitgevers

ISBN: 9789492887047

Foto achterflap: Dimitri Charles

Redactie en cover: Dirk Hermans

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet, USB of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Wil u meer weten over de uitgaven van Vertelpunt Uitgevers, of wenst u zelf een boek uit te geven: www.vertelpuntuitgevers.be

“In het voetbal is trainer iets anders dan opleider. Er zijn veel goede trainers, maar weinig goede opleiders. Er zijn trainers die resultaten halen, maar dat is het enige wat ze bereiken. Ze laten niets achter in iemands ziel.”

Johan Cruijff

1 Inleiding

Ondertussen ben ik 25 jaar actief in binnen- en buitenland in het jeugdvoetbal. Dit leek me een mooi getal om terug te blikken op een eeuwigheid die voorbij is gevlogen.

Maar is een boek uitgeven niet een vorm van onbescheidenheid? Dan denk je aan Cristiano Ronaldo of José Mourinho. Maar toch niet aan Wim Declercq.

Aan de andere kant heb ik door de vele voetbalreizen en de ontmoetingen met interessante voetbalderen een rugzak vol kennis en ervaringen kunnen opdoen. Graag haal ik dit boek uit die rugzak. Een boek waarmee ik mij ten dienste wil stellen van spelers, ouders, scouts en verantwoordelijken. Doelstelling is om iedereen die met hart en ziel betrokken is bij het voetbal tot denken aan te zetten. Met het uiteindelijke doel om onze jeugdvoetballers op een positieve wijze te beïnvloeden. Ik neem jullie graag mee op deze voetbalsafari van ervaringen, voetbalopvattingen en oefenstof.

Coach, scout, speler, ouder en clubbestuurder kunnen er hopelijk iets van opsteken. Dit is een boek vanuit het hart, maar vooral vanuit reflectie geschreven. Vanuit het veld en vanop het veld.

Opgelet! We zullen het zeker niet altijd eens zijn. Maar dat hoeft ook niet.

Veel leesplezier met de nodige overpeinzingen!

Wim Declercq

We hebben zeer goede uniefs maar weinig topondernemers. Rekening houdend met de hoogconjunctuur van het nationale elftal en kijkend naar de tewerkstellingsgraad van Belgische coaches in het buitenland, dan is deze proportioneel klein in vergelijking met onze buurlanden als Frankrijk, Nederland en Duitsland.

We zijn een volkje dat doorheen de geschiedenis is gedomineerd. Vandaar ook dat de meeste Rode Duivels zijn doorgebroken in het buitenland. Deels door de (betere?) opleiding maar vooral ook door de kansen die zij kregen. Het Belgische opleidingssysteem biedt zeer hoogkwalitatieve opleidingen aan. Dat vinden we ook terug in onze voetbalcultuur. We hebben op dit moment samen met Duitsland en Frankrijk een opleidingscultuur ontwikkeld. Helaas stokt het dan. Een lanceringscultuur om jong talent te durven brengen is minder aan de orde. Cijfers bewijzen deze stelling.

Het ontbreekt aan een durfcultuur. Een cultuur van geloof en branie, het geloof in eigen opgeleide jongeren. We hebben precies altijd de reflex om wat uit het onbekende en exotische komt beter te vinden. Een Braziliaanse jongen is bijvoorbeeld dikwijls minder goed geschoold dan een eigen opgeleide jongere. En toch durven we deze jongeren niet lanceren. Deze gedachtegang weerspiegelt zich ook in de wetgeving om niet EU-spelers te contracteren. Destijds in het leven geroepen en ondersteund door de politiek. Zolang de overheid geen beperkingen oplegt op het aantal niet EU-spelers en vooral hun minimumlonen niet verhoogt, blijft België een fiscaal voetbalparadijs. Een toevluchtsoord.

Voor 76.800€ per jaar kan je een talentvolle jongere onder contract brengen. In dit bedrag mag je zelfs zijn verblijfskosten meerekenen. Dat is een peulschil. In Nederland moet je een niet EU-speler vijfmaal meer vergoeden. Dit lijkt me een juist en fair mechanisme. Je biedt de eigen opgeleide jongere een realistische kans. Maar ook de niet EU-jongere krijgt een betere bescherming. Hij zal iets minder als handelswaar worden behandeld. Deze wetgeving is met goede bedoelingen in het leven geroepen, om op korte termijn als basketbalclub en voetbalclub competitief te zijn of te blijven. Helaas heeft deze wetgeving op lange termijn ook nefaste gevolgen. Uit deze wetgeving spreekt ook een gevoel van angst en de schreeuw naar buitenlandse jongeren.

In plaats van te verplichten om nog meer eigen opgeleide jongeren in te schrijven op het wedstrijdblad, is de teneur om nog minder eigen opgeleide spelers de kans te bieden om door te groeien in de Belgische profcompetitie.

Men redeneert dat België geen wereldautoriteit kan worden op voetbalgebied omdat we te klein zijn en we te weinig middelen hebben. Niets is echter minder waar.

Voorbeelden zijn legio van landen en clubs die kunnen verrassen. Dit is een tijdelijk fenomeen maar af en toe gebeurt het wel. Soms door toeval maar soms ook door een weldoordachte strategie. Of een combinatie van beide.

- Denemarken won het EK in Zweden in 1992 als stand-in van het uiteengevallen Joegoslavië nadat de spelers van het strand werden geplukt en zonder voorbereiding aan het EK begonnen.
- Leicester City speelt twee jaar geleden met sprankelend voetbal kampioen van Engeland met één van de kleinste budgetten in de Premier League
- Nederland was decennialang een wereldmacht als landje van zeventien miljoen inwoners. Een voetbalautoriteit op diverse gebieden. Sterk in het ontwikkelen van een voetbalfilosofie met als exponenten de vele topvoetballers en topcoaches
- Griekenland won het EK in Portugal in 2004 als totale verrassing. Weliswaar met ultralelijk betonvoetbal maar buitengewoon knap als prestatie.

Gelukkig is het geen exacte wetenschap en maken deze uitschieters het voetbal net zo aantrekkelijk.

Maar dan moet je er wel in durven te geloven. Met een weldoordacht plan kan je wel nog een verschil maken.

Alleen door vernieuwing kunnen we nog een rol spelen. Ons louter spiegelen aan begrotingen werkt afstompnd en geeft alleen maar

frustraties. De jeugd opleiden kan een manier zijn om het product voetbal op de wereldkaart te prikken.

Met het transferbedrag van Youri Thielemans betaalt RSC Anderlecht tien jaar lang het budget van zijn jeugdopleiding. Zonder de extra voordelen mee te rekenen zoals het niet moeten betalen van een transfervergoeding of het bewerkstelligen van de landstitel.

Niet alleen hard werken en talent zijn parameters om te slagen.

De wereldindex die onder andere rekening houdt met het BNP en het aantal inwoners per land kan je beïnvloeden. We scoren onder het gemiddelde maar Nederland scoort bovengemiddeld. Nochtans hebben we vele troeven in handen. We beschikken over een scala aan divers talent dankzij ons koloniaal verleden. Infrastructuur en kennis is ook aanwezig. We missen alleen de drive en de branie om de laatste horde te nemen.

Kleinschalige en charmante projecten zijn het volleybalverhaal en de turnploeg. Of in het verleden het judo project van Jean-Marie Dedecker. Wanneer je je hierin verdiept, zie je ook veel weerstanden die ze hebben moeten overwinnen. In de zaal maar nog meer buiten de sportzaal.

De corebusiness van een club is het eerste elftal en het winnen van wedstrijden. Zeer plausibel. Ze bezit ook een nicheproduct, namelijk de jeugdopleiding. Een situatie die historisch is gegroeid. Zonder erbij stil te staan, hebben clubs deze taak op zich genomen.

In Angelsaksische landen is deze situatie anders en wordt jeugdsport meer vanuit de scholen georganiseerd. Probleem is dat een jeugdwerking dikwijls onder vuur komt te liggen bij een clubcrisis. Meer nog, het jeugdverhaal is altijd het eerste verhaal van het boek dat wordt herschreven of zelfs geschrapt. Een jeugdroman die dikwijls uitdraait op een horrorverhaal.

Ouders zijn kritisch en voelen dit ook aan. In onze huidige individualistische en veeleisende maatschappij gaan ze op zoek naar alternatieven.

Laat de clubs de keuze om zelf te investeren in hun jeugdverhaal. Elke club moet rekening houden met zijn eigen mogelijkheden en identiteit. Sommige clubs zijn expert in het aantrekken van jeugdige talenten. Andere zijn experts in het ontwikkelen van jeugdige talent.

Even goede vrienden maar maak keuzes. Durf de regelgeving en structuren in het jeugdverhaal los te koppelen van een eerste elftal.

Het zou in theorie perfect kunnen dat profclub x niet beschikt over een jeugdopleiding. Liever deze keuze dan een valse keuze waar de jeugdopleiding van club x dienst doet als melkkoe of marketingtool. In England heeft Huddersfield Town FC deze denkoefening gemaakt en uitgevoerd. Ze hebben dus de theorie omgezet naar de praktijk. Zij hebben het rendement van hun jeugdopleiding onder de loep genomen. Het rendement was quasi nihil. Ze hebben vervolgens besloten om hun jeugdopleiding te ontmantelen. Een keuze die ik enerzijds niet toejuich, maar anderzijds enorm respecteer. Liever geen jeugdopleiding dan een alibi-jeugdopleiding. Het scheidt duidelijkheid en geen valse hoop.

Zo krijg je natuurlijk het ontstaan van fenomenen als voetbalscholen en academies. Ze bieden een uitweg aan. Of een vluchtweg. Zo ontstaat er een underground scene.

Een zoektocht naar een oprechte meerwaarde. Het is hier ook dat ouders, coaches en spelers elkaar terugvinden. In een oprechte omgeving.

Dit kan men interpreteren als een wake up call.

De lanceringscode:

Als hij goed genoeg is, is hij oud genoeg

2 Valkuilen

In een topsportomgeving moeten we gevoelige materie kunnen benoemen. Natuurlijk moeten we ook de sociale aspecten bekijken en niet louter de puur opleidingsgerichte materie willen doordrukken. Maar het feit is wel dat in het reguliere, klassieke voetbalcircuit de wedstrijd nog altijd primordiaal is voor trainer en ouder. Natuurlijk worden de spelers geconditioneerd om dit leuk te vinden. Per slot van rekening zien ze hun helden wedstrijden spelen op televisie. Logisch dat ze dit willen nabootsen. Maar ik denk dat we als experts ouders en begeleiders moeten helpen en ondersteunen in dit proces. Want het zou een weloverwogen proces moeten zijn.

Voetbal zit vol clichés, aangenomen (on)waarheden gestoeld op het verleden. Door desinteresse of beperkte competenties heerst er te weinig dadendrang.

De voetballerij is een ultraconservatieve wereld. Het spel heeft zich de voorbije decennia enorm ontwikkeld maar vernieuwing blijft beperkt. We doen het nog altijd zoals vroeger. Er wordt nog altijd weinig oprechte interesse betoond in het jeugdvoetbal. Hooguit mag het dienen als pasmunt voor (geo)politieke spelletjes, terwijl het gaat over kinderen: de toekomst van onze samenleving.

Daarom zal ik ook terugkomen op enkele eigenaardige kronkels. Instroom en een brede piramide is superbelangrijk. Net deze opleiders die prachtig werk leveren aan de basis worden ondergewaardeerd (financieel, sportief, mentaal) ten opzichte van hun collega's die zorgen voor de uitstroom. Opleiders die zorgen voor een brede piramide en de nodige instroom worden minder gewaardeerd terwijl coaches die uitstroom aanwakkeren op een (financieel) podium geplaatst worden. Een ongezonde redenering en handelswijze.

Grote clichés worden dagelijks uit de kast gehaald in het voetbal. Containerbegrippen als te weinig inzet, te weinig druk op de bal of veel afval in het spel. Maar het zijn gevolgen terwijl men beter de oorzaken

zou benoemen. Volgens vele coaches en analisten komen te veel slordigheden in het spel voort door stress of te weinig ruimte. Je krijgt vervolgens voetbal in het duel. Een vicieuze cirkel. Want dat zijn geen oorzaken maar gevolgen. De oorzaken zijn een te beperkte techniek en verkeerde timing of keuzes aan de bal. Spelers moeten zich comfortabel voelen aan de bal. De bal is hun vriend. Indien je iets beheerst, krijg je automatisch ook zelfvertrouwen. In welke situatie dan ook. In plaats van stress krijgen ze zelfvertrouwen en een goed gevoel. Dit is zeker geen kritiek naar de huidige profspelers. Het laatste decennium is het voetbal gigantisch geëvolueerd.

Daarom moeten we onze jeugdspelers voorbereiden op de voetbalverwachtingen die binnen tien jaar zullen heersen.

Talentvolle jeugdspelers zijn dikwijls bezoedeld door het geldgewin. Of hoe (te) hoge opleidingsvergoedingen ook een averechts effect bewerkstelligen. Realistische opleidingsvergoedingen zijn nodig. Vergoedingen die de werkelijke kosten dekken van de opleiding van een jeugdspeler. Nu vooral toegespitst om de toptalenten te kunnen beschermen. Een groot gevaar want de jongens net onder deze toplaag krijgen daardoor geen kansen omdat ze te veel kosten aan opleidingsvergoedingen wanneer andere clubs hen kansen willen bieden.

Vervolgens komen ze in het amateurvoetbal terecht. Kleinere profclubs, zeker in Nederland, twijfelen om deze jongeren kansen te bieden. Net zij hebben de kwaliteiten om uit te groeien tot volwaardige profspelers. Jeugdspelers zijn dikwijls een marketinginstrument. Een dekmantel.

Met plastische chirurgie gaan we het niet halen. Oké, het is een vergelijking, maar ze maakt het herkenbaar. Op die manier kunnen leken zich ook inleven in deze complexe materie. Want niet vergeten, we zijn met mensen bezig. Meer nog, met kinderen. Het dierbaarste in onze samenleving.

Vele wetten dateren nog uit de tijd van Napoleon. In het voetbal zijn er zelfs geen wetten en is het mantra: “Zo deden we het vroeger ook!”

Maar dat is geen argument. En precies dáárom heb ik mijn eigen trainerscursus ontwikkeld.

Na 25 jaar vele watertjes te hebben doorzwommen, meen ik een balans te mogen opmaken. Heb trouwens nooit gekozen voor de vlucht vooruit en/of het financiële laten primeren. Jeugd opleiden is mijn passie. Ik heb getraind van regionaal niveau tot interprovinciaal en eliteniveau van U7 tot U17, als trainer, coach en coördinator, van zevenjarige jongens tot meiden van 18 jaar, vanuit België over Nederland en Frankrijk tot de Verenigde Staten. Ik was scout voor de academie JMG België en mede-oprichter van de Essevee Soccer School van Zulte Waregem. Ik heb deelgenomen aan tal van clinics en zelf bijscholingen verzorgd. Ik ben in het bezit van verschillende trainersdiploma's en diploma TVJO. Maar misschien wel het belangrijkste in mijn leerproces als coach was zelfstudie, reizen en reflectie. Na vele voetbaltrips naar Sporting Lissabon, FC Barcelona, Brazilië, Argentinië, Costa Rica, Frankrijk, China, Indië, Istanbul, Rome, London, LOSC, Ajax, Feyenoord, Aspire Academy, Raja Casablanca, enz ... kwam ik tot vele inzichten.

Het is niet evident voor de niet-profvoetballer om actief te worden in het jeugdvoetbal. Een specialisme. Een microbe die je moet vatten. Daarom heb ik een grenzeloos respect voor coaches die de grenzen oversteken tot in China. Van passie gesproken!!!

In het voetbal heb je amateuristische amateurs, professionele professionals, professionele amateurs en amateuristische professionals. Ik heb in deze voetbalexodus vele professionele amateurs mogen begroeten. Met een enorme drive.

Ook hier geldt misschien PUT HUNGER ABOVE SKILLS of misschien hebben ze én skills én gedrevenheid? Maar ik ben er rotsvast van overtuigd dat een bekwame en gedreven ex-prof een meerwaarde is voor de opleiding van jeugdvoetballers. Maar niet alléén op basis van hun voetballoopbaan.

Ik neem de elitejeugdwerkingen als voorbeeld samen met de voetbalfederaties. Zij zetten de krijtlijnen uit. Zij zorgen voor de tendensen en vele trends of modegrillen. Vervolgens sijpelt het naar beneden. Want iedereen kan toch zien hoe snel en intensief die elitejeugdvoetballers kunnen voetballen. Ik zie veel valkuilen. Soms goed

gecamoufleerd, soms zo opzichtig. Maar ouders en spelers worden verblind.

Er is veel kennis aanwezig maar helaas geen fulltime omkadering. Daarom stroomt er veel kennis weg uit het jeugdvoetbal. Deels uit desinteresse maar ook deels uit financiële noodzaak. Jeugd opleiden is helaas een cultuur die niet altijd gericht is op de ontwikkeling maar soms ook op een ongezonde nadruk op de kortetermijnprestatie.

Voetbal is vaak zo eendimensionaal.

Ik zie massaal veel jeugdspelers in een “*professionele*” jeugdwerking. Op zich een positieve vaststelling maar maken we deze kinderen niet iets wijs? Dikwijls is het alsof we hen een fata morgana voorspiegelen. Zijn er niet te veel “*professionele*” jeugdwerkingen? Meer kwantiteit dan kwaliteit? Ik zie jeugdteams met 20 à 22 spelers voor 1 team. Een pijnlijke gedachte. Speelkansen zijn beperkt. Ook weer een afkooksel van hoe een eerste elftal werkt. We moeten ervoor waken dat we geen omgekeerde piramide bouwen. We mogen de top van de piramide niet overbevolken. We zijn een klein land met een beperkt aantal “*talenten*”. Clubs investeren in minstens 200 jeugdspelers. Zijn dit allemaal potentiële profspelers?

Ik heb het geluk gehad om gedurende 4 seizoenen een U6 regionaal ploegje van dichtbij te mogen volgen. Op dit moment acteren ze als U9 ploeg. Met 9 spelers. In totaal zijn er verspreid over 4 seizoenen 24 jongens actief geweest bij deze ploeg. Veel instroom en ook veel uitstroom. Mogen of moeten we ons geen vragen stellen bij het grote verloop?

Waarom teams per kalenderjaar? Omdat schoolklassen worden opgedeeld in jaargangen, worden teams automatisch in jaargangen opgedeeld en als “*klas*” benaderd. Want het voetbal is ontstaan in Engeland vanuit een schoolstructuur. Met de opkomst van de profclubs werd de organisatie van het eerste elftal vervolgens rechtstreeks gekopieerd naar de jeugdopleidingen.

Misschien een idee om de jeugdopleidingen los te koppelen en te organiseren in provinciale opleidingscentra? Of enkel door clubs die oprechte interesse vertonen?

Winnen staat voorop in plaats van opleiden. Ondanks diverse kunstgrepen blijft de mindset op het “naakte” winnen van competitiewedstrijden met bijhorende (geïmproviseerde) rangschikking. Zoals onderstaande feiten nog wekelijks bewijzen. Helaas geen uitzonderingen.

De U13 wedstrijd van club x en club y vond plaats op locatie z.

Scheidsrechter A: "In eerste instantie kreeg enkel ik verwijten naar het hoofd geslingerd. Naarmate de wedstrijd vorderde, begonnen de ouders echter ook te schelden naar voetballers van amper twaalf jaar oud. Ze werden zo persoonlijk dat sommige kinderen bijna niet meer durfden te voetballen. Na de wedstrijd bekladden de spelers van club y de kleedkamer volledig met modder. Ze waren volledig opgefokt door de ouders."

Zelf was ik getuige van een ouder die tijdens een wedstrijd van de U6 een piepjonge scheidsrechter op een “vaderlijke” toon terechtwees. De vader kon het veel beter, vertelde hij. Prompt nam hij het scheidsrechtersfluitje uit de hand van de jeugdige scheidsrechter. En stuurde de jongen wandelen. Ik stond perplex!

Deze voorbeelden zijn schering en inslag. Met een gezondere wedstrijdstructuur breng je een totaal andere beleving. Een beleving van leren en opvoeden, in plaats van een sfeer van competitie en wij tegen zij.

Jeugdvoetbal is enorm belastend voor de hele familie. En toch traint de speler maar enkele uren per week. Eigenlijk trainen kinderen veel te weinig in verhouding tot de opofferingen. Gemiddeld zit een getalenteerde jeugdspeler minstens evenveel in de auto, busje of kleedkamer dan dat hij zijn hobby kan beoefenen. Dit moet toch tot nadenken stemmen?

Kinderen te vroeg specialiseren in voetbal houdt risico's in zoals een beperkt scala aan bewegingsvaardigheden. Vaardigheden die ze later

misschien net tekortkomen. En die we dan via “speciale” technieken willen compenseren. Ook dreigt natuurlijk het gevaar van burn-out. Spelers vinden het mentaal te belastend en verliezen hun spelvreugde. Vooral de mentale belasting veroorzaakt door randfactoren naast het veld.

Jeugdvoetbal is te snel gefocust op het spelen van II tegen II. Waarom? Omdat we ons zo graag identificeren met de helden op het televisiescherm. Maar de afstanden zijn dikwijls te groot waardoor krachtige en grotere spelers in het voordeel zijn. Technische vaardigheden en behendigheid worden onderdrukt, letterlijk weggeduwd. Zo komen we tot het fenomeen dat we kunnen omschrijven als survival of the fittest in plaats van survival of the best. Ik hoor jullie denken dat er toch niets mis mee is als de meest fitte speler doorgroeit tot profvoetballer. In het systeem van de survival of the fittest is het inderdaad die speler die doorbreekt. De speler die zich heeft kunnen ontwikkelen op basis van duelkracht en fysieke kwaliteiten.

GOALA, een concept opgericht om jeugdopleiding op een andere manier te benaderen, opteert resoluut voor de survival of the best. Een stapsgewijs proces waardoor talenten zich kunnen ontwikkelen op basis van technische, tactische en mentale kwaliteiten. Op hun eigen ritme! Want op die manier krijgen verborgen talenten of spooktalenten ook kansen.

Er is jaarlijks sprake van een enorm spelersverloop. Per team worden minstens gemiddeld vier à vijf spelers de laan uitgestuurd ondanks hun juiste bedoelingen. Teams die ik trainde bij de U11 waren amper nog herkenbaar als U17. De overgrote meerderheid van het team bestond uit andere spelers. Jaarlijks worden er meer dan 300 jeugdtransfers doorgevoerd binnen de elitejeugdwerkingen. In Nederland 50 per seizoen. Oh ja, ik deed er ook aan mee. Maar ik ben wel op zoek gegaan naar oplossingen. En gevonden!

Er bestaat een grote drop out bij jeugdspelers tussen dertien jaar en zeventien jaar omdat ze andere interesses krijgen. Maar uit onderzoek blijkt ook dat de trainer een cruciale rol speelt. Zowel voor de elitejeugdcoach als de recreatieve coach moeten we een uitdagende

omgeving creëren. Een omgeving die voetbal uitstraalt. Nu worden jeugdspelers het veld opgestuurd met taken en beperkingen. Met een tekort aan creativiteit. Leer hen denken en zelf oplossingen zoeken in plaats van alles voor te kauwen.

Elke jeugdcoach in een elite-omgeving heeft het aan den lijve ondervonden. De evaluaties! De meest vervelende en gênante periode van het jaar. Het doorsturen van spelers waar je een jaar intensief mee hebt gewerkt en vele uren mee doorgebracht. Kunnen en moeten we dit niet te allen tijde vermijden? Het zorgt namelijk voor gigantisch veel negatieve stress voor spelers maar ook voor ouders en de rest van de familie. Een regelrechte aanslag. Wie dit durft te ontkennen, weet niet waarover hij spreekt. Met GOALA streven we naar positieve stress. De stress van het harde werken.

Met pijn in het voetbalhart en als ouder citeer ik een uitspraak van Brecht Dejaegere (AA Gent) in Sport/Voetbalmagazine van 25/10/2017.

Brecht Dejaegere doorliep de jeugdramen van een bepaalde Belgische topclub, maar kreeg bij de U16 slecht nieuws.

Opeens kwam de trainer zeggen. “Brecht, je zal niet meer spelen tot je probleem is opgelost.” Ik wist toen dat het gedaan was. Ik deed er alles voor, ik zat bij de nationale ploeg en kreeg altijd positieve evaluaties, maar mijn lengte had ik niet in handen. Had die trainer gezegd dat ik mijn sprongkracht moest verbeteren, dan was ik daar nog dezelfde avond mee begonnen. De weg van de kleedkamer naar de parking, waar mijn moeder in de wagen zat te wachten, was een lijdensweg. Ik schaamde mij verschrikkelijk. Ik durfde niet naar huis en niet naar school omdat ik niet meer geschikt was.

Met de hand op mijn hart kan ik voetballend België verzekeren dat er vele Brecht Dejaegeres zijn verloren gegaan. En nu nog, elke dag weer. Triest. Op die manier worden realistische kinderdromen gefnuikt.

Talenten moeten zich kunnen concentreren op leren voetballen en zich vervolmaken in het voetbal. Nu worden ze te snel en te veel afgeleid van hun kerntaak: het voetballen. Uren maken en zich amuseren op een voetbalveld. Hun voldoening leren halen uit het voetbal (intrinsieke

motivatie) in plaats van extra-sportieve randzaken (extrinsieke motivatie). Dikwijls is jeugd opleiden een afvallingsrace. Een verkeerde en ongezonde race. Een verkeerde insteek. We beginnen aan de start met als uitgangspunt dat bijna geen enkele speler de finish zal bereiken. Dat is een onverantwoorde en bizarre redenering. De insteek van een opleider en opvoeder zou toch moeten zijn om iedereen naar de finish te begeleiden. Elke club is tijdens het detecteren en selecteren van nieuwe spelers rotsvast overtuigd van de kwaliteiten. Maar letterlijk na enkele weken wordt hier al aan getwijfeld. De jeugdvoetballer is een wegwerp-product geworden. En toch hoeft het niet zo te zijn. Het kán anders.

Vandaar mijn voorstel aan eliteclubs om een garantie te geven aan ouders en spelers dat ze vanaf een bepaalde leeftijd tot het einde van hun opleiding niet kunnen worden ontslagen omwille van sportieve redenen. Waarom niet durven opleggen dat elke elitewerking vanaf dertien jaar geen spelers mag doorsturen en zelfs niet meer rekruteren? Een recruteringsstop betekent dat de huidige jeugdspelers niet meer kunnen worden weggestuurd. Daardoor krijgen ze de tijd en de mentale ruimte om op hun eigen tempo te ontwikkelen. Het zorgt voor een aangenaam sportief klimaat. De focus verschuift van zoeken naar oplossingen naast het veld naar zoeken naar oplossingen op het veld. Het spooktalent, de laatmature, de “geboortemaandeffector” ... zullen er de vruchten van plukken.

Ik besef dat dit een revolutionair voorstel is, maar het is alleszins kindvriendelijk. En op de koop toe zal de efficiëntie toenemen. Kindvriendelijk en efficiënt? Ik ben er zeker van, want ik heb het zelf ervaren. We vrezen dat spelers op hun lauweren gaan rusten. Maar niets is minder waar. De negatieve stress (evaluaties, stopzetting) wordt omgezet naar positieve stress (elke dag beter moeten worden). Hiervoor heb je geen stok achter de deur nodig.

Je moet als coach over het muurtje kijken om de spelers niet elk jaar over de muur te moeten gooien. Meer nog, je moet als club over het muurtje kijken en een langetermijnvisie uitrollen.

Een trainer heeft een machtspositie. Jeugdspelers hebben dromen en torenhoge ambities. En dit in een kader van volwassenen versus

kinderen. Dit kan leiden tot een gevaarlijke en ongezonde cocktail waardoor er misbruik van vertrouwen en zelfs machtsmisbruik kan ontstaan.

Spelstijlen zijn het meest overroepen item in het voetbal. Er zijn volledige bibliotheken gevuld met artikels over ploegopstellingen. 4-3-3 of 3-5-2 of 5-4-1 en dan vergeet men de keeper nog altijd. Deze opstellingen zie je maar in een paar fases tijdens de wedstrijd. Het zijn momentopnames. Ze geven trainers en spelers een houvast. Het biedt een kapstok om onzekerheid en instabiliteit het hoofd te bieden. Een hulpmiddel om het onbekende en onbeminde te bestrijden. Er wordt gedacht vanuit de reactie. Reageren in plaats van ageren. Daarom dat we ons zo graag verdiepen in het anticiperen. Liever anticiperen dan creëren. Liever reageren dan ageren.

Graag citeer ik Guardiola in verband met ploegopstellingen: “*Het zijn maar telefoonnummers*”. We beschikken over zeer bekwame coaches, maar er is ruimte voor verbetering bij de structuren. Coaches moet je ook grotendeels tegen zichzelf beschermen. Jeugdcoaches willen/moeten winnen om politieke en economische redenen. De tactisch sterke en wedstrijdresultaatgerichte coach haalt het altijd van de op langetermijn denkende coach. Kortom, men plaatst resultaat boven het proces.

We moeten beseffen dat jeugd formeren een project van lange adem is. Eerst moet dat besef doordringen. Vervolgens moet er gehandeld worden. Op dit moment bevinden we ons in de doordringfase.

Als dat besef er is, komt er enorme hoeveelheid positieve energie vrij. Het klassieke geval van “*championitis*” is blijkbaar hardnekkig. Omdat er altijd nieuwe mensen met goede bedoelingen in het voetbal instromen vanuit de basis maar niet met de juiste kennis.

Vorig jaar kreeg ik het nieuws dat 7-jarigen werden uitgenodigd voor het jaarlijks sportgala georganiseerd door het gemeentebestuur! Alle kampioenen van de gemeente werden gehuldigd. Blijkbaar had het plaatselijk U8 team zich gekroond tot kampioen. Een sterk staaltje Championitis. Ook een sterk staaltje organisatiekunde: het bijhouden

van de wedstrijdresultaten van het eigen team en andere teams, deze vervolgens doorsturen naar het jeugdbestuur en hoofdbestuur. Het hoofdbestuur licht de gemeente in en nodigt elke speler persoonlijk uit. Een totaal verkeerd signaal van mensen met waarschijnlijk de beste bedoelingen. Wat als we deze energie hadden aangewend om deze spelers (nog) beter te faciliteren?

Topsport is niet altijd een democratisch proces. Jeugdtopvoetbal is één bepaalde lijn durven uit te stippelen en vooral aan te houden en vol te houden. Dit is niet evident. GOALA benadert het voetbal daarom als middel en niet als doel op zich. Voetbal als middel om jeugdspelers te formeren tot evenwichtige volwassenen die gewapend zijn om later te functioneren in onze maatschappij. Ik durf mij dan ook kritisch vragen te stellen of we onze jeugdspelers helpen met deze talrijke winfies die ik elk voetbalweekend mag aanschouwen op sociale media. Of de talloze live beelden van overwinningskreten uit de kleedkamers. Of de zonder schroom gepubliceerde klassementen waarop de jongens of meisjes op de eerste plaats prijken. De andere kant van de medaille of het klassement wordt niet belicht. Zij mogen dienen om anderen te laten schitteren. Met als summum een selfie van een van trots blinkende coach. Een coach die waarschijnlijk vooral zijn eigenwaarde heeft opgetrokken. Ik wacht nog altijd op de eerst selfies en loesies van spelers en trainers die verloren hebben. Het bewijst nog maar eens dat de hele mindset van het jeugdvoetbal louter en alleen is toegespitst op het winnen van de wedstrijden. De vele goede bedoelingen ten spijt. Wekelijks worden er nog pagina's vol van voetbalklassementen van jeugdwedstrijden gepubliceerd.

Daarom ben ik ervan overtuigd dat, ondanks alle goede bedoelingen van de federaties, de kern van het probleem niet wordt aangepakt. Men bestrijdt de gevolgen, maar niet de oorzaak. De mindset van trainers, clubverantwoordelijken en ouders kan je niet zomaar veranderen of zelfs niet beïnvloeden. Deze mensen moet je tegen zichzelf beschermen. Onschuldig en goed bedoeld. Maar in de praktijk minder onschuldig. We programmeren spelers om te winnen. Prima, maar we programmeren spelers enkel om te winnen. De manier waarop is ondergeschikt. Dan wordt het beperkend.

We mogen ons niet laten afleiden van de basisingrediënten van het voetbal. Blijf dicht bij haar kern. Voetbal bestaat uit een bal, spelers en medespelers. Met de nodige diepgang kan je eindeloos variëren met de bestaande oefenstof zonder dat spelers zich gaan vervelen. Voetballers met intrinsieke motivatie zie ik hier zeer veel voldoening uit puren. Sommigen slagen er echter in om de vis te verdrinken. Ze verzanden in nevenactiviteiten die ver weg staan van de voetbalrealiteit.

Jeugdvoetbal is vrijblijvend. Clubs zijn wispelturig. Dit vormt een groter probleem bij formen dan bij seniorenvoetbal. Jeugdopleiders schreeuwt om continuïteit. Anders wordt het bijzonder verwarrend voor jeugdspelers. Stel je voor dat zoon of dochter het ene jaar leert dat $2 + 2 = 4$ en het volgende jaar $2 + 2 = 3$. Ik denk niet dat we dit zouden accepteren van een schoolsysteem.

Er is nog een gigantische progressiemarge in het jeugdvoetbal. En meer bepaald in het ontwikkelen van jeugdspelers tot professionele voetballers. Tot voor kort was dit braakliggend terrein. Slechts enkele landen verdiepen zich in deze materie. Een prachtige opportuniteit!

Zeker als je merkt dat er een significante interesse ontstaat in de meest bevolkte landen van de wereld.

In Indonesië (260 miljoen inwoners), Verenigde Staten (325 miljoen inwoners), China (1,4 miljard inwoners) en India (1,3 miljard inwoners) stijgt de voetbalinteresse zienderogen. Als je weet dat deze landen nog voetbalontwikkelingslanden zijn en zich niet hebben kunnen kwalificeren voor het wereldkampioenschap 2018 in Rusland kan je je wel inbeelden wat een enorme potentie het (jeugd)voetbal nog kan genereren.

De fanbase kan enorm stijgen. De vreemde eend in de bijt is de Verenigde Staten. Velen dachten dat we ze niet meer moesten catalogeren als een ontwikkelingsland maar er is sprake van een duidelijke stagnatie in hun voetbalontwikkeling. De interesse neemt zeker toe, zoals cijfers ook aangegeven. In 2010 volgden 59 miljoen mensen het voetbal in de VS en in 2016 was dit gestegen tot 79 miljoen geïnteresseerden (bron: Sports Illustrated). Dit geeft aan dat er zeker een potentieel is.

Een reden is dat je een complexe sport als voetbal niet zomaar even kan inplanten in een land. Voetbal is een combinatie van denken, lopen, lifestyle en specifieke (voetbal)handelingen. Ook China zal dit de komende jaren aan den lijve ondervinden.

Het genetisch materiaal van een jongere in Zuid-Amerika of Europa kan je niet zomaar eventjes injecteren in een totaal andere samenleving.

Een andere reden voor de stagnatie van het voetbal in de Verenigde Staten is het pay-for-play-systeem. Voetbal is en blijft een elitesport. Een sport met hoge lidgelden, prestige en prachtige infrastructuur. De sport voor de blanke middenklasse. Maar daardoor sluit je een grote groep kinderen uit. Terwijl net een mix van diverse spelertypes en achtergronden een verrijking kan betekenen voor een team.

Wie kan 2000 € betalen voor een voetbalkamp in de zomer of wie kan 5000 \$ dollar betalen om wekelijks te trainen? Ik zag dit fenomeen ook opduiken bij Afrikaanse topclubs als Raja Casablanca en Wydad Casablanca. De ene dure bolide na de andere leverde prachtig uitgedoste jongetjes af aan de voetbalpoort.

Een valkuil die ook in Europa bestaat. Zeker omdat beide samenlevingen toegroeien naar een Angelsaksisch model.

Daardoor gaat veel talent verloren. Het gaat niet echt verloren maar er ontstaat een nevencultuur of subcultuur. Vele immigranten of jongeren uit kansloze milieus voetballen in andere omstandigheden. In hun eigen leefwereld met hun eigen gewoontes en welbehagen. Pleintjes en futsal zijn hun biotoop. Ik kan hen gevoelsmatig zeker geen ongelijk geven. De bal dikwijls raken in een kleine ruimte op elk moment van de dag is toch een droom voor de ware voetballiefhebber? Je ziet meer spelvreugde en minder druk op pleintjes en in het futsal dan tijdens jeugdwedstrijden waar er meer een krampachtige sfeer van druk en moeten heerst. Spelers buiten competitie zijn zeker niet slechter. Ze zijn anders. Wie zal hen kansen geven? Want ze spelen geen georganiseerde competitie en dus zijn ze niet bruikbaar.

Trouwens, ze compromisloos binnensmijten in een elitaire club is een ware cultuurschok voor hen. Gedoemd tot mislukken.

Deze foto werd genomen tijdens een vriendschappelijke wedstrijd tijdens ons verblijf in Marokko. Deze foto straalt passie, liefde voor de sport en professionalisme uit. Vele West-Europese ouders en spelers zouden dit een gebrek aan professionalisme noemen. Ik stond erbij, vol respect. Ik noem het een les in nederigheid! Jeugdspelers worden in de watten gelegd met luxe en prestige. Extrinsieke beloningen komen te vroeg. Clubs geven hiermee de verkeerde signalen. Jeugdspelers zijn exacte kopieën van profspelers met koptelefoons, trainingskleding van de club, makelaars, vergoedingen, sportdranken, enz.

Prikkels en beloningen zorgen voor overkill op te vroege leeftijd. Met het risico op mentaal uitgebluste jeugdvoetballers.

Tijdens mijn omzwervingen in de Verenigde Staten werden we toegesproken door de eigenaar van een voetbalacademie en coach van een universiteitsteam met de legendarische woorden.

Out of difficulties grow miracles

3 De drijfveren van speler, coach en ouder

Ik ben niet de norm. 90 % van de ondervraagde coaches vinden zich beter dan het gemiddelde, terwijl dit wiskundig gezien natuurlijk niet kan. We overschatten ons en onderschatten de anderen.

We nemen constant beslissingen op basis van emoties. Zoals vorig jaar nog beschreven werd door de Nobelprijswinnaar voor Economie Richard Thaler. Mensen en bijgevolg trainers kiezen niet uit rationele overwegingen. Die hebben we alleen maar nodig om onze keuzes te verantwoorden.

Ook kinderen worden dus constant slachtoffer van irrationele beslissingen. Dit is niet eerlijk naar onze jeugdspelers toe.

Critici zullen opwerpen dat het vroeger toch ook werkte en dat elk kind met tegenslagen moet leren omgaan. Dit is inderdaad ook een leerproces en een proces dat kinderen moeten overwinnen. Maar mogen we daarom niet op zoek gaan naar kindvriendelijke veranderingen? Ik schrijf dit niét om de goedbedoelde jeugdcoach te ontmoedigen. Wel om aan te zetten tot reflectie.

Daarom moeten we trainers helpen met objectieve meetinstrumenten en kindvriendelijke structuren. We moeten ons beschermen tegen onszelf als coach. Trainers en coaches kicken graag op prestige en uitstraling van de volledige club. Ze nemen het logo en prestige mee van het eerste elftal. Zonder (ernstig) rekening te houden met de inhoud van een jeugdwerking.

Feit is wel: als je op een zondagnamiddag naar een training rijdt in plaats van naar een veelbesproken competitiewedstrijd dat je het samenhorigheidsgevoel volledig uitschakelt. Of net niet? Doordat je je niet kan meten met elkaar valt natuurlijk een stukje (vals) samenhorigheidsgevoel weg. Het competitiegevoel van de strijd en sfeer is er niet. Dit laat zeker een leegte achter. Het gevoel van wij tegen zij valt weg. Een grote sociale factor valt weg. Dat is zeker niet mijn bedoeling. Ik pleit dus niet voor de afschaffing van het sociale aspect binnen het

voetbal. Integendeel, ik streef naar een sociaal en kindvriendelijk klimaat. Nu is alles opgebouwd rond de wedstrijd van het weekend. Een vertekend beeld. Want uiteindelijk is elk voetballend kind op eliteniveau een privéproject(je). Zeker in onze individualistische maatschappij.

Jeugdopleidingen neigen meer en meer naar een gesloten centrum. Met randzaken als gesloten trainingen, evaluaties per brief of communicatie louter via e-mail. Het wordt zeer afstandelijk benaderd. Een bewuste keuze van clubs om ouders op een veilige afstand te houden. Waarschijnlijk afgekeken van de andere sport: het seniorenvoetbal. Zij moeten vooral op profniveau supporters en media kanaliseren.

Aan de andere kant kan ik ook begrip opbrengen voor de ouders. Ouders voelen zich totaal uitgesloten. Zelfs letterlijk want op training mogen ouders of familieleden het jeugdcentrum niet betreden. Ouders voelen zich totaal uitgesloten en nutteloos. Ze zien zichzelf als veredelde taxichauffeurs. Als vader van een “*talent*” mag je nooit denken als een supporter van je favoriete club. Anders maak je keuzes op basis van emoties. Dat doen we sowieso, maar in dit geval nog meer.

Aan de andere kant stap je in een schoolomgeving ook niet zomaar het klaslokaal binnen van zoon of dochter. Maar een school heeft wel het pedagogische voordeel dat ze kunnen schermen met evaluaties op basis van objectieve parameters.

Deze klinische benadering wordt ingegeven door het feit dat ouders, spelers, club en coaches zich moeten verantwoorden en iedereen in een defensieve egelstelling wordt geprangd. Want minstens twee keer per jaar hangt het zwaard van Damocles boven het hoofd. De evaluaties!

Evaluaties gebeuren niet volgens objectieve evaluatiecriteria. Evaluatie is een appreciatie en hangt af van het goeddunken van de coach. Dit zorgt voor een klimaat van wantrouwen en achterdocht. Het wegsturen van spelers hangt als een loden gewicht op de schouders van spelers, ouders en coaches. Een niet te onderschatten mentale hinderpaal.

Niet vergeten! Op school heb je rapporten en worden kinderen ook op regelmatige basis geëvalueerd. Maar je blijft hoogstens zitten. Tevens zal je ook worden begeleid door zorgcoördinatoren en andere

vakspecialisten. In een club worden kinderen van hun droom beroofd en worden ze zonder enige nazorg bedankt voor bewezen diensten. Daarom pleit GOALA voor meer kindvriendelijkheid.

Waarom spelers geen garantie bieden dat ze vele jaren in hun vertrouwde omgeving op hun ritme kunnen doorgroeien?

Gaan ze minder presteren? Meetbaar?

Is het bewezen dat je met jaarlijks massaal kinderen door te sturen het rendement meetbaar verhoogt?

Voor iedereen is het duidelijk dat “*talenten*” binnen het elitejeugdvoetbal meer kwaliteiten hebben meegekregen van moeder natuur. Maar wat is talent? Wie is een talent?

Romelu Lukaku was een talent. En kunnen we zeker beschouwen als een succesvol topvoetballer.

Maar talent heeft toch al vaak aangetoond dat het moeilijk te herkennen is in de toekomst. Talent is grillig en onvoorspelbaar.

Daarom som ik graag enkele definities op van talent:

- Aangeboren handigheid (in het voetbal dus voetigheid)
- Bijzondere aanleg
- Iets dat je van jezelf goed kunt
- Aangeboren vermogen

Talent is dus aangeboren en verwerf je vanzelf zonder veel oefening. Talent is dus eenzijdig. In zijn eenzijdigheid is talent divers omdat voetbal een complexe sport is met vele talentaspecten.

Onder de definitie talent benoem ik de natuurtalenten. Zij hebben vanaf hun geboorte duidelijke en herkenbare talenten meegekregen als techniek of vista. Aan de andere kant heb je meer de verborgen talenten of de werktalenten. Werktalenten hebben de gave om hard te werken, focussen op iets willen zonder dat ze de aangeboren voetigheid hebben meegekregen. Uiteindelijk hebben zij misschien wel het grootste talent meegekregen om te slagen als profvoetballer. Een prima mentaliteit

gekoppeld aan werkethiek. Natuurtalenten hebben een overduidelijke bijzondere aanleg maar misschien minder de gave tot hard werken.

In een vroeg stadium de betere spelers, de natuurtalenten herkennen is geen kunst. Dit kan echt iedereen. Kunnen inschatten welke talenten in de toekomst zullen excelleren vraagt vakmanschap. We leven en kijken uitsluitend in het heden. Zijn talenten nu talenten omdat ze in de beste omstandigheden kunnen trainen? Zijn talenten nu talenten omdat ze vroegrijp zijn? Vele vragen ....

Naast de natuurtalenten en werktalenten heb je ook nog de spooktalenten. Zij hebben bepaalde talenten maar door omstandigheden krijgen ze niet de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Hierop komen we later terug.

Ik kijk kritisch naar het professionele gedrag van een aantal voetbalcoaches. Kan iemand mij het kopiegedrag verklaren van deze coaches?

Topvoetbal barst van de clichés en trends. En helaas ook van kopiegedrag. Als Massimo Allegri vernieuwing brengt en bijvoorbeeld spelers wisselt in minuut 60 in plaats van minuut 75 dan zie je dat ook in andere profcompetities. Eigenaardig want reeds jaren is wetenschappelijk bewezen dat je het best vroeger kan wisselen.

Als Unai Emery of Jorge Sampaoli 3-5-2 spelen, zie je coaches ineens overschakelen naar dit systeem. Hebben ze opeens spelers die dit systeem beheersen? Ik blijf het een bizar fenomeen vinden. Dit fenomeen zie je vooral na Champions League finales, WK's en EK's.

Waarschijnlijk omdat trainers in deze periodes tijd hebben om zich te laten bijpraten door analisten en media. Zou het misschien ontstaan omdat de meeste coaches ex-profvoetballers zijn en iedereen door dezelfde bril heeft leren kijken? En iedereen dezelfde cursussen heeft doorploegd?

Innoveren is durven wat anderen niet doen

Het puberbrein van een voetballer. Recente studies tonen aan dat puberen een chemische reactie veroorzaakt in de hersenen (bron: Puberbrein binnenstebuiten – wat beweegt jongeren tussen 10 en 25 jaar? – Huub Nelis en Yvonne van Sark).

Opgelet coaches! Puberen is dus een chemisch proces. Het is sterker dan henzelf.

Dit werpt hopelijk een ander beeld op onze voetballers. Eigenlijk moeten we het bekijken als een fenomeen. Misschien zoiets als dronkenschap of oververmoeidheid of het gebruik van een smartphone tijdens het autorijden?

We willen allemaal nog de controle over het stuur bewaren. We denken dat we de auto nog perfect kunnen besturen. Maar helaas moeten we toegeven dat dit niet het geval is. Zo moeten we misschien ook kijken naar onze puberende voetballers. Ze willen wel, ze denken dat ze het kunnen, maar chemische reacties belemmeren het.

In de puberteit ondergaan de hersenen van de jongere een aantal belangrijke veranderingen. Daardoor is veel typisch pubergedrag goed te verklaren.

Onderzoekers hebben ontdekt dat de hersenen van een kind blijven ontwikkelen totdat hij of zij 25 jaar is. En dat heeft rechtstreeks invloed op zijn of haar gedrag in die periode.

In de adolescentie maakt je kind een groeispurt door. Die heeft niet alleen te maken met zijn lichaamslengte, maar ook met zijn hersenen. Daardoor kan er chaos ontstaan in het hoofd van een puber.

Chaos die beter te kaderen is voor ouder en coach vanuit de ontwikkeling van de hersenen kan bijvoorbeeld zijn:

- Je kind heeft weinig controle over zijn gedrag en kan niet goed plannen.
- Hij of zij heeft last van sterk wisselende emoties en kan risico's niet goed inschatten.
- Ze gaan laat naar bed en hebben 's ochtends moeite met opstaan.

- Ze zijn gevoelig voor beloning.
- Traag informatie opnemend
- Op zoek naar kicks
- Denken alleen in het nu en niet aan de gevolgen. Een impulsieve gele of rode kaart krijgen tijdens een wedstrijd kan een voorbeeld zijn.

Net op deze leeftijd worden spelers geconfronteerd met trainers gespecialiseerd in het II tegen II spelen. Vaak ook trainers die torenhoge ambities hebben. Gericht op presteren. Net deze trainers moeten omgaan met kinderen in een volwassen lichaam. Dit wordt ook gestuurd door federaties. Van deze coaches wordt net verwacht dat ze een “hogere” trainersdiploma bezitten. Vooral toegespitst op seniorenvoetbal. Zij zijn meer gespecialiseerd in tactiek en fysiek. Net twee factoren die pubers niet kunnen beheersen tijdens hun puberteit. Een contradictie.

Puberteit vindt zijn oorsprong in de hersenen De ontwikkeling van de hersenen gebeurt trager dan het lichamelijke proces.

Eerst groeien kinderen in lengte. Spelers worden slungelachtig. Vaak het moment waarop clubs in een impulsieve en weinig doordachte ingeving spelers doorsturen. Hier rekening mee houden vraagt vakkennis. Dit bewijst waarom jeugdvoetballers begeleiden een specialisme is.

Vervolgens groeien spelers in de breedte. Als laatste komen de hersenen aan de beurt. Dit brengt het onwaarschijnlijke gevolg met zich mee dat we een volwassen lichaam zien dat nog denkt en handelt als een kind. Dit kan voor enorme frustraties zorgen voor trainers. Want we zien een volwassen speler. Maar hij denkt en acteert als een kind. Het signaal voor trainer en club om beslissingen te moeten nemen. Want speler x of y is niet gedreven of niet bezig met het spelletje. Hij toont een ongeïnteresseerde indruk. Helaas een façade.

Opgelet! De groeispurt kan verschillende jaren duren en is heel divers. Bij sommige spelers kan dit starten vanaf twaalf jaar, in het andere uiterste rond zeventien of achttien jaar. Als coach moeten we hier dus zeker rekening mee houden.

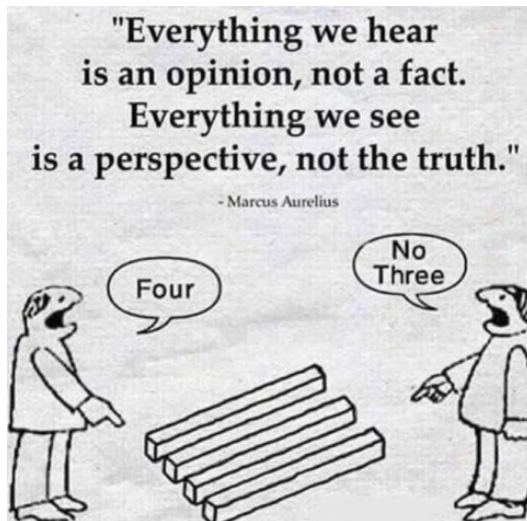
Dikwijls krijgen voetballende jongeren hun groeispurt in de maanden juni en juli. Een verklaring zou zijn dat spelers in deze periode de tijd krijgen om te groeien. Het lichaam heeft energie om te groeien omdat de speler geen fysieke arbeid moet leveren gedurende de zomerstop. Het kan ook bewijzen welke grote fysieke en mentale opofferingen wij vragen van deze voetballers.

Confirmation bias of voorkeur voor bevestiging, vooringenomenheid.

Een menselijk wezen is geprogrammeerd om gegevens op een subjectieve manier te analyseren.

Sportlui zien wat ze willen zien, zij zien wat hun is geleerd te zien, en wat ze menen te zien.

Als trainer moeten we hier bij stilstaan. Bescherm je tegen jezelf en bouw meer zekerheden in aan de hand van objectieve meetresultaten. Het geeft je een houvast en bescherming voor jezelf. Bovendien kan je ouders en spelers recht in de ogen kijken. Elke trainer heeft zich na enkele trainingen reeds een beeld gevormd van zijn spelersgroep. Door een uiterst subjectieve bril.

Ons beeld van de wereld is niet het beeld van de echte wereld. Als coach hebben we een beeld tussen alle andere beelden.

Wist je dat we maar 7% door woorden communiceren? Meer dan 90 % communiceren we non-verbaal of de manier waarop wie iets meedelen. Wat men zegt, heeft praktisch bijna geen belang. Bovendien liegt het lichaam nooit in tegenstelling tot onze woorden. Dus coaches, let goed op je lichaamstaal! Ik bestudeer regelmatig jeugdcoaches tijdens wedstrijden. Hun lichaamstaal verradt een andere boodschap dan hun woorden.

*“Assertiviteit is uw punt maken zonder
een vijand te maken.”*

Winston Churchill

Jeugdvoetbal is dikwijls een optische illusie. We willen iets zien. Maar je kan het ook anders zien. Indien je het wilt zien. Bij het jeugdvoetbal zie je dikwijls trainers die willen winnen om hun eigen zelfbeeld te versterken. Ouders die willen dat hun kinderen schitteren zodat ze zelf kunnen schitteren.

Jeugdvoetbal kan ook zijn: leren samenwerken, plezier maken, lichamelijk ontwikkelen, weerstanden overwinnen, frietjes eten na de match met ploegmakers.

Je kan daarom in jeugdvoetbal perfect twee beelden herkennen. Beide bestaan en kan je onmogelijk wegdenken. Twee grotere contrasten kan je op onderstaande foto niet wegdenken. Ook helaas niet in het jeugdvoetbal. Uiterst belangrijk is om dus de doelstellingen juist te formuleren.

De onderstaande illustratie geeft perfect weer dat je twee beelden kan herkennen in een situatie. Kiezen we voor de jonge dame of kiezen we voor de dame op leeftijd?

Voetbal is constant keuzes maken. Op het veld als speler en naast het veld als ouder, coach of beleidsbepaler.

Als in een competitie van 16 teams tijdens een bepaalde speeldag 8 teams geen doelpunt hebben geïncasseerd, heb je 8 teams met een goede verdediging. Of je hebt 8 teams die niet in staat zijn om te scoren. Het is maar hoe je het bekijkt.

Als jeugdvoetballer moet je geen kansen krijgen, maar je moet kansen verdienen. Hierbij wil ik zeker niet meegaan met de idee dat jeugdspelers moeten worden gepamperd. Integendeel! De mentale en fysieke opofferingen zijn bijzonder groot.

Graag wil ik het verschil duiden tussen intrinsieke motivatie en extrinsieke motivatie bij jeugdspelers en coaches. Een wezenlijk verschil en een cruciale factor bij talentdetectie en ontwikkeling. Prestige of luxe kunnen extrinsieke motivatoren zijn. Intrinsieke motivatie is de

motivatie die komt vanuit onszelf. Extrinsieke motivatie is de motivatie die we krijgen van buiten af. Beloningen,

Ik denk dat we deze begrippen zeker moeten introduceren bij het benaderen en het bekijken van jonge talentvolle voetballers. Waarom voetballen zij? Om het welbehagen van hun ouders, om zelf beter te worden, om de luxe of om het prestige en het roemrijke verleden van het eerste elftal?

Deze vraag kunnen wij ons ook stellen als coach. Trainen en coachen we liever kinderen omwille van het prestigieuze logo van de club? Hunkeren we naar het coachen van eerste elftallen omwille van de uitstraling? Of willen we spelers beter maken, ook al is dit in een “*kleine*” club in minder luxueuze omstandigheden?

Ik denk dat ouders, spelers en coaches hier niet voldoende bij stilstaan. Ze zijn zo geïndoctrineerd door clubs en federaties. De beste jeugdopleidingen bezitten de meest prestigieuze faciliteiten. Het is dikwijls een opbod van luxe. Maar geven wij hiermee het juiste signaal?

Vele Afrikaanse voetballers zijn opgegroeid in beperkte omstandigheden. Vele NBA-sterren zijn groot geworden op basketbalpleintjes in achterbuurten met metalen kettingen als basketbalnet. Hieronder zie je een foto van het krachthonk van de Jamaicaanse spurters waaronder

Usain Bolt. Is dit luxueus? Zeker niet!!! Is het doeltreffend? Blijkbaar wel.

Jeugdspelers zijn kinderen en het opleiden van jeugdige talenten is vooral een mentale kwestie. Een kwestie van opvoeden.

Ik vrees dat we de jeugdspeler te veel pamperen met externe factoren. Het wordt voor hen nog heel moeilijk om een onderscheid te herkennen tussen oprechte voetbalvreugde en randzaken als het palmares van een club of de trainingsfaciliteiten van het eerste elftal. We moeten een motiverende en uitdagende omgeving creëren. Maar we verwarren dit dikwijls met het creëren van luxe en glamour. Ook hier weer een afspiegeling van het eerste elftal. Spelers uit hun comfortzone trekken, is

misschien een betere voorbereiding dan ze in een luxezone te beschermen. Misschien is het wel beter om spelers niet altijd in de best mogelijke omstandigheden aan de aftrap te brengen. Maar ze net tijdens de week op en naast het veld te prikkelen.

Het professionaliseren van een jeugdafdeling is een bewonderenswaardige trend. Maar helaas dikwijls ook een financieel opbod tussen clubs. Ik blijf het toch eigenaardig vinden dat hierin miljoenen worden gepompt zonder bij de gevolgen stil te staan. Het geeft natuurlijk extra cachet aan de totale club. Maar is het ook een meerwaarde voor wie het bedoeld is, namelijk de jeugdspeler? Ik opper dat we de externe motivatie te groot maken en te weinig aandacht schenken aan de intrinsieke motivatie van het kind.

Bewijzen we uiteindelijk op lange termijn deze jeugdvoetballer een dienst? Ik heb de zeer gebrekkige en aftandse jeugdcomplexen en velden nog meegemaakt. De naam onwaardig. Ik ijver zeker niet voor minder investeringen in het jeugdvoetbal. Ik pleit alleen voor een gezondere en uitdagendere omgeving voor speler en coach. Een goed (kunst)grasveld is primordiaal in een opleiding.

Laten we hierover geen misverstanden scheppen. Maar dure sportkleding, sportvoeding, busvervoer, fitnessapparatuur, en dergelijke meer zijn niet noodzakelijk. Integendeel, deze gelden kunnen we beter investeren in het menselijke kapitaal van de club. Een klein voorbeeldje. Wist je dat chocolademelk minstens even efficiënt is als hersteldrank?

Ik citeer graag enkele citaten van de coach van de Jamaicaanse spurtploeg:

“Overschat nooit diploma’s en onderschat nooit karakter.”

*“Waarom ben je hier?
Om je goed te voelen of om beter te worden?”*

“Omgevingsomstandigheden moeten niet ontworpen worden om comfortabel te zijn maar om hard te kunnen werken.”

Als slotsom wil ik graag afsluiten met enkele suggesties en vragen:

WEES EERLIJK als trainer/coach voor jezelf.

Wat is je drijfveer? Ben je competitief ingesteld? Winnen is belangrijk?

Ga je voor het proces of ga je voor het resultaat?

WEES EERLIJK als club.

Heb je als club een oprechte interesse in jeugdopleiding?

Of moeten jeugdspelers stiekem het eerste elftal dienen?

WEES EERLIJK als ouder.

Mag je kind voetballen of moet hij voetballen?

Moet hij jouw dromen realiseren?

Mag hij een andere minder prestigieuze (financieel minder aantrekkelijke) sport beoefenen?

*Het verlangen, het proces naar het resultaat is voor een
jeugdcoach mooier dan het resultaat*

GOALA

4 Oplossingen

Dit is veruit het belangrijkste hoofdstuk omdat tekortkomingen signaleren eenvoudig is. Oplossingen aanreiken is veel moeilijker. De aangereikte oplossingen in de realiteit omzetten, is slechts voor enkelen weggelegd. Daarom heb ik het ook altijd bizar gevonden dat het selecte groepje “kenners” of het old boys network altijd analyses mag maken. Zonder enig gevolg, follow up of verantwoording.

De oplossing van structurele problemen vergt een andere manier van denken en kijken. Meestal lukt het immers diegenen die het probleem hebben veroorzaakt, niet om een antwoord te vinden. Hulp is daarom welkom.

GOALA *doet* waar anderen over spreken.

Ik ben er dan ook rotsvast van overtuigd dat met een voetbalplan en het vervolgens inslijpen je een verschil kan maken. Ik ben helaas ook coaches op mijn weg tegengekomen zonder plan of met een plan dat zo geniaal was dat ik het niet zag.

Er zullen altijd golfbewegingen zijn in het ontluiken van talent maar je kan wel de ondergrens omhoogtrekken. In eerste instantie niet door meer trainen, maar door beter trainen. Vervolgens kan je meer gaan trainen. Als je eerst meer gaat trainen maar niet beter, schiet je niks op.

Lezen leer je door te lezen. Rekenen leer je door te rekenen. Zwemmen leer je door te zwemmen. Iedereen die een beetje oefent, kan de bal beheersen. Je voetbalniveau naar een hoger peil brengen, is moeilijker. Hoe sneller je kan denken en vervolgens handelen, hoe hoger je niveau.

We mogen niet onderschatten hoeveel trainingsarbeid jeugdspelers in de juiste trainingsomstandigheden aankunnen. Spelers moeten de kans krijgen om oefeningen te herhalen en in te slijpen. Kortom, voetbalhandelingen automatiseren. Streven naar de perfectie en trachten de perfectie aan te raken. Mits de juiste dosering. Een training in de GOALA filosofie duurt minstens twee uur met de nodige rust-arbeid verhouding. Attractief en bruisend voetbal geeft positieve energie.

Regelmatig indoor trainen met beperkte fysieke contacten zorgt voor opmerkelijk minder blessures.

De meerderheid van de blessures in het voetbal zijn rechtstreeks of onrechtstreeks een gevolg van de fysieke contacten. Ik geloof dan ook niet in overperiodisering binnen het jeugdvoetbal. Bepaalde clubs in Nederland zweren met maximum één training per dag in de jeugdafdeling. Ik vrees dat dit weer een afspiegeling is van het eerste elftal. Jeugdspelers kunnen uren maken op een verantwoorde manier. Dit kan ook met regelmatig twee trainingen per dag. Ik had het geluk om in Duitsland het jeugdvoetbal te ontdekken. Een fysieke en mentale openbaring gebaseerd op techniek.

Goede voetballers zijn niet de voetballers met de prachtige dribbel of acties. De beste voetballers zijn zij die altijd de juiste beslissingen nemen. In balbezit, maar zeker ook wanneer ze de bal niet hebben.

We willen de spelers een nieuwe taal leren. Dit is dikwijls moeilijker als ze al in aanraking zijn gekomen met deze taal. Ik bedoel daarmee dat het eenvoudiger is om een totaal nieuwe taal aan te leren dan om te scholen. Soms moet je spelers afleren om vervolgens terug aan te leren.

Daarom heb ik respect voor clubs die een coach plakken op een weldoordachte voetbalidee. Een trainer die past in een welomlijnde clubstrategie. De eerlijkheid gebiedt ons wel om te zeggen dat deze coaches geen garantie op succes zijn. Beter een visie ontwikkelen en knowhow binnenhalen dan elke keer een trainer binnen hengelen en terug in zee gooien. Op middellange termijn ben je als club winnaar. Helaas regeert doorgaans het kortetermijndenken.

We worden met uitdagingen geconfronteerd. Zeker als je over het item jeugd opleiden iets langer nadenkt. We moeten verleiden en een coherent verhaal verkopen. Zeker niet verdelen, maar samenwerken op en naast het veld. Onze deur staat wagenwijd open om in een open en constructieve manier te brainstormen. Met de jeugdvoetballer als uitgangspunt. De spilfiguur! We kunnen samen hindernissen en valkuilen opruimen. We kunnen samen met alle voetbalactoren orde scheppen in de voetbalwaanzin. We zijn op een punt gekomen waarin

het serieus wordt. Tot nu toe heeft men nog niet stilgestaan bij de gevolgen en de draagkracht. We moeten oppassen dat we geen monster scheppen. Controlemechanismen inbouwen om de excessen een halt toe te roepen. Anders mogen we spreken van schuldig verzuim. GOALA wil hier een constructieve rol spelen. We willen een omgeving creëren waar spelers zelf leren. Waar we als coach kunnen leren van spelers. We ontwikkelen een leeromgeving waardoor spelers zelf kunnen ontdekken en voetbalsituaties leren herkennen. Spelers kunnen inleren in plaats van het uitleren van de coach. Inductie versus deductie. Spelers leiden zich grotendeels zelf op in interactie met de coach en medespelers. Een spel van geven en nemen. Een didactisch pingpongspel. De coach stuurt bij door detailcoaching op basis van voetbalsituaties die ontstaan tijdens het spel.

GOALA leert voetballen via een omweg. We leren spelers aan dat ze niet rechtstreeks naar een doel kunnen voetballen. Diepte gaat voor breedte. Maar ik zie dikwijls spelers die voetballen zonder een idee. Ze willen gewoon rechtdoor voetballen en op kracht een oplossing forceren. Dit is helaas niet de oplossing.

Eigenlijk gokken ze. Ze hopen op toeval. De GOALA methode activeert spelers om creatief te denken. Voetballen met een idee. Dat kan via een omweg zijn. Via een omleiding het doel bereiken. Het inspelen van een infiltrerende speler is een pluspunt. Hij of zij ontwikkelt snelheid en heeft op de koop toe het overzicht. Tegenstander meenemen om daarna verrassend uit de hoek te komen. Soms zelfs letterlijk uit de hoek komen. Want de zijlijn is de beste verdediger. Spelers moeten verbergen wat ze gaan doen. Ze moeten verrassend zijn.

Voorstel

GOALA stelt voor om in competitie te treden. The Education challenge! GOALA selecteert een bepaald aantal spelers. Liefst onbekende spooktalenten. Club x selecteert zijn beste talenten.

Beide selecteren naar keuze bijvoorbeeld 10 à 15 spelers en leiden deze spelers autonoom volgens hun methode op gedurende een tijdsspanne van bijvoorbeeld 2 jaar.

Een volledig onafhankelijk panel van experts evalueert de progressie van de spelers en het team op basis van de afgesproken criteria. Liefst op basis van objectieve metingen. De appreciatie en mening van experts mag ook meetellen. Samen met het wedstrijdresultaat en prestatieniveau van de onderlinge wedstrijden. Een mooie sportieve uitdaging. Wie neemt de handschoen op?

In Harelbeke werd in 2017 een trainingscentrum voor jonge chefs geopend. De twintig koksleerlingen en pas afgestudeerden worden er klaargestoomd voor het WK Koken dat in Luxemburg plaatsvindt. De bedoeling is om ons land op die manier op de kaart te zetten als gastronomisch land. Het trainingscentrum is een initiatief van Vlaams minister van Toerisme Ben Weyts. Het moet helpen om onze eet- en tafelcultuur te versterken en onze culinaire traditie nog beter te promoten in het buitenland. 600.000 euro hoest Vlaanderen hiervoor op. Een uitstekend idee. Misschien kan het ons inspireren om ook het jeugdvoetbal in de schijnwerpers te plaatsen.

Om misverstanden uit te sluiten willen we verduidelijken dat we het principe DIEPTE VOOR BREEDTE hanteren. We zijn misschien romantici maar zeker ook realisten. We gaan niet passen om te passen. We gaan niet breien. We verzanden niet in het Nederlandse model van de bal rondpassen tot een handbalformatie. Integendeel. Een bewijs is het pas (veel) later integreren van een keeper in onze denkwijze. Spelers ontwikkelen zonder keeper geeft hen een uitdaging, maar ook een onveilig gevoel. We vormen geen alibivoetballers. De eerste optie tijdens een training of wedstrijd met keepers is altijd de veilige pass achteruit. Wanneer er geen keeper, is moet de speler met bal, zelf een oplossing

zoeken en vinden. Zonder balverlies. Hij leert dus verantwoordelijkheid nemen. Tevens wordt hij of zij sterk aan de bal. Belangrijkste is de mindset. Hij of zij zal altijd eerst leren vooruitdenken. Er is geen oplossing achteruit. Een niet onbelangrijk gegeven. Ze leren zelf oplossingen zoeken en vinden in plaats van verantwoordelijkheid weg te schuiven.

De beste assist is de assist die je geeft zonder bal. De onzichtbare assist. Door een weldoordachte loopbeweging creëer je tijd en ruimte voor de speler aan de bal. Daardoor komt de speler met bal in scoringskans of kan hij via een pass een kans scheppen.

Het klopt dat we maar enkele minuten per wedstrijd in balbezit zijn. Daardoor zijn je acties zonder bal minstens even belangrijk als je acties met bal. Door deze betrokkenheid beïnvloed je dus ook veel meer het spel, ook al heb je de bal niet. Dus je rechtstreekse betrokkenheid aan het spel kan je versterken door niet aan de bal te komen dankzij je spelintelligentie. Je kan mensen beïnvloeden op een positieve manier zonder de bal te hebben. Je bezit de bal niet fysiek, maar mentaal. GOALA denkt anders dan anderen.

We denken ook “*tactisch*” anders. De eerste les in het jeugdvoetbal is dat spelertjes niet door het midden mogen spelen. We negeren deze eeuwenoude basisregel. Spelers mogen de bal voor het doel spelen. Liefst via een medespeler. Indien ze de bal willen verplaatsen van bijvoorbeeld de linkerkant naar de rechterkant mag dat. Via een schakelspeler. Een speler die voor de verbinding zorgt tussen de speler op de rechterflank en de speler op linkerflank. Spelers worden zich bewust van het risico. Na het maken van fouten. Dit is minder traumatiserend in een wedstrijdtraining dan in een kampioenenwedstrijd.

Elk decennia stelt men dat het voetbal te professioneel wordt om nog jeugdige spelers te lanceren EN resultaten te boeken. Elk decennia stelt men vast dat door de professionalisering en commercialisering alleen de topclubs nog prijzen kunnen winnen. Maar:

- Manchester United bewees in de periode 1999 met de lichte Gigs, Beckham, Scholes, Butt, enz ... dat je succesvol kan zijn met jeugdspelers.
- Ajax won in 1995 de Champions League met zelf opgeleide spelers.
- Borussia Dortmund werd in 2008 succesvol. Het succes was te danken aan het noodgedwongen lanceren van hun jongeren wegens financiële problemen.

Minder in het oog springende clubs die we hier ook kunnen vernoemen zijn misschien Atalanta Bergamo, Schalke 04, ...?

Elk decennium poneert men de stelling dat men niet meer succesvol kan zijn door eigen opgeleide, creatieve, kleinere spelers. Elk decennium wordt het weerlegd. Met FC Barcelona als uitiem hoogtepunt. De uitspraak van wijlen Johan Crujff past hier mooi: *” Waren Iniesta en Xavi er niet geweest, dan was de regel waarschijnlijk dat op hun posities alleen fysieke sterke voetballers met veel loopvermogen opgesteld kunnen worden. Heel veel coaches denken zo en maken op basis daarvan hun keuzes. Ten koste van betere voetballers. Vanwege een tactiek waarvoor meer spieren dan techniek nodig is”*.

Technisch begaafde spelers opleiden die teamgericht kunnen denken en handelen is het moeilijkste wat er is. Daarom is het zo waardevol.

De kunst van het verdedigen.

Verdedigen kan attractief en prikkelend zijn. Een uiterst belangrijk wapen. Verdedigen is in de eerste plaats vervelend zijn. De tegenstander vertragen en het onmiddellijke gevaar uit de actie halen. Een ideaal middel hiervoor is om als verdediger in het hoofd van de aanvaller te kruipen. Probeer de aanvaller te beheersen. Jij neemt de controle over. Verdedigen is een kwestie van de tegenstander zo weinig mogelijk tijd gunnen om oplossingen te zoeken. Daarom hoef je niet noodzakelijk de bal terug te winnen, maar je team de tijd geven om terug in positie te komen, is ook een belangrijk gegeven. Je kan je tegenstander ook beheersen zonder dat je de bal hebt. Hem of haar mentaal overmeesteren.

Verdedigen kan ook een keuze zijn om je tegenstander doelbewust op doel te laten trappen. Maar hem of haar zo verleiden en in positie brengen dat de doelman eigenlijk altijd de bal kan verwerken. Dit vraagt natuurlijk een zeer goede wisselwerking tussen keeper en verdediger(s). Liever dit dan de nachtmerrie van elke doelman. Het schot op doel door de benen van een verdediger. In onze filosofie is deze toepassing slechts mogelijk in een latere fase wanneer we keepers integreren in de teams.

Een tip is om spelers aan te leren om het contact te vermijden, afhankelijk van de situatie (het spel beslist!). Dus in eerste instantie het gevaar weg te houden door de bal proberen weg te tikken met je voet. In tweede instantie kan je proberen de bal te veroveren. Meer door intelligentie en list dan pure kracht. Spelen op blote voeten is daarom ook een ideaal middel om spelers te leren verdedigen met een plan. Het FC Barcelona van enkele jaren geleden was hier de absolute meester in. Nog meer dan in balbezit waren ze in de omschakeling een indrukwekkende machine. Ik had het voorrecht om ze verschillende malen live te aanschouwen. Een ware masterclass verdedigen.

Let op! De allerbeste verdediger ter wereld is de zijlijn!

Voetbal is één van de weinige sporten die je met de voeten speelt. Omwille van de oog-voetcoördinatie is de moeilijkheidsgraad veel hoger.

De pass en de controle zijn de basis. Meer en meer. Wat het makkelijkste lijkt, is het moeilijkste. Het summum van functionele techniek is de bal perfect in één tijd raken. Buiten enkele uitzonderlijke natuurtalenten vraagt dit opoffering van duizenden uren. Ruimtes zijn te klein en spelers te snel om nog veel te dribbelen.

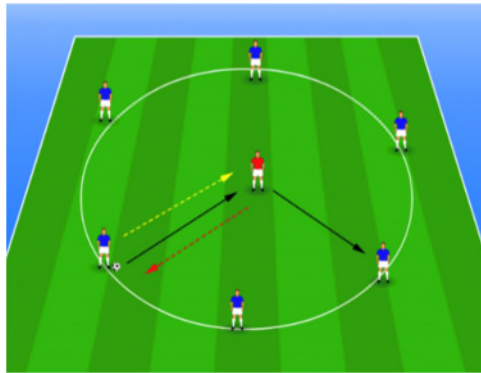
Daarom hanteren we met GOALA het BBB-principe. Bewegen, bal, bewegen. Je moet constant als speler in beweging zijn om aanspeelbaar te zijn, om met elkaar verbonden te zijn. Daarom moet je de bal niet automatisch krijgen. Maar je moet hem verwachten.

Je moet gereed zijn. Dit is een bewustwordingsproces. Bewegen om eventueel de bal te raken en opnieuw te bewegen. Liefst weg van de bal maar het is natuurlijk het spel dat dicteert. Niet de coach!

Heel belangrijk in voetbal is timing. Je kan te laat zijn, maar nog vaker kan je te vroeg zijn. Het is veel beter om in een vak/gebied te kómen dan er te staan.

Bij jeugdspelers is het ingebakken dat ze automatisch de bal volgen. Dit is niet altijd de juiste keuze. Het automatisch volgen van de bal wordt deels veroorzaakt door de vele passvormen. GOALA is van mening dat spelers ook van de bal weg moeten leren bewegen.

De volgende oefening kan een eerste stap zijn in wegdenken.

Blauwe speler met bal speelt naar rode speler in het midden. Verplicht in 2 tijden spelen. We moeten spelers leren even snel te handelen in 2 tijden als in 1 tijd. Controle perfect voorbereiden om te kunnen passen. Vervolgens speelt rode speler de bal naar een willekeurige blauwe speler. Rode speler volgt NIET de bal, maar neemt de plaats in van de blauwe speler van wie hij de bal kreeg. Zo leert hij wegbewegen van de bal. Dit vraagt een mentale omschakeling omdat de bal volgen een automatisme is geworden voor onze spelers. Na de pass neemt de blauwe speler de plaats in van de rode speler.

Extra: verplicht 1 tijd spelen. Dit vraagt opperste concentratie.

GOALA is een opleiding waar het streefdoel 100 % balbezit is. Niet balbezit om het balbezit, maar omdat de ploeg die de minste fouten maakt de wedstrijd wint. Bij 0% balverlies heb je geen fout gemaakt. Het is trouwens statistisch bewezen dat ploegen met meer balbezit succesvoller zijn dan teams met minder balbezit. Natuurlijk zijn hier uitzonderingen te benoemen. Maar door de band genomen wint balbezit op omschakeling.

Leer spelers om absoluut geen balverlies te lijden. Het is dikwijls een mindset en een mentale kwestie. Een juiste controle of pass kan je aanleren. Ook in je hoofd. Dit zijn de basistechnieken die dikwijls onvoldoende zijn ontwikkeld. Hier wordt zeer lichtzinnig over gegaan. Het is een verschil tussen kunnen aanvallen of moeten verdedigen. Toch een hemelsbreed verschil in voetbal!

Noot: in praktijk is 100% balbezit onmogelijk omdat de tegenstander minstens éénmaal mag aftrappen.

GOALA streeft naar functionele techniek. Techniek is afhankelijk van de situatie en de weerstanden. Daarom geloven we niet in geïsoleerde techniektrainingen. Voetbal is een aaneenschakeling van denkprocessen en handelingen. De techniek moet altijd in functie van het rendement staan. Techniek moet efficiënt zijn. Geen individuele techniek, maar functionele techniek. Techniek aanleren om collectief te leren denken. Dus een panna kan als hij functioneel is. Als voetballiefhebber zou ik zelfs zeggen dat een panna moet. Op de bal gaan staan is dan weer absoluut niet doeltreffend en straalt een vorm van misprijzen uit naar de tegenstander. Een totaal gebrek aan respect voor uw tegenstander en het voetbal

Basistechnieken zijn zoals het woord zegt: de basis. Hier zie ik nog veel progressie mogelijk. Laten we dus eerst onze spelers terugbrengen naar de basis en deze technieken perfectioneren. Ik vrees dat door het voetbal te ingewikkeld te willen maken, dat we de basis uit het oog zijn verloren. Ik ben kritisch omdat ik bezorgd ben over het voetbal en hoe er met jongeren wordt omgesprongen. Differentiatie wordt in een jeugdopleiding belangrijk. Maatwerk op maat van het kind. Speler A heeft andere noden dan speler B. Hij of zij zal dus ook anders moeten

trainen. Ik ben van mening dat je altijd kan verbeteren als voetballer. Ook nog op je 35ste. Wie heeft de beste traptechniek in een team? Dikwijls de keepertrainer. Waarom?

Echt goede spelers zijn spelers die de bal nooit kwijt raken en goed kunnen passen.

We zijn allemaal beginnen voetballen uit liefde voor het spelletje. Velen zijn dit onderweg helaas vergeten. Daarom is dit boek een ode aan de oprechte jeugdopleider. De coach met de ware intrinsieke motivatie.

Een goede voetballer is niet noodzakelijk een goede coach.

Een F1-piloot kan als de beste zijn bolide besturen, maar hij kan zijn racemachine onmogelijk zelf bouwen. Hiervoor is een team van experts nodig, die zich maandenlang in overleg buigen over details. De bouw van een F1-bolide mag je vergelijken met de formatie van een jeugdvoetballer. Details bepalen het verschil tussen winst en verlies. Ik maak deze vergelijking ook voor jeugdcoaches. Zij kunnen prachtige spelers afleveren, maar alleen zal het niet lukken.

Een groot probleem in het voetbal en zeker in het jeugdvoetbal is het uitschakelen van het ego van spelers én van de trainers en de verantwoordelijken. In team staat geen I.

*When I is replaced by WE,
even Illness becomes WELLNESS*

Voetballen leer je door te voetballen. Ik ga niet akkoord met het gegeven dat een training altijd uit zoveel mogelijk variatie moet bestaan. Zeker niet bij kinderen vanaf 11/12 jaar. En zeker niet om de 15 minuten een nieuwe oefening. Kinderen moeten hun plezier, voldoening en eigenwaarde halen uit de uitvoering van de oefeningen en niet uit het aantal nieuwe oefeningen die ze krijgen voorgeschoteld. Beetje een exponent van onze tijdsgeest. Niet de inhoud is belangrijk, maar de verpakking. Het moet er vooral spectaculair en uitdagend uitzien met hoepels, loopladders, lichtsignalen, enz...

Dikwijls gaat men daardoor aan de essentie van het voetbal voorbij. Deze hulpmiddelen kunnen zeker een meerwaarde bieden, maar dikwijls zie ik geen patroon of samenhangend geheel in deze trainingen. Het oogt modern, flashy maar is er ook relatie met het voetbal, het voetbalopleidingsplan en de voetbaltraining?

GOALA opteert voor zo realistisch mogelijke oefenvormen. Down to earth. Basic met als startpunt de wedstrijdvorm 3 tegen 3. De oervorm. Vandaar de belangrijkheid van futsal in de opleiding van een jeugdvoetballer. De basis van de opleiding in vele landen. We geloven heel sterk in training. We denken dat je als coach ergens voor staat en je een plan hebt, een voetbalidee, dat je deze ook wil realiseren op een voetbalveld.

We zijn ervan overtuigd - omdat we het dagelijks zien - dat je spelintelligentie ook kan beïnvloeden en aanscherpen. Ik lees dikwijls topcoaches die verklaren dat hun spelers de verkeerde keuzes maakten. Misschien hebben deze spelers in hun jeugdopleiding nooit geleerd om de juiste keuzes te maken. Door te veel voorgekauwde oefeningen. Waardoor ze te weinig in wedstrijd situaties gebracht worden waar ze zelf keuzes moeten maken en oplossingen zoeken.

Een voorbeeld dat je heel dikwijls merkt in jeugdwedstrijden maar ook op topniveau, is het uitspelen van het overtal. Of het niet uitspelen. Een combinatie van het maken van de verkeerde keuzes met beperkte techniek. Maar hebben we dit onze spelers ooit aangeleerd? De oefenvorm 2 tegen 1 en vervolgens 3 tegen 2 is een uitstekende leeromgeving. Na uren en uren inoefenen onder competitiedruk merk je vooruitgang. Dit is een proces van vele uren en herhalen. Twee maal 15 minuten inoefenen volstaat niet. Dit is een utopie.

Heel dikwijls maken trainers de oefenvorm te moeilijk. We moeten de spelers faciliteren zodat zij zich kunnen ontplooien. De ultieme doelstelling is voetig met de bal worden zoals een basketter handig is met de bal.

De trainer is geen doel op zich maar een hulpmiddel. Coachingwoorden zijn net als coaches, namelijk hulpmiddelen. Maar eigenlijk maken ze

spelers lui. Ik heb moeite met het voorkauwen van de “oplossingen” die coaches aanreiken tijdens trainingen en wedstrijden. Eerst en vooral is de voetbalsituatie veranderd op het moment dat de boodschap de speler(s) bereikt. Indien de boodschap überhaupt al wordt opgevangen door de speler. Als trainer zie je een situatie, overdenkt ze en deelt ze mee. Maar dan moet ze worden ontvangen. In een tijdsspanne van enkele seconden is de voetbalsituatie waarschijnlijk veranderd. Nog erger is dat we de spelers de “oplossing” aanreiken. Eigenlijk maken we spelers mentaal lui. Net zoals we spelers lui maken door elkaar op een voetbalveld te coachen.

Velen zullen de wenkbrauwen fronsen. Maar in de GOALA filosofie mag je *niet* spreken in balbezit. Indien spelers doordrongen zijn van het spelletje weten ze automatisch wat er moet gebeuren. Ze zijn zo dikwijls in herkenbare situaties gebracht dat ze zelf de oplossingen hebben leren zien. Ze hebben geleerd informatie op te nemen en weten wat er rond hen gebeurt (ogen op de rug opendoen). We hebben spelers geautomatiseerd in observeren. In het voortdurend scannen van de omgeving.

Trouwens, wanneer je als medespeler de bal vraagt van je ploeggenoot maak je vooral je tegenstander slimmer. Je roept om de bal. Dus automatisch zet je je tegenstander op scherp. Je bent een grote meerwaarde voor de andere ploeg. Coachen in balverlies is wel een pluspunt.

Hoe ons wapenen tegen een talentdrain?

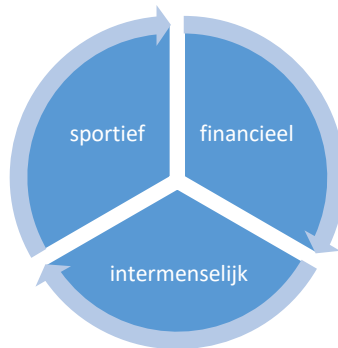
De vele voorbeelden zijn gekend van jongeren die zijn uitgeweken naar het buitenland. Opvallend dat altijd als enige reden van vertrek het financiële aspect wordt aangegrepen door anderen. Ik ken verschillende spelers die zijn uitgezworven. Wat mij altijd opviel aan ouders in hun relaas was/is de oprechte interesse in hun zonen. Ik durf te beweren dat voor het overgrote deel van spelers en ouders het financiële aspect niet doorslaggevend is.

Ik wil dit fenomeen zeker niet minimaliseren. Het is inderdaad een groot probleem. De reden waarom clubleiders niet willen of kunnen investeren in jeugdvoetbal. Maar mijn ervaringen leren dat je met onderstaande cirkel ouders en spelers wel een alternatief kan bieden.

Ik ben er zeker van dat niet alle ouders louter het financiële aspect in rekening nemen. Vele ouders zijn op zoek naar welvaart, maar vooral naar welzijn voor hun kind. Er zijn natuurlijk uitzonderingen die zich totaal laten verblinden door het winstbejag op korte termijn. Clubs laten de buitenwereld dit ook graag geloven en versterken dit verhaal.

Jeugdige spelers in het eerste elftal moet je beschouwen als jeugdspelers in ontwikkeling. Hun ontwikkeling is zeker nog niet ten einde bij het spelen van wedstrijden voor het eerste elftal. Zeker niet in een stepping stone competitie als de Belgische of Nederlandse profcompetitie. Het zijn zeker nog geen afgewerkte producten.

Een oplossing op basis van drie vlakken kan wonderen verrichten.

Drie evenwaardige vlakken die elkaar respecteren en in evenwicht houden. Dan kan er sprake zijn van een gezonde situatie voor club, ouders en speler. De uiteindelijke doelstelling moet zijn om speler, ouders en club in een positieve en vicieuze cirkel te brengen. Op basis van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dit vraagt enorm veel energie en oprechtheid. Niet alleen wanneer er interesse is van een andere club.

Het is een traject van lange adem. Neen, ik ben niet naïef, maar uit mijn vele ervaringen weet ik dat ouders op zoek zijn naar een totaaloplossing. Ze blijven heel dikwijls op hun honger zitten.

In alle bescheidenheid refereer ik naar mijn tijd als coördinator bij de jeugd van STVV. Een mooie tijd. Een voorwaarde voor mij om terug aan de slag te gaan was dat we meer konden oefenen.

Revolutionair omdat we de spelers verplichtten (in de ogen van de ouders in het begin van het seizoen) of de kans boden (in de ogen van de ouders op het einde van het seizoen) om op woensdagnamiddag tweemaal te trainen met een maaltijd en studie tussen de twee trainingen. Deze maatregelen zorgden voor zeer veel commotie. Ook omdat de coaches niet altijd meer beschikten over hun eigen team. Elk team kreeg eenmaal per week een extra techniektraining van U 8 tot U12.

De jongste spelers van U8 tot en met U10 kregen ook wekelijks een multisporttraining voorgeschoteld. Dit kon bestaan uit klimmen en klauteren maar ook uit bijvoorbeeld judotraining. Ik ben van mening dat je niet te snel mag specialiseren en spelers een breed spectrum van bewegingsactiviteiten moet aanbieden. Zelfs in een technische sport als voetbal.

Achteraf bekeken beschikte STVV over een mooi arsenaal aan talenten als Casper Denorre, de broers Ivanoff, Joeri Poelmans, Moutir Chaija, Rob Schoofs, Jules Verdin (+) en Zinho Vanheusden. En een opleiding met keepers als Simon Mignolet (Liverpool FC), Ruud Boffin (Antalyaspor), Hendrik Van Crombrugge (KAS Eupen) en Nordin Jackers (KRC Genk).

Sorry aan alle anderen die ik hier vergeet op te noemen. Het was een tijd waaraan ik nog dikwijls terugdenk.

Een gezond evenwicht vinden tussen opleidingstraject en het sociale aspect is de uitdaging. Ik ijver er niet voor om competitiewedstrijden af te schaffen. Ik weet ook dat clubs inkomsten nodig hebben. Maar we moeten het welzijn van het voetballend kind ook voor ogen houden en vooropstellen. De slogan: *“Zo hebben we het altijd gedaan”* mag in vraag worden gesteld. Daarom zoeken naar de juiste balans. Voor elke club zal dit een individueel traject zijn met de nodige reflectie.

Deze visie is niet definitief. Het is een proces van schaven en bijsturen. Zo ontwikkelt je visie. Je moet openstaan voor andere methodes zonder

je eigenheid te verloochenen. *Only a fool doesn't change his opinion.* Veel, zo niet alles is reeds uitgevonden.

Zeer zeker zijn er meerdere manieren om succesvol te zijn, maar deze visie werkt voor mij. Belangrijk is dat iedereen voor zichzelf een eigenheid moet creëren. Zonder kopiegedrag. De GOALA visie zorgt voor spelers die gewapend zijn voor het moderne voetbal met een ho(o)g(er) rendement.

Goala tracht een combinatie van complexiteit en eenvoud te zijn.

Eenvoudige oefenstof die complex wordt naarmate de spelers meer opdrachten kunnen behappen. Bijkomende opdrachten worden dan een beperkt aantal balcontacten of het werken met kleuren en kleurencombinaties. Een concept waardoor spelers bijna zeven miljoen balcontacten genereren. Dit zegt iets maar zeker niet alles. Het is maar een getal. Achter deze miljoenen balcontacten is een volledig onderbouwde filosofie verstopt. Het is trouwens geen circus en spelers zijn geen circusaapjes. We streven naar het kneden van profvoetballers. Niet naar de Harlem Globetrotters van het jeugdvoetbal. We trachten altijd de directe relatie naar het voetbal te behouden. We zijn geen voorstander van systematisch voetbalfacetten in stukjes kappen. Het spel voetbal kan je niet loskoppelen.

*GOALA is ontwikkelen in een individuele sport
die collectief leert denken*

*Jeugd opleiden is soms ontwikkelen in een collectieve sport
die individueel leert denken*

We willen zeker deze filosofie niet verheerlijken. Er zijn verschillende wegen die naar Rome leiden. Voor sommigen zal een competitiestructuur prachtig zijn, maar er zijn andere spelers die nood hebben aan een alternatief. Hier zijn we rotsvast van overtuigd. Deze twee werelden hoeven elkaar niet te bijten. Indien je sterk staat in je vakgebied moet je dit niet als een bedreiging interpreteren.

We moeten ons in vraag durven te stellen en met een open mind het voetbal herbekijken. Wars van de bestaande voetbaldogma's. We mogen ons niet meer zonder enig wetenschappelijk bewijs krampachtig vastklampen aan voetbalprincipes. Op basis van zo deden we het altijd. Misschien meer gebaseerd op geluk dan wijsheid.

Wat als we in België een Christian Heidel kansen zouden bieden?

Christian Heidel was eerst actief als technisch directeur bij Mainz waar hij de scoutingssel verving door twee jongeren achter een pc. Hij stelde ook twee onbekende coaches aan met de naam Thomas Tuchel en Jürgen Klopp. Heidel was in een vroeger leven autoverkoper.

Wat als we in België in jeugdopleiding zouden investeren zoals Altinordu?

Wat als we in België zouden geloven in concepttrainers als Tedesco? De coach van Schalke 04 zonder professionele voetbalcarrière, en weinig ervaring als coach. Afkomstig uit de jeugdopleidingen van Stuttgart en Hoffenheim.

Ik ben in het voetbal enkel rijk geworden aan ervaringen. Maar toch mogen we niet klagen. Vergeleken met andere sporten zijn we zelfs verwend. Andere sportcoaches moeten het volledig vrijwillig doen en doen dat dikwijls met meer passie en met oprechte, intrinsieke motivatie. Kortom, wij als (jeugd)voetbalcoach zijn waarschijnlijk ook al bezoedeld. Hier wil ik andermaal mijn grenzeloos respect uitspreken voor alle coaches die dag in dag uit doorheen de seizoenen onze kinderen begeleiden. In welke sport dan ook. Ik vrees dat vele bestuurders dit te gemakkelijk over het hoofd zien.

Bedoeling van dit boek is niet alleen pasklare oefenstof en oplossingen aan te bieden. Hoofddoelstelling is om onszelf in vraag te stellen en planmatig op zoek te gaan naar progressie.

Be prepared or be prepared to fail

De GOALA methodologie is gebouwd rond jongleren, blote voeten, controle en pass, positie spelen en wedstrijdvormen. Altijd in competitiefteer. Door de uitgekende structuur is het mogelijk om op elk moment op de (voetbal)noden in te spelen.

Wij geloven dat opleiden een individueel proces is. Niet alleen kinderen opleiden tot mogelijke profvoetballer, maar ook tot een evenwichtige en ambitieuze volwassene. Wij verkleinen de vooringenomenheid door te meten want METEN IS WETEN! Wij selecteren op basis van wetenschappelijk onderbouwde studies, rekening houdend met de kalenderleeftijd, gewicht en lengte (biologische leeftijd).

We beschouwen elke speler als een uniek persoon.

Het GOALA concept gaat terug naar de roots van het voetbal, maar houdt altijd rekening met de nieuwste ontwikkelingen binnen het voetbal. De GOALA opleiding is een competitie van minuut 1 tot en met minuut 97. Een strategisch en weldoordacht plan op basis van competitie zonder competitiewedstrijden.

Failing to plan is planning to fail

In de GOALA filosofie streven we naar perfectie, maar er zijn uitzonderingen. Zo vinden we bijvoorbeeld dat een voorzet vanaf de flank niet op tot de nanomillimeter juist moet worden getrapt. Want dit kan leiden tot overconcentratie en werkt averechts. Beter is om de voorzet op een natuurlijke en ongeforceerde manier voor doel te brengen

in een bepaalde zone. Net zoals het bij een penalty beter is om een bepaalde zone te visualiseren in plaats van een exact punt in doel. Daarom is bij afwerken het zijnet de ideale plaats om te scoren. Buiten het bereik van de keeper en een welomlijnde gevisualiseerde zone.

Dankzij onder andere de KickOff voetbalorganisatie kunnen we onze filosofie verder uitwerken. Een geschenk om in de regio Antwerpen (spook)talenten de kneepjes van het vak bij te brengen. In ideale omstandigheden. Zonder franjes, maar met een overdekt kunstgrasveld in een bosrijk kader. Toplocatie!

We stellen onze expertise ten dienste van het kind. Maar ook het opleiden en informeren van coaches en ouders behoort tot onze

kerntaken. We zijn van mening dat het onze plicht is om onze kennis over te dragen aan jonge, gemotiveerde coaches of coaches die open staan voor vernieuwing. We merken alvast in het werkveld een nieuwe stroming beloftevolle coaches. Een uitdaging om hen te mogen vormen.

Velen herkennen de situatie nog niet, anderen spreken erover, enkelingen experimenteren en GOALA doet. We zetten heel sterk in op het geboortemaandeffect en laatmature spelers. Of met andere woorden de spooktalenten.

Nog even kort duiden.

Kinderen die geboren zijn in de eerste maanden van het kalenderjaar zijn bevoorreed. Een speler die geboren is in januari is een jaar ouder dan een speler van hetzelfde kalenderjaar die geboren is in de maand december. Op jongere leeftijd kan dit een groot voordeel opleveren. Daardoor bepalen spelers die geboren zijn in de eerste maanden van het jaar het wedstrijdbeeld en het wedstrijdresultaat. Eigenlijk kan je dit beschouwen als een oneerlijk voordeel.

Dit kun je ook staven aan de hand van grafieken van voor het jaar 1990 en na het jaar 1990. Voor 1990 werden teams ingedeeld van 1 augustus tot 31 juli. De "beste" en meeste spelers waren toen geboren in de maanden augustus en september. Dit zag je verschuiven na 1990. Toen bleken de "beste" (lees de vroegrijpen en sterksten) opeens geboren te zijn in de maanden januari en februari. Meer dan een indicatie.

Dit is geen binnenlands fenomeen. Op toernooien zien je vele topclubs uitpakken met teams waarvan 70%! van de spelers geboren zijn in de eerste maanden van het kalenderjaar. Dit loopt nog op tijdens de finalewedstrijden waar soms 80% van de teams zijn samengesteld uit de eerste maanden van het jaar (januari tot en met maart). Een verontrustende vaststelling voor al degenen die later geboren zijn!

Talent is maakbaar. Het zou nu heel eenvoudig zijn om met de 10.000 uren regel te schermen. Regel die ondertussen wel is ingeburgerd en te pas en te onpas wordt gebruikt. We zijn er wel heilig van overtuigd dat veel trainen op een gepaste manier het verschil kan maken. Ik heb het laatste decennium ervaren. Anders zou ik nooit GOALA hebben durven oprichten. Het is zeker niet zo dat elke speler die 10.000 uren de mogelijkheid krijgt om te voetballen, profvoetballer zal worden. Maar het is wel zo dat je spelers de mogelijkheid moet bieden. Moeder natuur speelt zeker een rol. En zelfs een grote rol, maar er is nog ruimte voor verbetering. Veel verbetering. Verbeteren door veranderen van denken en handelen.

Jongeren leiden zich grotendeels zelf op. Belangrijkste is dat ze in de omstandigheden worden gebracht dat ze kunnen voetballen. Of dit nu op een pleintje is, in de zaal, voetbalschool of een eliteclub is niet allesbepalend. In het verleden had ik de mogelijkheid om te trainen met vier teams van gewestelijk en provinciaal niveau. Alle spelers trainden samen. Ik merkte dat de mindere spelers beter werden. Volkomen logisch volgens de traditionele gedachtegang. Maar de “betere” spelers ontwikkelden zich ook. En meer dan behoorlijk. Was dit meetbaar? Zeker. Ook voor de buitenwereld, want de “betere” spelers werden druk gesolliciteerd door “grotere” clubs.

*Alles is veranderd in het voetbal
en niks is veranderd*

Een doorsnee GOALA trainingsdag

6u30: wakker

6u45: ontbijt

7u30 – 10u00: training

10u00 - 16u30: school

17u00 – 19u00: training

19u30: avondmaal

20u00: studie

21u30: lichten uit

Bovenstaande trainingsdag durf ik gerust vergelijken met het trainingsprogramma van topturners. Graag maak ik dan ook een sprongetje naar het turnen.

Voor de amper 17-jarige Europese kampioene Nina Derwael bestaat elke dag traditioneel uit trainen, les volgen, trainen, eten en slapen - in die volgorde.. *“Uiteindelijk word je dat regime wel gewoon. Turnen is nu eenmaal een sport die draait om het bereiken van de perfectie. Omdat we naar de perfectie toewerken, is het nodig om veel te herhalen”*, zegt Nina Derwael, brons op het WK gymnastiek!

Hier zien we het gevolg van een succesvol beleid dat zijn oorsprong vond in het jaar 2009. Daarom ga ik graag dieper in op dit ongelofelijk en moeilijk te overschatten succesverhaal.

In een artikel van De Morgen van 2/1/2009 lezen we:

“Yves Kieffer, de omstreden nieuwe turncoach van de Vlaamse federatie”

Al maanden stormt en brandt het bij de Vlaamse turnfederatie. Coaches kregen de bons, trainers gingen in staking, het bestuur lag overhoop met iedereen en dan werd met Yves Kieffer (47) nog eens een nieuwe topsporttrainer ingehaald die verre van onbesproken zou zijn.”

In een artikel van De Standaard van 25/04/2017 lezen we: *“Coachkoppel Yves Kieffer en Marjorie Heuls stuwt onze meisjes naar de top. Het Franse geheim achter de Belgische turnweelde. De Europese gouden medaille van Nina Derwael komt niet zomaar uit de lucht vallen. Yves Kieffer en Marjorie Heuls timmerden de voorbije jaren aan de weg.”*

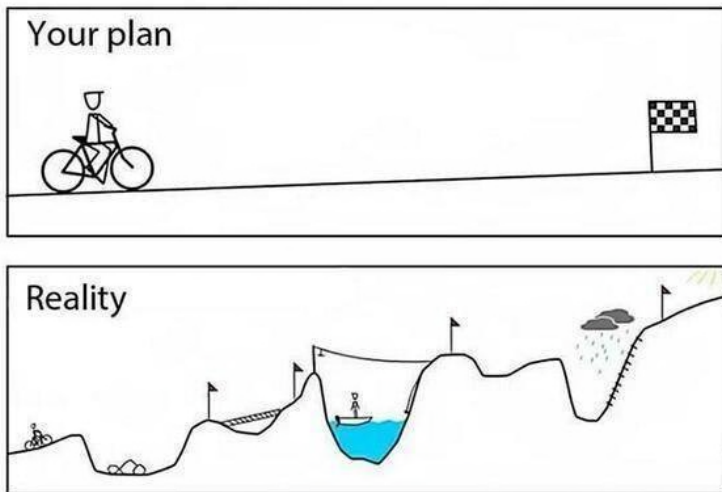
Vernieuwing en verandering ontstaan dikwijls bij kleinschalige projecten van bottom-up. In dit geval een Franse coach die blijkbaar de turnsport in België op zijn grondvesten deed daveren. Een hoogst interessante case. Wie heeft deze aanstelling doorgedrukt? Wie heeft deze moedige beslissingen gestuurd? Wie heeft er geduld uitgeoefend? Want we spreken over een periode van meer dan acht jaar tussen het eerste artikel en het tweede artikel. Tussen het zaaien en het oogsten.

You can't sprint your way to a marathon

5 Hoe anders opleiden?

De GOALA opleiding is een proces waar ik lang heb over nagedacht en vaak bestudeerd vooraleer het in de praktijk te brengen. Zonder te willen pretenderen dat dit systeem zaligmakend is, spreken de resultaten voor zich. Er zijn vele wegen die naar Rome leiden. Ik heb een weg getrokken over berg en dal. Door weer en wind. Ik heb niet de autosnelweg gevolgd die dikwijls overbevolkt is en last heeft van congestie.

We kunnen natuurlijk eerst het debat voeren over nature-nurture. Is talent aangeboren of maakbaar? Een eindeloze discussie. Uit ervaring ben ik van mening dat talent in bepaalde mate maakbaar is. Ik word gesteund in mijn overtuiging bij wetenschappers en talentontwikkelingsexperts als Anders Ericsson, Rasmus Ankersen, Malcolm Gladwell, Chris Andersen & David Sally. Je kan de idee van maakbaarheid ook verwerpen en de makkelijkste weg nemen. Hopen op toeval of een babyboom.

Uit mijn jarenlange ervaringen, (zelf)studie en reizen heb ik een alternatieve en disruptieve methodologie ontwikkeld. Enkele speerpunten wil ik u, geachte lezer en voetballiefhebber, niet onthouden.

5.1 Jongleren

Jongleren? Dat is niet wedstrijdrecht!!

Een veelgehoorde en terechte kritiek. Als je het uitvoert zoals de meeste trainers het aanleren. En zoals iedereen in het verleden het heeft gedaan. Daarom maak ik de vergelijking tussen circusjongleren en functioneel jongleren. Circusjongleren is zoveel mogelijk en zo spectaculair mogelijk de bal hooghouden. De bal draait rond zijn as in de lucht. We maken als het ware met onze voet een kommetje zodat die bal er lekker in kan vallen. Daarna lanceren we hem met effect. Dit soort jongleren heeft geen enkele relatie met het voetbal. Het is totaal niet nuttig. Daarom opteer ik voor het functioneel jongleren. Door het oefenen van het functioneel jongleren heb je een directe relatie met het voetbal. Ik verklaar me nader. Elk balcontact is een balcontrole of pass. Doordat je de bal perfect leert raken, simuleer je een wedstrijdrecht voetbalsituatie.

Een controle uit de lucht met je voet (binnenkant voet, buitenkant voet en wreef), dij, borst, hoofd of schouder. Of het geven van een pass met je wreef, binnenkant voet of buitenkant voet. Jongleren laat snel voetbal toe. Levert tijdswinst op. Je leert de bal meenemen met het lichaamsdeel dat het dichtst bij de bal is. Het zorgt voor snel voetbal, voetbal uit het duel en het levert tijdswinst op.

Je leert je spelers aan om hun tenen naar beneden te buigen zodat je wreef bol komt te staan. Zo zorg je dat elke baltoets een controle of trap is. Probeer het maar eens stiekem bij je thuis. Het respect zal onmiddellijk vele malen groter worden voor de uitvoerders. En misschien zelfs voor de voorschrijvers.

In de GOALA oefenstof zit in elke training een stuk(je) jongleren. Hiervoor hebben we tientallen niveaus ontwikkeld.

Zoveel mogelijk jongleren vinden we niet belangrijk. Bij een bepaald aantal balcontacten beheers je de opgelegde oefening en kan je starten in een volgend level.

Vooraleerst is het belangrijk dat spelers één lichaamsdeel apart leren gebruiken. Ik krijg dikwijls de opmerking op social media bij het vertonen van videobeelden dat ze telkens bijvoorbeeld maar alleen hun rechtervoet gebruiken. Dit klopt. Ook hier is er weer een verschil met het mainstream denken. Ik ben van mening dat je eerst moet aanleren om één bepaald lichaamsdeel perfect te beheersen. Anders krijg je corrigeergedrag. Wanneer een speler de bal niet perfect raakt (= controleert of passt), dan kan hij corrigeren met een ander lichaamsdeel. Dit is één van de gevolgen van het streven naar perfectie.

Zo dwing je spelers om de bal perfect te leren raken. Want het perfect controleren van de bal is de doelstelling van jongleren. Wanneer dus bij het jongleren de bal wegspringt naar een ander lichaamsdeel is dit een slechte controle tijdens de wedstrijd. Vele coaches geven bijvoorbeeld opdracht om zoveel mogelijk te jongleren. Ik zie er het nut niet van in, want de speler heeft ongetwijfeld ontelbare keren gecorrigeerd doordat bal wegspringt van zijn voet en hij moet herstellen met bijvoorbeeld zijn dij.

Andersom werkt ook. In bepaalde niveaus moeten spelers alterneren van de ene voet naar de ander voet, of van de ene dij naar de andere dij of schouder. Omdat je tijdens de wedstrijd soms ook je controle wil verleggen van het ene lichaamsdeel naar het andere lichaamsdeel. Waarom niet alleen jongleren met de voeten?

Een speler moet zo geconditioneerd worden dat hij automatisch de bal controleert met het lichaamsdeel dat het dichtste in de buurt is van de bal. Het huidige voetbal is supersnel, dus elke nanoseconde telt. Wanneer je de bal kan aannemen met het lichaamsdeel het kortst bij de bal, boek je tijdswinst. Nu hebben spelers nog altijd de reflex om altijd de voet te zoeken. Dit kan leiden tot tijdverlies en vervolgens verloren duels.

Kortom, jongleren moet ons toelaten om elke bal met eender welk lichaamsdeel (uitgezonderd armen) te verwerken tot een speelbare bal.

Jongleren is een ook een vorm van coördinatie. Oog-voetcoördinatie wordt enorm geprikkeld door de massale herhalingen. Je mag jongleren ook beschouwen als loopcoördinatie die perfect de looppladder kan vervangen. Er bestaan mooie videobeelden van het voetenwerk van spelers die jongleren. Ze komen qua snelvoetenwerk aardig in de buurt van het loopwerk in een looppladder. Maar hier zijn we dubbel winnaar!!! Omdat we, én met de bal trainen, én het voetenwerk trainen. Waarom één aspect trainen als je er ook twee kan trainen in dezelfde tijdsspanne?

“Heel merkwaardig”, hoor ik velen denken. Jongleren als krachtoefening. Het lijkt inderdaad vergezocht, maar ook hier zal de praktijk het bewijs leveren. Graag geef ik een voorbeeld: op een bepaald niveau moeten spelers de bal eenmaal raken met hun rechtervoet en vervolgens controleren met hun borst. En dit vervolgens in een serie van 50 x rechtervoet in combinatie met de borstcontrole. Een zware belasting voor de buikspieren. Proberen maar!!!

Jongleren kan ook de lenigheid stimuleren. 50 maal de bal raken met achtereenvolgens je binnenkant rechtervoet gevolgd door de buitenkant rechtervoet zorgt ervoor dat voetballers souplesse opbouwen in hun bekken. Je kan het beschouwen als dynamische stretching.

De laatste factor om voetballers te stimuleren is het mentale aspect van jongleren. Zoals we de spelers jongleren aanleren, is het een lastige leerschool. De succesbeleving zal zeker niet groot zijn in de beginfase. Maar het is een proces van vallen, vallen, vallen en opstaan. Een mentale kwestie dus, want spelers kunnen zich niet verschuilen achter anderen. Ze moeten het zelf realiseren.

Ze moeten leren de competitie aangaan met zichzelf. Eigenlijk reduceren we het jeugdvoetbal van een teamsport naar een individuele sport. We behouden de juiste componenten van een teamsport zoals het samenwerken en het ontwikkelen van sociale vaardigheden. We voegen vervolgens de juiste componenten eraan toe van de individuele sporten zoals verantwoordelijkheid leren nemen voor de eigen prestaties. Dit

noemen we dus competitie. Geen excuses, geen “*foute*” scheidsrechters, geen slappe medespelers. Alleen ik en de bal. Eens de spelers deze drempel hebben overwonnen, beginnen ze het nut in te zien en komt de succesbeleving. Ze hebben gewonnen van hun grootste tegenstander: hun eigen gedachten.

Opgelet!! Dit kan een proces van vele weken zijn of zelfs maanden. Maar je krijgt een technisch begaafde en vooral mentaal sterke speler in de plaats.

5.2 Hersentraining

Bij elk infomoment en bijscholing pakken we graag uit met onderstaande tekst. Ondertussen veel gebruikt en een begrip geworden. Maar het geeft prachtig weer hoe we over het voetbal denken.

Vlgonen een oznrdeok op een Eglnese uvinretsiet mkaat het niet uit in wlkee vloogrde de ltteers in een wrood saasn, het einge wat blegnajrki is is dat de eretse en de ltaatse ltteer op de juitse patals saasn. De rset van de ltteers mgoen wllikueirg gpletaast wdoren en je knut vrelvogens gwoeon lzeen wat er saatt. Dit kmot odmat we niet ekle ltteer op zcih lzeen maar het wrood als gheel.

Dankzij herhaling leren onze hersenen woorden automatisch herkennen. Hersentraining als een positieve vicieuze cirkel. Dankzij de vele herhalingspunten kan een voetballer op een bepaald moment zijn ogen loskoppelen van de bal. Zo heeft hij of zij nog meer tijd om informatie op te nemen rond de bal. Zo hebben wij bij wijze van spreken maar een hint nodig om de juiste associatie te maken. Dit kunnen we ook toepassen op het voetbal. Doordat we spelers duizenden keren in wedstrijdachte situaties brengen, leren ze de juiste situaties herkennen en vervolgens de juiste oplossingen vinden. Wedstrijdachte situaties kunnen we dus ook creëren in trainingssituaties. Hiervoor hebben we niet noodzakelijk wedstrijden in competitieverband nodig.

Dit is een langdurig proces van trial-and-error. Eerst moet een speler de situatie leren herkennen, vervolgens de oplossing zien en ten slotte nog kunnen uitvoeren. Dit maakt het zo boeiend. De combinatie van deze facetten op elkaar afstemmen. Een grote reden waarom voetbal zo een complexe sport is met vele parameters. Zonder afbreuk te willen doen aan andere sporten. Doordat we zoals bij het lezen de hersenen genoeg hebben geoefend en geprikkeld, kunnen we op een bepaald moment vlot lezen of voetballen, kunnen we 360 graden zien en informatie opnemen. De bal perfect voorbereiden (aanname) om vervolgens supersonisch snel te passen/handelen is functionele techniek. Het lijkt het simpelste, maar het is het moeilijkste in voetbal. Zeker omdat spelers met een

begenadigde techniek altijd in de verleiding kunnen komen om iets extra's te willen tonen. De absolute topspelers hebben de mentale discipline om de versiering te vermijden. Ze trappen niet in de val van overacting, maar vinden haast altijd de meest efficiënte oplossing. Dikwijls ziet het er eenvoudig uit. Maar niets is wat het lijkt.

Daarom dat na een bepaalde tijd de echte voetbaldieren met intrinsieke motivatie hier hun voldoening uit halen. Voetbal als denksport!

Ongetwijfeld kan je het brein ook trainen en gereed maken via andere methodes. Maar hier ben je zeker omdat je een rechtstreekse verbinding met het voetbal bewerkstelligt. Er is een directe relatie naar en met het voetbal. Vele trainers dwalen af met de beste bedoelingen naar neveneffecten en randvoorwaarden.

De basis van een training blijven de positiespelen, duelvormen en wedstrijdvormen. Ik ben het er ook helemaal niet mee eens om dit allemaal in een vast keurslijf te duwen, zoals in de trainerscursussen wordt gepropagandeerd. Deze verplichtingen stralen precies een vorm van onzekerheid uit. De onzekerheid naar een coach toe. Op de koop toe produceert men altijd hetzelfde type coach die niet mag meedenken. Een klassiek onderwijspatroon van voorkauwen en niet meedenken. Hoe wil je creatieve spelers opleiden als je je trainers in een strak geregisseerd toneelstuk laat figureren?

Positiespelen en wedstrijdvormen moeten creativiteit en intelligentie uitstralen. Dé hoofdbetrachting is dat spelers juiste keuzes leren maken en coaches oplossingen kunnen aanbieden. Dit kan gepaard gaan met enkele handvatten. Maar pas op, dit zijn maar richtlijnen, want elke voetbalsituatie vraagt een andere oplossing.

We moeten spelers leren hun ogen op hun rug openen. Ze moeten leren automatisch hun omgeving scannen. Van topspelers met vista is geweten en onderzocht dat ze veel meer rondkijken dan andere spelers. Ze zijn voortdurend in beweging met hun ogen. Ook zouden ze een breder zicht (perifeer zicht) hebben meegekregen van moeder natuur. Dus nature gekoppeld aan nurture (indien deze spelers het niet zelf ontwikkeld hebben).

Tijdens een afwerkvorm zie je onmiddellijk welke spelers info opnemen rondom hen. Spelers kan je aanleren om zich bewust te maken van hun omgeving. Jeugdspelers moeten zich een idee vormen, aanleren wat er rond hen gebeurt tijdens een wedstrijd, training of wedstrijdtraining. Ze moeten constant weten, informatie opnemen. Dit is een bewustwordingsproces. Een langdurig proces waarop je constant moet coachen tijdens trainingen en wedstrijden. Jeugdspelers voetballen uitsluitend in het heden en kijken niet vooruit. We moeten ze aanleren om in de toekomst te kijken en te denken. Ook dit is een stuurbaar proces. In het Engels mooi verwoord als 'decision making'. Spelers in situaties brengen die ze hebben leren herkennen zodat ze in een fractie van een seconde de juiste beslissing kunnen nemen. Een proces van herhalen, herhalen en herhalen. Zodat ze na x-aantal tijd de situaties beheersen.

Dit is een intensief mentaal traject dat zeer veel concentratie en mentale training vraagt. Een beetje te vergelijken met een keeper die tijdens de wedstrijd constant mentaal scherp moet blijven (concentratie trainen) zonder direct in relatie te zijn met spelfases (zie kleine ruimte). Jeugdspelers moeten het opnemen van informatie trainen. We moeten spelers niet alleen bewust leren worden van hun fysieke of technische capaciteiten. Maar bewust leren informatie opnemen, scannen en weten. Ook hier worden door "kenners" weer snel de tegenargumenten uit de kast gehaald als aangeboren, niet trainbaar, natuurtalent, enz...

Een handvat kan zijn:

Dribbelen doen we hoog in het veld en moeten doelgericht zijn.

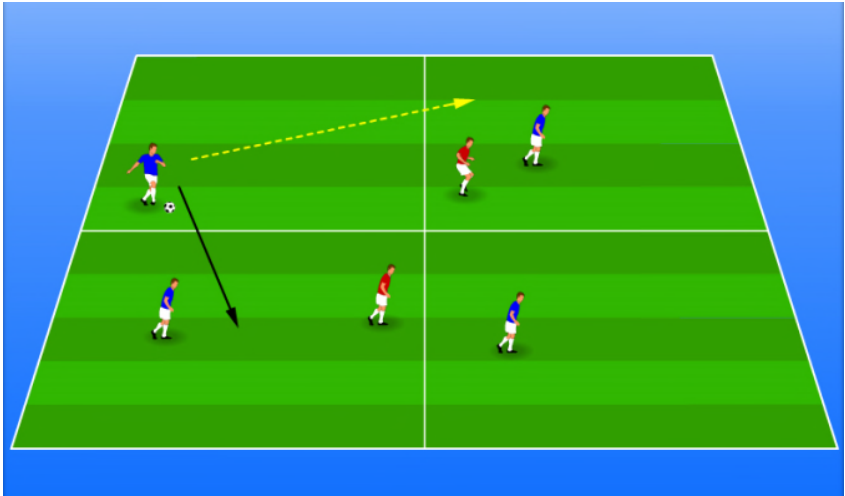
De snelste speler is de bal. Dus de pass is de basis.

*Niet de speler of de coach beslist
Het spel beslist wat er moet gebeuren*

De grootste progressiemarge in het (jeugd)voetbal is te nog te behalen door het brein. Het trainen van de hersenen. Niet alleen door spelers mentaal beter te begeleiden. Maar ook door voetballers sneller te leren denken. GOALA ziet meer ruimte tot verbetering in hersentraining dan in spiertraining. We beschouwen voetbal ook als een denksport. Daarom zijn we geen tegenstander van videogames. Gamen kan de hersenactiviteit stimuleren. We beseffen dat we hier een heikel thema aansnijden. Als een roepende in de woestijn. We pleiten zeker niet dat kinderen meer moeten gaan gamen, maar het kan/mag wel een aanvulling zijn in een uitgebalanceerde opleiding/opvoeding. Een pluspunt! Ter verduidelijking. Het moderne voetbalverhaal is geen of-verhaal. Maar een en-enverhaal. Hiermee bedoelen we dat profvoetballers over praktisch alle kwaliteiten moeten beschikken om te slagen als professional. Het kan wel zijn dat ze uitblinken in een bepaald facet. Het is zeker niet dat we ons naïef blindstaren op spelers leren denken. De uitdaging als jeugdopleider is om oefenvormen aan te reiken waarbij diverse aspecten van het voetbal aan bod komen.

Positiespel 4 tegen 2

Aantal: 6 spelers (of 7 spelers – 1 speler in rust)

Afmetingen: 12 meter op 12 meter

Duur: 90 seconden

Materiaal: 4 ballen

Richtlijnen:

Maximum 2 tijden

Speler aan de bal steeds oplossingen bieden (verbindingen)

Steeds juiste boodschap in de pass

Verzorg je techniek

Vakken bezetten

Variatie: met kleuren werken

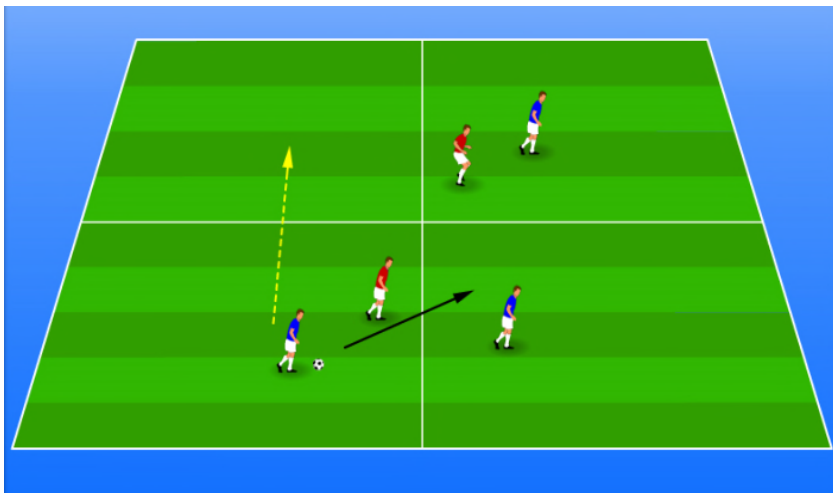
Wees onvoorspelbaar (verbergen, no look, ...)

Verplicht wisselen van vak na pass = bewegingsvoetbal aanleren

Uitbreidingen naar 5 vs 3 / 6 vs 4

Variatie: bal mag nooit stilliggen

3 vs 2

Aantal: 5 spelers

Afmetingen: 12 meter op 10 meter

Duur: 90 seconden

Materiaal: 1 bal

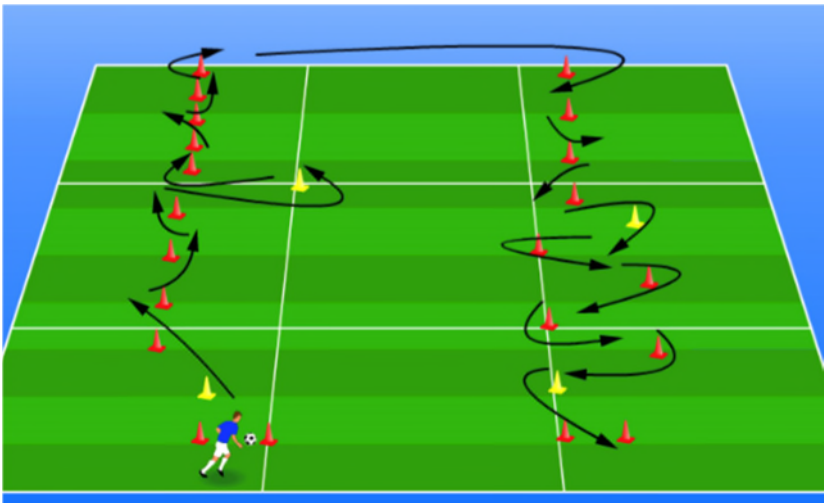
5.3 Dribbelparcours

Het dribbelparcours is een ideaal hulpmiddel om spelers op een objectieve manier te beoordelen aan de hand van eerlijke parameters. Cijfers liegen namelijk niet. Cijfers kunnen hard zijn, maar vooral eerlijk.

Dribbelparcours is verder een mooi instrument zodat spelers de bal perfect leren beheersen in de kleine ruimte met alle mogelijke delen van BEIDE voeten (rechts, links, zool, buitenkant en binnenkant). Een voorbeeld van een hulpmiddel, een tool om later wedstrijden te kunnen bekampen. Een middel om later te winnen.

Eigenlijk kunnen we het dribbelparcours catalogeren als Argentijnse techniek. Spelers als Diego Maradonna of Lionel Messi zijn hier meester in. Zij maken geen spectaculaire schijnbewegingen of passeerbewegingen maar glijden als het ware langs hun tegenstanders met de bal plakkend aan hun voet.

De tegenhanger is de Braziliaanse techniek waar Cristiano Ronaldo of Neymar Junior meester in zijn. Zij maken gebruik van (spectaculaire) bewegingen om hun tegenstander te misleiden.

Argentijnse techniek versus Braziliaanse techniek. Of het dribbelparcours versus de passeerbeweging. Allebei zijn ze noodzakelijk!!!

Het dribbelparcours is een ideaal leerinstrument dat we kunnen toepassen in de overtalsituatie. De tegenstander opzoeken met de bedoeling om hem/haar te lokken zodat we eventueel de pass kunnen geven naar een medespeler. Primordiaal is om voetballers te laten meedenken en voetbalsituaties te leren herkennen.

In de visuele tijden waarin onze kinderen opgroeien is het doeltreffend om oplossingen aan te reiken via videobeelden. Beelden zeggen immers duizendmaal meer dan woorden.

Zoals bijvoorbeeld een prachtige controle van Coutinho in een wedstrijd. De controle zorgt ervoor dat hij kan scoren. En die perfecte controle kan hij maar verwezenlijken door het jongleren.

jongleren → controle → scoren

5.4 Blootvoets

Blootvoets voetballen is eigenlijk een speerpunt in de GOALA voetbalfilosofie. Bij de buitenwacht krijgt dit onderdeel onterecht het meeste aandacht. Visueel is het natuurlijk het meest herkenbaar. En voor velen is het een grote drempel. Voor moeders de schrik voor kwetsuren, voor vaders dikwijls een rare hersenkronkel want Messi en Ronaldo spelen toch met peperdure voetbalschoenen.

Maar ondertussen is het in Vlaanderen een begrip geworden en ingeburgerd. Een zegen voor menig jeugdspeler. Mijn eerst contact met het blotevoetenfenomeen was in Costa Rica. Ik zag er op stoffige pleintjes bezaaid met stenen, jongens voetballen op blote voeten of met één schoen. Het niveau was opzienbarend hoog. Maar toen nam ik nog de Belgische voetbalexperts voor waarheid dat je het vak alleen maar in Europa kon leren onder het mom van gediplomeerde trainers op egale velden met competitiewedstrijden. We spreken van het jaar 1995 en nadien heeft Costa Rica als klein land zich toch maar mooi een plaatsje veroverd op de voetbalkaart.

Speelt een basketbalspeler met handschoenen?
Speelt een volleybalspeler met handschoenen?
Speelt een handballer met handschoenen?

Waarom blootvoets?

De meest voor de hand liggende reactie is omwille van het verbeteren van het balgevoel. Met blote voeten leer je de bal perfect raken. Ook hier weer een hulpmiddel om voetballers de mindset aan te reiken dat goed niet goed genoeg is. Enkel de perfectie zal goed genoeg zijn in het toekomstige voetbal. Met blote voeten leer je de bal perfect raken. Met schoenen heb je dit corrigerend gedrag niet. Ongeveer is ook goed. Natuurlijk lezen de sportschoenenfabrikanten dit niet graag, alhoewel beide werelden naar elkaar toegroeien. Op dit moment zijn er fabrikanten die experimenteren. En zelfs materialen produceren die een schoen mogelijk maken als tweede huid.

Wetenschappelijke studies tonen aan dat blootvoets lopen gezonder is. Wanneer je kinderen op blote voeten ziet spelen, oogt het dynamischer en frivoler. Dat is geen toeval. Het is ook geen indruk. Feit is gewoon dat spelers geen kousen, scheenbeschermers en schoenen dragen. Dit zorgt gewoon voor minder gewicht en daardoor kunnen ze sneller reageren en handelen. Het geeft hen dus energiewinst. Ze zijn vinniger omdat je meer leert lopen op je voorvoeten, op je tenen.

De moderne voetbalschoen is reeds vederlicht in tegenstelling tot vroeger. Maar toch zie je topvoetballers die hun voetbalkousen afknippen en spelen met zeer dunne kousen in hun schoenen. Om meer grip en balgevoel te behouden.

Belangrijkste reden van voetballen op blote voeten is de mindset. De gedachten staan naar positief voetbal. Constructief zijn. Blote voeten prikkelen naar het zoeken van voetballende oplossingen. Blootvoets voetbal is verdedigen op de bal. Leren intelligent verdedigen. Later met schoenen wordt het alleen maar makkelijker.

Bewust gaan spelers in fair play modus omdat ze voelen dat ze zich anders pijn doen. Wilde ondoordachte tackles voel je. Je moet je dus instellen om constructieve oplossingen te realiseren. Kortom, voetballen met een plan, met een voetbalidee.

Spelers gaan onbewust hun focus leggen op het zoeken naar voetbaloplossingen. Ze worden gedwongen om altijd een positieve

oplossing te zoeken. Truitje trekken of protesteren wordt niet geduld. Schoppen of natrappen is geen optie wegens mogelijke blessures. Zonder hun grinta of gogme te verliezen. Integendeel, na een bepaalde tijd voelen ze zich comfortabel en spat de passie en gedrevenheid eraf. Ze zetten eventuele negatieve denkpijles om in het zoeken naar positieve voetbaloplossingen en bereiken daardoor een technisch zuiver voetbal.

“As long as humanity exists something new will come along – otherwise football dies!”

Arrigo Sacchi

5.5 Kleine ruimtes

Waarom trainen in beperkte ruimtes?

Voetbal is een aaneenschakeling van voetballen in beperkte ruimtes of vakken zoals bovenstaande foto mooi illustreert.

Zeker het moderne voetbal waar praktisch elk team opteert voor snel combinatievoetbal over de grond. Teams bouwen op en schuiven de bal over diverse vakken naar voor. Het kick-and-rushvoetbal waarin verschillende vakken worden overgeslagen is een uitzondering geworden. Zodoende moeten we onze jeugdspelers ook wapenen om te excelleren in deze kleine ruimtes. Dit vraagt de nodige kennis en didactiek. Kortom, een stappenplan. Helaas is voor vele spelers voetballen in een beperkte ruimte een beperking. Een handicap of een struikelblok omdat we het leren voetballen in beperkte ruimtes beperken. GOALA denkt daar compleet anders over!

Daarom vinden wij futsal zo ontzettend waardevol. Voor sommige voetbalclubs is futsal echter verboden terrein. Maar kan iemand mij het fundamenteel verschil uitleggen tussen 5 tegen 5 spelen op een kunstgrasveld en het intrappen of indribbelen of het spelen van 5 tegen 5 in zaal? Ik zie meer gelijkenissen dan verschillen. Jarenlang al haalt men clichés uit de kast als zou futsal verantwoordelijk zijn voor een golf van blessures. Flauwe excuses gebaseerd op stadslegendes.

Het kan daarom bijzonder nuttig zijn om mensen met een futsal verleden in te schakelen in het jeugdvoetbal. Zij zijn dikwijls experts in het trainen in kleine ruimtes met 3 of 4 spelers. Want voetbal is dikwijls te herleiden tot 4 tegen 4 of 5 tegen 5. 4 à 5 spelers die direct betrokken zijn bij de spelsituatie. We zien een wedstrijd eerder als een aaneenschakeling van vakken waarin 4 à 5 spelers actief betrokken zijn. We denken dat het nuttiger kan zijn om kinderen hierin te perfectioneren dan in wedstrijden van 8 tegen 8 of 11 tegen 11 in gigantische oppervlaktes. Zelfs in het supersonische hedendaagse topvoetbal staan niet alle spelers in onmiddellijk contact met elkaar. Hiermee bedoel ik dat niet alle spelers rechtstreeks in verbinding staan met elkaar op elk moment. Niet alle 11 spelers zijn direct betrokken bij elke spelfase. Een wedstrijd is dikwijls een aaneenschakeling van 4 of 5 spelers die in elkaars buurt vertoeven en zo deelnemen aan het beeld van een wedstrijd. Zij vormen op dat moment het beeld van de match. Ze zijn de hoofdrolspelers. Dit komt ook tot uiting tijdens het bekijken van een voetbalwedstrijd via televisie. Op het scherm worden bijna nooit alle spelers gelijktijdig in beeld gebracht (uitgezonderd standaardfases). De regisseur brengt de spelers in beeld die in een directe relatie staan met elkaar.

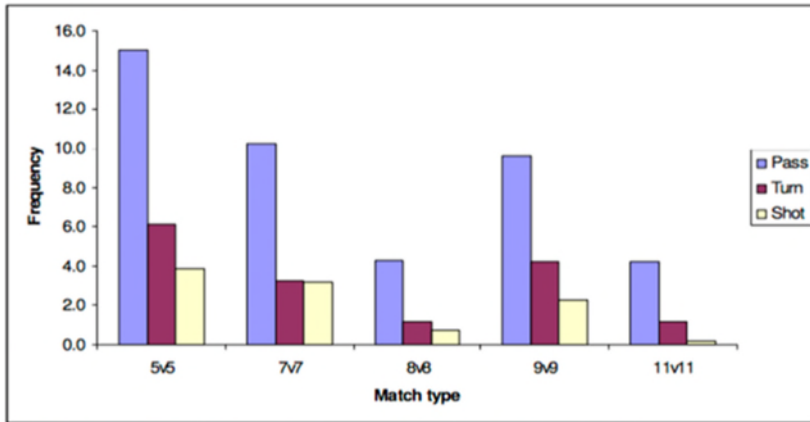

Figure 3. Quantities of technical actions per player per 30 minute session

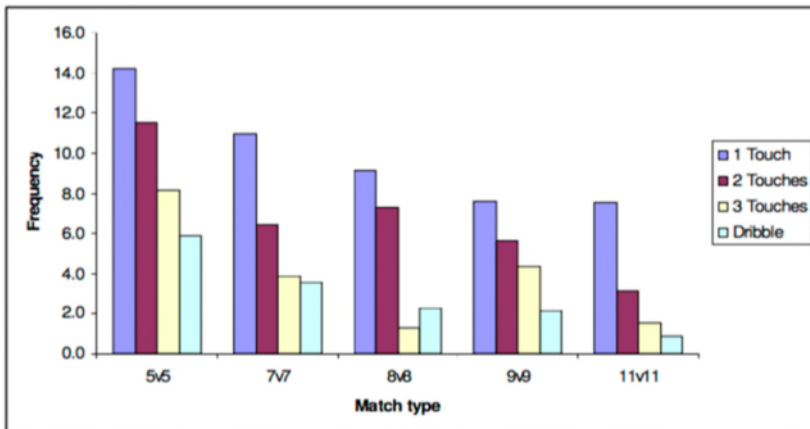

Figure 2. Distribution of touches per player per 30 minute session

Wetenschappelijke studies waaronder de studie van de John Moores University tonen aan dat spelers meer balcontacten genereren in kleinere wedstrijdvormen zoals 5 tegen 5. Ook voetbalspecifieke fysieke activiteiten als draaibewegingen of achterwaarts lopen worden meer geactiveerd in kleinere wedstrijdvormen dan in bijvoorbeeld de wedstrijdvorm 11 tegen 11.

Graag wil ik dan ook dit hoofdstuk afsluiten met onderstaande oneliner. Wij, als coachen moeten faciliteren. Ons ten dienste stellen van het kind. Ik moet altijd een beetje meewarig lachen met coaches en scouts die uitpakken met hun ontdekkingen en realisaties, want een speler leidt zich grotendeels zelf op.

Kevin Debruyne wordt de laatste tijd geroemd omwille van zijn tweevoetigheid. Waar ligt het geheim? Dankzij een goede jeugdtrainer? Dankzij braintraining? Dankzij Pep Guardiola? Neen, dankzij het oefenen in de tuin. Oefening baart kunst. We moeten het dikwijls niet nodeloos ingewikkelder willen maken dan de realiteit. Luc Nilis verwierf zijn traptechniek niet van nature, maar door het eindeloos trappen van een bal tegen de muur.

De grootste vorderingen worden niet gemaakt door een geweldige leraar maar door een geweldige leerling.

6 Het sociale aspect

Supporters zullen altijd de grootste stakeholders blijven binnen het profvoetbal. Het is bovendien zo dat ticketverkoop minder en minder doorweegt in een clubbudget. Op lange termijn zijn de supporters de (morele) bewakers van de club zonder dat ze de sleutels bezitten. Zij zijn dikwijls de levenslijn van een club. Het bewijs wordt occasioneel geleverd wanneer een club verplicht wordt om zijn wedstrijd af te werken achter gesloten deuren in een akelig leeg stadion.

De beleving is nihil en zelfs het voetbalniveau lijkt minder. Traditieclubs overleven de zwaarste financiële rampen en/of degradaties dankzij hun supportersschare. Sport en meer bepaald voetbal heeft raakvlakken met zowat alles in onze samenleving. En draait op passie. Daardoor is het een dankbare sector om in te innoveren.

Voetbal is emotie, is emotioneel. Voetbal is de nieuwe religie!

Op het moment dat het voetbal te zakelijk, te klinisch wordt, staan we aan de afgrond. Het is dansen op een slappe koord tussen (valse) ratio en emotie.

Onze horizon verruimen kan verrijkend zijn. Ik was actief in de Verenigde Staten. Wat me opviel naast hun topsportmentaliteit was de totale andere invulling van hun sportstructuren. Georganiseerd via het onderwijssysteem. Sport en studeren zijn er verweven in elkaar en worden op gelijke hoogte bekeken. Ze gaan hand in hand. Het liberale Amerika past eigenlijk een sociale economie toe op zijn sportcompetities. Gesloten competities met salarisplafonds en drafts waar de minst goede clubs de beste jeugdspelers kunnen kiezen, zijn ingebed in het onderwijssysteem. Het Europese model hanteert een ultraliberale sportpolitiek. Het gevaar schuilt hierin dat er totaal geen sprake meer is van nivellering en dat competities zeer voorspelbaar worden. Zowel in nationale competities als in Europese competities.

Sport en voetbal moet in de ogen van GOALA inspireren, passioneren, de gezonde kant van de maatschappij tonen. Voetbal is te mooi om ten prooi te vallen aan kortstondige egotripperij. Dit is een boobytrap waarin het profvoetbal in de nabije toekomst kan trappen.

Het verliezen van de fanbase kan zorgen voor een terugval in het voetbal. Initiatieven als Against Modern Football kunnen beschouwd worden als wake up calls. Clubbestuurders en makelaars kunnen best rekening houden met deze signalen. Anders zagen ze de tak af waarop ze zitten. We moeten samen waken over het ecosysteem binnen het voetbal waardoor er ook middelen kunnen terugvloeien naar de basis.

Initiatieven zoals Street Football World of het project Common Goal van Juan Mata kunnen een aanzet zijn tot meer balans in het huidige profvoetbalbestel. Het kan goodwill creëren want op een dag kan de citroen uitgeperst geraken. Belangrijk is om de vinger aan de pols te houden en te luisteren naar mensen die de club door hun aders voelen stromen. De wereld van clubleider en supporter ligt dikwijls ver uit elkaar. Of zijn twee totaal verschillende werelden.

Supporter willen zich kunnen identificeren met een spelstijl (Manchester City) of met een levenswijze (FC Sankt Pauli-Union Berlin). Dit wordt de uitdaging voor clubbestuurders.

Opleiden = opvoeden. Als jeugdopleiders zijn we in de eerste plaats opvoeders. Onze kerntaak is om kinderen op te leiden tot volwaardige en evenwichtige volwassenen. Hen wapenen voor de complexe samenleving waarin ze gaan functioneren. Daarom kan je de aspecten opvoeden en opleiden tot voetballer niet loskoppelen. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een stevige, evenwichtige opvoeding zal een enorme troef zijn om te slagen als voetballer. Het kan ook zonder, maar het wordt onmiddellijk een pak moeilijker.

Ik heb een goede relatie met alle gemeenschappen op basis van wederzijds respect en met veel waardering voor elk individu. Voetbal is een middel. Opvoeden het doel. Mij gaat het in de eerste plaats om de mens achter de speler.

Er is een bepaald nostalgisch en sympathiek element in het opleiden van jongeren naar de top van het professionele voetbal. Fans zijn erop verlekkerd en willen zich identificeren met dit succes. Ze voelen trots en voldoening als een eigen opgeleid talent uit eigen streek kan debuteren bij het eerste elftal. Het geeft een verbondenheid. Supporters voelen zich verbonden en zelfs medeverantwoordelijk voor dit succes. Volledig terecht. Het zorgt voor erkenning van de eigen streek en clubwaarden. Hoewel er de laatste jaren enorme financiële middelen vrijkomen in het voetbal wordt de jeugdopleiding nog altijd niet centraal gesteld binnen een voetbalorganisatie.

Met de wetenschap dat jeugdopleiding cruciaal is, ontbreken nog de nodige gedetailleerde kennis en interesse van beleidsverantwoordelijken om jeugdopleiding als een volwaardig element te beschouwen, laat staan als spilfiguur.

De ontwikkeling van jeugdspelers binnen een vereniging bestaat sinds lang. Bij sommige clubs is het een deel van hun DNA. Maar een gedetailleerd plan en het besef dat dit een grote impact kan hebben op de totale club is onbekend. Jeugd opleiden moet bekeken worden als de kerntaak, als het fundament van het totale voetbal. Zonder kwalitatieve trainingen kan de vooruitgang van het spel niet worden gegarandeerd. Het verwachtingspatroon zal altijd hoger zijn, ook omwille van de grote economische impact van de sport. Als jeugdopleiders moeten we ons hiervan bewust zijn. Maar we moeten dan wel de nodige tools voorhanden krijgen.

Jeugd opleiden moet een kerntaak worden binnen het moderne voetbal. Nu zie je nog te veel wildgroei van initiatieven. We beseffen niet hoe waardevol kinderen opleiden en opvoeden kan zijn. Het kan zelfs zorgen voor een identiteit, een bestaanszekerheid. Een rots waar je op kan steunen. Maar eerst moeten we fundamenten bouwen. Weldoordacht en met de nodige middelen.

We zijn opleiders; daarom hoor ik liever het woord coach (begeleiden) dan trainer. Coaches zijn gidsen, positief ingesteld en schenken vertrouwen.

A good coach improves your game
A great coach improves your life

Niets is zo kostbaar als de jeugd! Voetbal verenigt enorm. Het is een enorm sociaal bindmiddel. Dit wordt dikwijls onderschat. Meestal worden door de media spelerslonen overbelicht of het aantal politiemensen die zijn opgetrommeld om een aantal hooligans in bedwang te houden.

Zelf heb ik tijdens de vele huisbezoeken mogen kennismaken met andere culturen, gebruiken en gewoontes. De gastvrijheid, oprechtheid en vrijheid zullen mij altijd bijblijven.

De couscousschotels en de vele zoetigheden van de Noord-Afrikaanse cultuur of de fufu en pundu gerechten uit de Congolese keuken hebben mij als mens verrijkt. Het geeft je natuurlijk ook een realistisch zicht op hoe mensen wonen en leven. Het helpt om vooroordelen te kaderen.

Het spreekt voor zich dat je kennis vergaart en je als coach een bredere bagage verwerft. Deze details maken later het verschil om deze spelers te begrijpen en te begeleiden. Door respect en inlevingsvermogen te tonen, krijg je ook respect terug. Het geeft je een oprechte geloofwaardigheid naar spelers en ouders.

Door je in te leven in verschillende culturen heb je een voordeel ten opzichte van coaches die zich uitsluitend vertonen op een voetbalveld, in de loges of voor hun tactisch bord.

De betrokkenheid is anders. Oprecht!

Ik had het geluk om te mogen verblijven in het SOS Kinderdorp van Dar Bouazza in de buurt van Casablanca (Marokko) tijdens een voetbalstage met de spelers van de Essevee Soccer School . Een enorme verrijking voor speler en coach. Een groter contrast kun je je haast niet inbeelden. Hier werden we geconfronteerd met de andere kant van de medaille. Weeskinderen die zich in beperkte omstandigheden een weg banen door het leven. Als levensles kon deze confrontatie tellen.

Je kan als samenleving van een mogelijke *bedreiging* ook een opportuniteit maken. Personen benaderen als mensen met specifieke kwaliteiten kan verbindend werken.

In Duitsland heb je het fenomeen Mahmoud Dahoud. Afkomstig als vluchteling uit Syrië, opgeleid bij Fortuna Düsseldorf, later opgepikt door Borussia Mönchengladbach en nu actief voor Borussia Dortmund. In België heb je Alper Ademoglu. Nu actief bij Schalke 04, maar door de plaatselijke voetbalclub Velm VV opgevoed uit het asielcentrum te Sint-Truiden na zijn vlucht uit het oorlogsgebied in Kosovo.

Enkele prachtige voorbeelden hoe voetbal kan verenigen en kansen bieden. Waarom niet meer inzetten op het ontwikkelen van de grondstoffen die hier komen aanspoelen? Sorry voor de letterlijke woordkeuze. Of hoe een crisissituatie ombuigen naar een kans.

Ik heb een immens respect gekregen voor kinderen die heel hun jeugd op het spel zetten om hun droom te realiseren. Jongens en meisjes die op jonge leeftijd op internaat gaan om in betere omstandigheden te trainen. Een keiharde leerschool. Ik zal altijd een onmetelijk respect hebben voor

jeugdspelers die onbeschrijfelijke stappen hebben genomen om hun droom te realiseren. Ik heb eraan meegewerkt. Ik mag dus spreken vanuit ervaring. Achteraf hoor je de verhalen die je raken. Ik blijf achter deze structuren staan omdat het een meerwaarde kan bieden. Maar we moeten ons ook verdiepen in de geestestoestand van deze jongeren.

Ik illustreer het graag met een passage uit het boek van Andrés Iniesta: *“De artiest”*. Ik zou ook vele Belgische voorbeelden kunnen citeren. Ik weet dat er tranen zullen vloeien bij vele voetbalmama’s en papa’s, maar ik vind het mijn morele plicht om ook deze info te delen. Het geeft ons als jeugdopleiders, ouders en clubbestuurders een kleine inblik in de leefwereld van ambitieuze jeugdspelers. Zonder enige garantie op succes. Hopelijk vormt dit een stimulans om onze Belgische jongeren te lanceren. Ze verdienen onze steun.

“Het is waar, de ergste dag van mijn leven was op La Masia (opleidingscentrum FC Barcelona). Het klinkt tegenstrijdig, maar het is waar. Zo voelde ik me die dag, en zo voel ik het nu nog steeds, alsof er sindsdien helemaal geen tijd verstreken is. Ik had een vreselijk gevoel van eenzaamheid en verdriet, alsof er iets diep uit mijn binnenste was weggerukt. Het was een van de moeilijkste momenten uit mijn leven. Het was mijn eigen besluit, maar het was ontzettend moeilijk. Ik werd aan de eettafel gezet tijdens die eerste avond in La Masia en ik kon alleen maar huilen. Ik kreeg natuurlijk geen hap door mijn keel.” (Andrés Iniesta)

Een uitspraak van de grootvader van Andrés Iniesta uit het reeds geciteerde boek is nog krachtiger: *“Het kanaal dat door ons dorp loopt is niet diep genoeg voor alle tranen die mijn kleinzoon heeft vergoten. Zo iets wens je niemand. Zoveel tranen, veel te veel...”*.

Met pijn in het hart wil ik het aspect evaluaties belichten binnen dit hoofdstuk. Het past mijn inziens in dit sociale luik omdat evaluaties subjectief zijn en gebaseerd op gekleurde informatie. Het brengt ook een enorme negatieve stress teweeg bij het kind en zijn familie. De impact van deze evaluaties worden schromelijk onderschat. Quoterings met smileys of voetbalicoontjes maken het niet kindvriendelijker. En ja, ik geef toe, ik heb er ook aan meegedaan. Maar ik had wel de moed om het in vraag te stellen en kindvriendelijkere oplossingen aan te reiken.

Evaluaties catalogeren we onder negatieve stress. Ik heb deze omgezet naar positieve stress. In de GOALA filosofie krijgen spelers een garantie dat ze vier tot vijf jaar mogen blijven. Een eenzijdige garantie voor spelers en ouders. Op elk moment kunnen ze opstappen. Dit betekent dat je je met elkaar verbindt. Een vergelijking met een huwelijk zou ik durven maken. Een voetbalhuwelijk. Een engagement dat je niet binnen enkele maanden opzegt en waaraan je wil werken met beide partijen op basis van gelijkheid. Dit geeft zekerheid, maar ook de bevestiging dat je met elkaar moet leren samenleven in goede en kwade dagen. Als coach en speler heb je de reflex dat je elkaar moet accepteren, want we moeten samen verder.

Door evaluaties krijg je negatieve stress en beginnen spelers elkaar te bekijken als concurrenten. Ouders tellen speelminuten en kijken met argusogen toe. Alles wordt nauwlettend in de gaten gehouden en onder het vergrootglas gehouden. Kinderen moeten dus rijpen en ontwikkelen in een hyperconcurrentiële omgeving. Jeugdspelers voelen dit!

Waarom niet eliteclubs aanmoedigen om hun spelerskernen niet meer te wijzigen vanaf de leeftijd van twaalf jaar? Ik ben er zeker van dat het algemeen sportief succes groter zal zijn. Zowel bij de “grote” clubs als bij de “kleinere” clubs. Ook bij de “kleinere” clubs zal de succesbeleving groter worden. Nu noem ik ze de trampolineclubs: clubs die fungeren als springplank.

Door garantie te geven, krijg je een vorm van vertrouwen. Spelers krijgen welbehagen en voelen de tijd en ruimte om te ontwikkelen op hun eigen tempo. De positieve stress is de stress die ze ervaren van het harde werken. Het elke dag tegen elkaar opboksen want niemand wil onderdoen voor elkaar. De interne competitiedrang en de wil om te winnen is gigantisch groot. Hiervoor hebben we niet noodzakelijk een georganiseerde, tijdrovende competitiestructuur nodig.

Spelers benaderen elkaar als bondgenoten. Van concurrenten naar bondgenoten want kinderen zijn geen miniatuurvolwassenen. Ze hebben andere behoeften en vragen een andere benadering.

Als jeugdopleider en coach hebben we een opdracht. Een missie. Voetbal moet passioneren. Moet emoties losweken. Moet begeisteren. Inspireren. Helaas bekijken een aantal trainers het voetbal uitsluitend als een hulpmiddel om hun eigenbelang te dienen. Kortzichtig, maar dikwijls efficiënt.

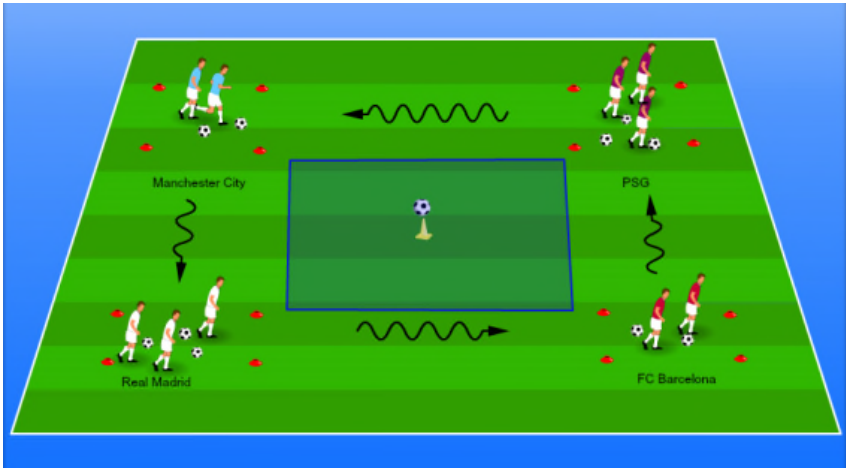
Ik had het geluk mijn eerste trainersstappen te mogen zetten als gewestelijk coach U8 bij SK Tongeren. Onder de vleugels van Flor Mignolet. Een prachtige leermeester. Soms heb je het geluk dat zulke mensen je pad kruisen. Het was een jeugdwerking met beperkte middelen, maar vooruitstrevend in zijn tijd. We spreken over het jaar 1993. Een periode van pioniers. Met spelers als Koen Daerden en Jelle Vossen.

Kijken (of informatie opnemen) was de leidraad. Ik stond te kijken naar het kijken. Een opleiding gebaseerd op de Coervermethode. Een zeer leerrijke methode die prima functioneert bij de lagere leeftijdscategorieën omdat we op jonge leeftijd spelers nog niet te veel mogen volproppen met tactische richtlijnen. Een knappe methode om spelers baas te laten worden over de bal. Een prachtig instrument om spelers individueel sterk te maken aan de bal.

“Sport has the power to change the world. It has the power to inspire. It has the power to unite people in a way that little else does. It speaks to youth in a language they understand. Sport can create hope where there was only despair.”

Nelson Mandela

Stadionspel

Aantal: 2 tot 5 spelers per stadion

Afmetingen: 10 tot 15 meter tussen elk stadion

Materiaal: 1 bal per speler

Spelers dribbelen op signaal naar het volgende stadion.

Spelers krijgen een dribbelopdracht van de coach.

Bijvoorbeeld: dribbel zo snel mogelijk naar het volgende stadion. In het volgende stadion moeten ze een opdracht uitvoeren: bijvoorbeeld 3 x jongleren met knie.

Variatie:

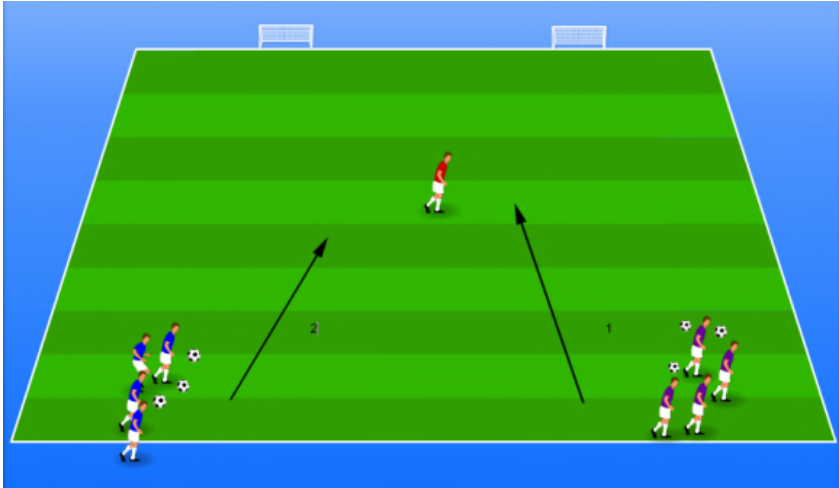
Je kan naar het volgende stadion dribbelen over de weg (groen). Maar je kan ook over het water (blauw) naar het volgende stadion. Over het water moet je heel snel drijven want anders zink je.

Wie wint de Champions League beker? De speler die zijn opdracht(en) heeft uitgevoerd mag zo snel mogelijk proberen de schat open te trappen (= bal van kegel trappen). Wie de schat heeft opengetrapt, heeft de Champions League beker gewonnen.

Dribbelvormen

Niet te veel droog oefenen. Zeker niet zoeken naar de perfecte uitvoering. De perfecte uitvoering is de uitvoering waardoor de passeerbeweging lukt. Liever zogezegd technisch minder goed uitgevoerd, maar wel succesvol (=tegenstander passeren).

Frontaal (1)

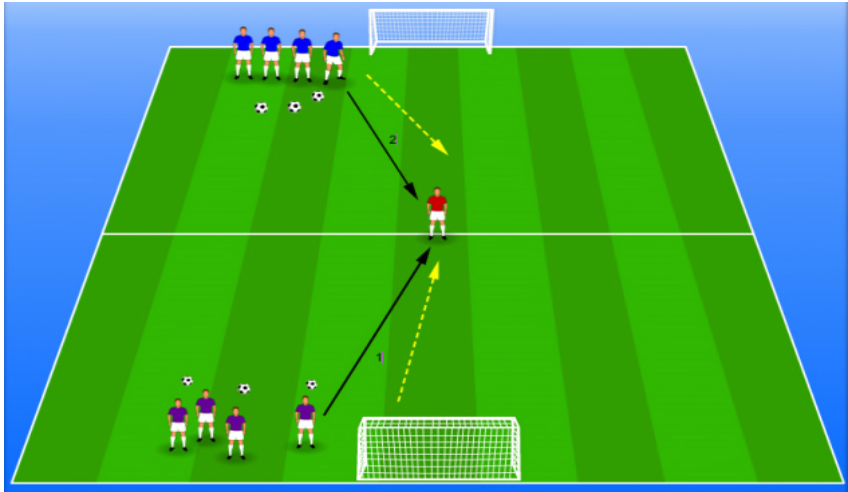
2 doelen

Paars drijft naar 1 van de 2 doelen en probeert te scoren. Rode speler verdedigt.

Wanneer de paarse speler heeft afgewerkt op doel of de bal is over de lijn, mag de volgende blauwe speler dadelijk vertrekken. Rode speler blijft verdedigen wanneer de paarse speler heeft gescoord. Als hij de bal kan afsnoepen, wordt de paarse aanvaller verdediger. Snel leren reageren (omschakelen).

Tel het aantal doelpunten dat je kan maken.

Frontaal (2)

Paars past naar rood.

Duel 1 tegen 1.

Rood probeert te scoren op doel voor hem.

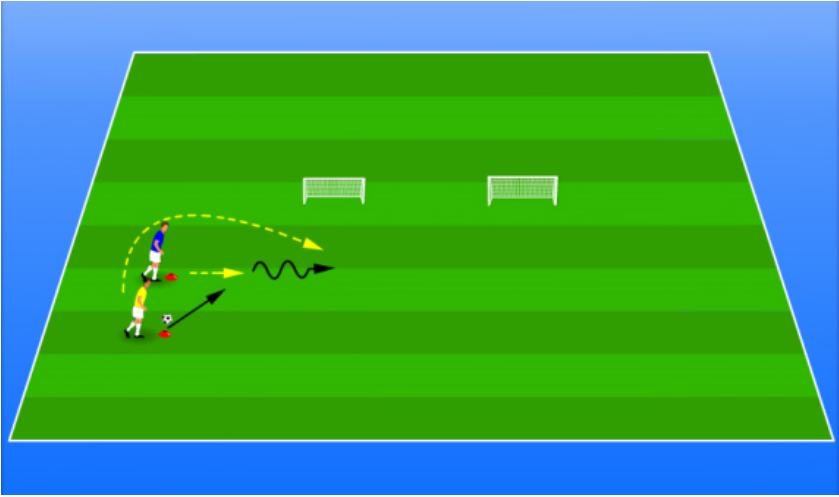
Paars scoort op andere doel.

Wie scoort mag blijven en vervolgens speelt blauw de bal in.

Altijd doorschuiven naar de plaats vanwaar de bal is ingespeeld.

Zijwaarts

Geel speelt naar blauw. Blauw neemt bal aan.
Geel spurt achter blauw door en we krijgen duel 1 tegen 1 zijwaarts.
Blauw mag scoren op de 2 doelen.

Aandachtspunten wat betreft het aanleren van passeerbewegingen

- Langs 2 kanten kunnen passeren
- Verticaal dribbelen (liever geen horizontale dribbel). Alleen als je je dribbel gebruikt als doelbewuste omweg naar je doel (zie voetballen via een omweg).
- Versnellen na de beweging

Belangrijk: de beweging dadelijk inzetten. Bewegingen niet voorbereiden want zo bereid je de tegenstander ook voor. Je maakt als het ware de tegenstander gereed en zet hem scherp. Net zoals het spreken en coachen op een voetbalveld in balbezit. Wanneer je de bal vraagt, maak je je tegenstander slimmer. Je kondigt aan wat je wil dat er gaat gebeuren. Zeer handig voor de tegenstander. Geef je tegenstander niet de tijd om zich in te stellen op je beweging. Geen tussenbewegingen, geen voorbereidingen, niet laten zien wat je allemaal met de bal kan. Dadelijk

in de controle de actie maken. Nooit een aantal bewegingen maken voor je tegenstander zonder hem te passeren want zo maak je hem alleen maar alerter. De passeerbeweging moet dus als verrassing gebeuren. Dán heb je het meeste kans op slagen.

Dikwijls wordt een passeerbeweging nog gebruikt als een middel om te laten zien hoe goed je kan voetballen. Je moet het als een doel gebruiken. Het doel moet efficiëntie beogen. Je tegenstander uitschakelen om op doel te kunnen trappen of te passen is het uiteindelijke doel. De passeerbeweging is wel het ideale middel om het verschil te maken wanneer we met snel circulatievoetbal tegenstanders niet uit verband kunnen spelen.

We streven naar een 2 tegen 1 situatie (overtal) met als laatste redmiddel het duel 1 tegen 1.

Leer jeugdspelers tellen. Hiermee bedoelen we dat ze informatie rond zich moeten opnemen. Letterlijk tellen hoeveel spelers zich in hun vak bevinden. Is de speler in balbezit in de minderheid en staan er meerdere tegenstanders rond hem of haar, dan betekent dit dat er in een ander vak medespelers in een meerderheid zijn. Dan kan hij of zij de bal beter passen. Staat speler met bal in een 1 tegen 1 situatie, kan hij dribbelen. Zo niet kan hij beter passen. Maar dit vraagt discipline om constant de omgeving te scannen. Ook dit is trainbaar tot een automatisme.

“Wat we aandacht geven, heeft groeikansen.”

7 Wat is competitie? Nut van competitie?

De vraag die we ons moeten durven te stellen, is of georganiseerde competitiewedstrijden een noodzaak zijn om het niveau van jeugdspelers te verbeteren? Verwarren we competitiewedstrijden niet met de nood aan een competitiegeest? Vragen die blijkbaar weinigen zich stellen. Meestal neemt men klakkeloos de standaardantwoorden aan als de ultieme waarheid.

Maar waarom hebben we deze vraag nooit gesteld? Omdat eerste elftallen toch ook competitiewedstrijden spelen. Maar bij volwassenen kunnen we competitiewedstrijden beschouwen als een vorm van meten met elkaar, om stoom af te laten. Wedstrijden zijn dan niet noodzakelijk een leermiddel, maar een middel om te ontspannen.

Een competitiestructuur met op vastgestelde tijdstippen wedstrijden kan een belemmering vormen om geduldig te werken volgens een meerjarenplan. De verleiding is (te) groot om af te dwalen.

Ieder weekend moeten toewerken naar een dikwijls ongelegen competitiewedstrijd kan een groot obstakel vormen of een hinderpaal zijn. Competitiewedstrijden hoeven geen probleem te vormen als ze goed gekaderd worden. De grote struikelblok is echter de omgeving van de speler die het belang van de uitslag en vooral de rangschikking dominant maakt. Dit brengt de individuele ontwikkeling van spelers in het gedrang. Vaak is de tegenstander immers niet ideaal wegens te veel of te weinig niveau. En is dus de wedstrijd op zich al tijdverlies.

Bewust en onbewust houdt elke trainer rekening met de wedstrijd van het weekend en houdt daarover een formele of informele bespreking met zijn spelers. Hieraan worden sportieve gevolgen gekoppeld, zoals voetbalcontainerbegrippen van “*te weinig inzet*” tot “*we maakten de verkeerde keuzes*”. Met de nodige kortetermijnoplossingen tot gevolg. Daarom moet je trainers tegen zichzelf beschermen want de druk van buitenaf is ongenadig.

Wat is competitie?

Competitie is het meten van krachten, veelal met de bedoeling om er allemaal beter van te worden. In de sport is de bedoeling van competitie doorgaans het meten van iedereen kunnen, dat dan uitgedrukt wordt in punten en een rangschikking.

Competitie moet je kunnen meten en uitdrukken in een rangschikking. Je kan spelers dus ook meten en rangschikken in een dribbelparcours of bijvoorbeeld met het aantal keren dat hij of zij kan jongleren. Een competitie tegen zichzelf met objectieve cijfers.

Competitiewedstrijden versus competitiegeest?

Kan je ook niet te veel competitie “*spelen*” zodat je niet genoeg aandacht kan besteden aan het ontwikkelen van de vaardigheidsdoelen?

Is het niet nuttiger om 4 uur te trainen dan om 4 uur in een bus te zitten om 50 % van de tijd te mogen voetballen in een vijandige omgeving?

Iedereen denkt per definitie (omdat dit historisch zo gegroeid is - weer een kopie van het seniorenvoetbal) dat competitiewedstrijden elke week of tweemaal per week noodzakelijk zijn om de wil om te winnen te stimuleren.

Maar we mogen de wil om te winnen niet verwarren met competitie. Competitie is niet noodzakelijk nodig om competitief te kunnen zijn. Competitie is ontstaan door twee rivaliserende bendes, wijken, verenigingen, landen die willen strijden om de macht, heerschappij. De definitie van competitief spreekt van elkaar positief bestrijden of tegenwerken.

Leren is fouten maken. Competitiewedstrijden kunnen leermomenten in de weg staan. Als je competitiewedstrijden kunt vervangen door competitiegeest ben je de eigenlijke winnaar. Georganiseerde wedstrijden op wekelijkse basis zijn dan niet noodzakelijk. De mindset zal verschuiven want niet de wedstrijd staat centraal maar de competitiegeest. Wedstrijden kunnen dus zeer relatief zijn.

Wie weet nog de uitslag van een wedstrijd van zijn zoon of dochter bij de U11 van enkele maanden geleden? We herinneren wel zijn of haar goede acties en mindere goede acties.

GOALA streeft naar een competitiegeest. Competitiewedstrijden zijn bij jongeren tot 15/16 jaar daarvoor geen absolute noodzaak. Dit staat haaks op het opleiden van jeugdige voetballers die in het voetbal een leuk tijdverdrijf zien. Laat hen maar lekker voetballen en competitief zijn.

GOALA wil zeker niemand het plezier in voetballen doen verminderen. We willen het alleen niet als de waarheid vooropstellen. Alsof competitiewedstrijden met rangschikkingen de enige weg naar succes zouden zijn. We moeten ons afvragen of we de jongeren niet eerst de nodige tools moeten aanreiken? In andere sporten leer je eerst door de jaren heen de nodige skills verwerven. Kinderen die leren zwemmen, fietsen, dansen, enz... zie ik niet dadelijk in competitie gaan met anderen. Ze gaan eerst in competitie met zichzelf om vervolgens de anderen te challengen. Competitie met rangschikking is daarom een verraderlijk beestje. 16 goede teams met 16 steengoede coaches zorgen voor verliezers want van de 16 goede ploegen zijn er toch ploegen die degraderen. 16 slechte teams met 16 minder goede coaches leveren een "kampioen". Een vertekend beeld. In het land der blinden is éénoog koning.

“Opleiden om nu trofeeën te mogen winnen, om later trofeeën te moeten winnen.”

GOALA

Het succes van de Engelse en Portugese jeugdlandenteams tijdens Europese en Wereldkampioenschappen is volgens vele kenners te verklaren door de vele uren dat ze samen kunnen trainen buiten hun clubs en buiten competitie. Tot 100 dagen per jaar. België en vele anderen nationale jeugdteams hebben maar ongeveer 35 dagen de spelers tot hun beschikking. Ik merk daarin enorm veel gelijkenissen met een voetbalconcept als dat van GOALA.

Hiermee geeft men aan dat veel samen trainen loont, over een lange periode en zonder competitiewedstrijden. Blijkbaar wordt aangenomen dat het een vruchtbaar systeem is om topprestaties te kunnen leveren tijdens internationale toernooien.

Net zoals een topwielrenner zich voorbereidt met hoogtestages buiten competitie. Om vervolgens perfect gereed te zijn om deel te nemen aan de Ronde van Frankrijk.

Ook denken we aan de vele Afrikaanse spelers die zijn opgeleid in ontelbare academies buiten competitie. Net dit continent heeft de laatste decennia de grootste stappen gezet op het gebied van talentontwikkeling. Getuige de vele talentvolle Afrikaanse spelers die het Europese continent hebben verrijkt.

Een wedstrijd winnen, betekent niet automatisch dat spelers beter zijn geworden. Net zoals een speler door het samenspel niet automatisch beter wordt. Integendeel! Misschien heeft hij op een bepaald moment meer behoefte aan een individuele benadering.

Dit vraagt om een andere denkwijze. Een open geest! Omdenken!

We moeten spelers leren winnen. Maar we moeten hen wel de nodige tools aanreiken om te kunnen winnen. Om later in een vijandige omgeving onder zenuwslopende omstandigheden het verschil te kunnen maken. Nu worden spelers in een arena gedropt zonder de nodige technieken. Een militair wordt jarenlang voorbereid om op een professionele wijze oorlogssituaties te beheersen door middel van cursussen, testen, oefenkampen, simulaties, enz... Een gevechtspiloot wordt jarenlang getraind om samen met zijn peperdure straaljager crisissituaties in de lucht te overwinnen. Hoe zou deze piloot het ervan afbrengen wanneer hij na drie dagen in competitie moet gaan in een vijandig luchtruim?

De vraag is dan: wat is een winnaarsmentaliteit? De winnaarsmentaliteit van x zal waarschijnlijk groter zijn met de nodige skills dan de winnaarsmentaliteit van y zonder skills of met beperkte skills.

Van jeugdspelers verlangen wij dat ze zonder noemenswaardige en doordachte opleiding wekelijks de strijd aangaan. Een merkwaardige redenering! Ik wil daarom nog eens benadrukken dat winnen belangrijk is. Het is een noodzakelijk facet in het opleiden van profvoetballers.

Daarom verwijs ik graag naar onderstaande quote. Maar om goed te spelen en te winnen moet je eerst beschikken over de nodige wapens. Je moet je wapens beheersen, onderhouden, demonteren en monteren. Anders wordt het gevaarlijk. Bloedgevaarlijk!

Goed spelen is winnen

GOALA

8 Mindset

De houding en mentaliteit van sporters maken het verschil tussen slagen en niet slagen. Vele coaches en verantwoordelijken gaan op zoek naar de wonderoplossing. De gemakkelijke hapklare oplossing. De homerun. GOALA concentreert zich op details. Want vele details maken het verschil.

Wanneer beide tegenstanders perfect evenwaardig zijn gaat GOALA op zoek naar details om minstens 1% beter te zijn. Zo kunnen we de balans laten overhellen naar 51% tegen 49%. Het resultaat in voetbal is deels geluk. Dit maakt het ook charmant. Maar geluk kan je minimaliseren. Toeval is vaak te toevallig om toeval te zijn.

GOALA tracht spelers te sturen naar een bescheiden, beleefde maar toch ambitieuze levenswijze. Einddoelstelling is spelers kneden tot evenwichtige volwassenen. We zijn ervan overtuigd dat doorzettingsvermogen het verschil kan maken. Iedereen kent spelers die barstten van “talent” maar uiteindelijk de eindmeet niet hebben bereikt. Iedereen kent ook de verhalen van spelers die matig getalenteerd waren, maar door hun karaktervorming het net wél haalden. Bij het beoordelen van spelers wordt net deze factor vaak onderschat. GOALA heeft alvast in zijn selectieprocedure een belangrijke score (weging) gegeven aan dit aspect. Vrij vertaald: we selecteren meer op mentaliteit en minder op kunde.

“Karakter, dat is waar je nog toe bereid bent als het voetlicht is gedoofd, het applaus is uitgestorven en er niemand meer is om je complimenten te geven.”

Ann Landers

We streven naar meer objectiviteit. En minder emoties op het veld. En misschien wel naar meer emoties naast het veld. In het voetbal barst het van de mythes die ons vertellen dat Italiaanse verdedigers topverdedigers zijn en Engelsen kopbalsterk. Helaas zijn spelstijlen vooral mythes. In het

moderne voetbal is elke nationaliteit bijna perfect inwisselbaar. Graag pakken we uit met clichés. Studies tonen aan dat een Franse profclub niet gek veel anders speelt dan bijvoorbeeld een Griekse club.

Natuurlijk zijn er verschillen maar niet zo groot als graag wordt gecreëerd door de media. We mogen dit niet verwarren met de clubcultuur of de cultuur van een land. Het is niet zo dat je zomaar een aantal spelers kan verplanten van club X naar club Y. Hier moet je zeker rekening houden met omgevingsfactoren en de cultuur, identiteit van de club, de regio en het land.

Over de juiste ingesteldheid beschikken is het grootste talent. We moeten als coach ook grenzen durven te verleggen. Uit onze comfortzone stappen. Coaches moeten durven over hun eigen schaduw te stappen. Zo kunnen we jeugdspelers prikkelen om ons voorbeeld te volgen. Daarom heb ik grote bewondering voor jongeren die hun dromen najagen. 's Morgens om 6u30 wakker worden om vervolgens om 7u15 in de winter op blote voeten de strijd aan te gaan met zichzelf. Je moet het ervaren om te mogen oordelen. Niet eenmaal, niet tweemaal, maar dag in, dag uit. Respect! Ik wil niet melig worden en zeker niet romantiseren, want het is een lang en intensief traject. Hard werken, elke dag weer, maar met eerlijke vooruitzichten en kansen.

Daarom past José Mourinho perfect in dit hoofdstuk. Hij is iemand die een team specialisten rond zich verzamelt. Als een moderne leider geeft hij hen verantwoordelijkheid en stuurt hij aan. Ik ben absoluut geen fan van zijn voetbalfilosofie en nog minder van zijn levensstijl, maar zijn spelers gaan voor hem door het vuur. Bovendien is hij een meester in het bespelen van de media en randzaken.

Op die manier schermt hij zijn spelers af en neemt hij hen in bescherming. Een people manager die zijn begeleidend team en spelersgroep perfect kan gidsen.

In de inleiding sprak ik reeds over het vullen van mijn rugzak vol met ervaringen. Deze ervaring gaat ook op voor jeugdvoetballers. Primordiaal is een jeugdspeler de juiste mindset mee te geven. Let op! Ik spreek hier vooral over elitejeugdvoetballers met als doelstelling profvoetballer

worden. Uiteindelijk is dit de droom van elke speler, ouder en entourage die zich engageert voor het elitevoetbal. Hier mogen we niet flauw over doen. Maar ik denk dat we spelers eerst moeten resetten. Eerst is het misschien beter jeugdige talenten te ontgiftigen of de extrinsieke motivatie ombuigen naar intrinsieke motivatie. Een proces van lange adem. Dan kunnen we werken aan voetbalinhoudelijke items als functionele techniek en tactiek. Als laatste kunnen we het fysieke gedeelte in de rugzak stoppen.

Soms heb ik het gevoel dat we stappen overslaan en we een mix samenstellen. We zijn van mening dat je profvoetballers in de best mogelijke omstandigheden moet laten trainen. Maar soms moet je ze ook uit hun comfortzone durven te trekken. Bewust of onbewust. Een mooi voorbeeld is de overwinning van de Rode Duivels in het najaar van 2017 op een zwaar en modderig veld in en tegen Bosnië. Leuk zullen ze het niet gevonden hebben, maar het zal hun diep vanbinnen wel een bepaalde trots hebben gegeven.

Dit sluit naadloos aan bij het volgende item. De beste en meest memorabele wedstrijden speel je wanneer er extreme omstandigheden opduiken. Een wedstrijd waaraan je moet beginnen zonder wisselers is hiervan een mooi voorbeeld. Of wanneer een team een rode kaart incasseert. Het zorgt blijkbaar voor een mentale prikkeling. Een situatie waarin lichaam en geest bereid zijn om grenzen te verschuiven. Spelers worden mentaal uit hun comfortzone geduwd. Deze wedstrijden kunnen zorgen voor prachtige leermomenten. De wedstrijd op zijn best. De wedstrijd als instrument.

Misschien moeten we als coach hierover nadenken. En misschien niet altijd zoeken naar de ideale leefomstandigheden. Maar naar de ideale leeromstandigheden.

Coincident or Not?

If,

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Equals,

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

Then,

$$K + N + O + W + L + E + D + G + E \\ 11 + 14 + 15 + 23 + 12 + 5 + 4 + 7 + 5 = 96\%$$

$$H + A + R + D + W + O + R + K \\ 8 + 1 + 18 + 4 + 23 + 15 + 18 + 11 = 98\%$$

Both are important, but the total falls just short of 100%

But,

$$A + T + T + I + T + U + D + E \\ 1 + 20 + 20 + 9 + 20 + 21 + 4 + 5 = 100\%$$

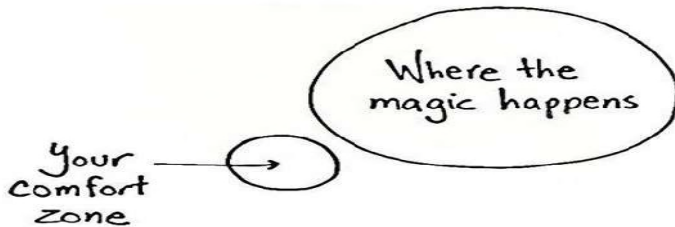
Tijdens mijn verblijf in de Verenigde Staten kwam ik vanaf dag één onder de indruk van de topsportmentaliteit van hun jongeren. Een topsportklimaat. Op technisch en tactisch vlak was er zeker ruimte voor verbetering. Maar op het vlak van ingesteldheid kunnen wij nog leren van hen. Daarom zijn deze ervaringen van goud waard als coach. Tijdens de contacten met de MLS club Columbus Crew ontbrak de Europese voetbalcultuur. Het doordrongen zijn van het voetbal. Maar dit werd ruimschoots gecompenseerd door factoren als bereidheid tot het leveren van fysieke arbeid en arbeidsethos.

Je kan geblesseerd raken door te veel te trainen maar je kan ook geblesseerd raken doordat je te weinig traint

GOALA

In het voetbal is de grootste progressiemarge te boeken door de mindset. Door attitude, mentaliteit, houding of geestestoestand.

Spelers en coaches uit hun comfortzone trekken is de uitdaging. Trainingen moeten uitdagend zijn en spelers confronteren. Trainingen vragen het nodige denkwerk en de nodige actieradius. Denkwerk in keuzes maken en het leren herkennen van wedstrijddecide voetbalsituaties. Niet in denken hoe de organisatie van de oefening moet verlopen. Spelers krijgen stress en zijn vooral bezig met hoe ze een oefening moeten uitvoeren. A moet naar B, dan naar E, E naar C, enz...

Dit zorgt ervoor dat spelers zich alleen maar concentreren op de organisatie van de opgelegde oefening. Het spelplezier en vooral de technische uitvoering leiden hieronder. De oefenstof moet de nodige uitdagingen met zich meebrengen zodat de eventuele wedstrijd in het weekend de makkelijkste training is van de week. Spelers in de week uit hun comfortzone trekken om ze in het weekend comfortabel aan de aftrap te brengen.

In een bepaalde voetbalfilosofie is het misschien mogelijk dat in de verre toekomst elke speler/keeper perfect polyvalent en inzetbaar is op elke positie. De totale allroundspeler. De alleskunner. Als we alleen nog maar de evolutie nemen van de keeper zien we een totaal andere invulling. 25 jaar geleden was de keeper een ballenvanger die zelfs de uittrap overliet

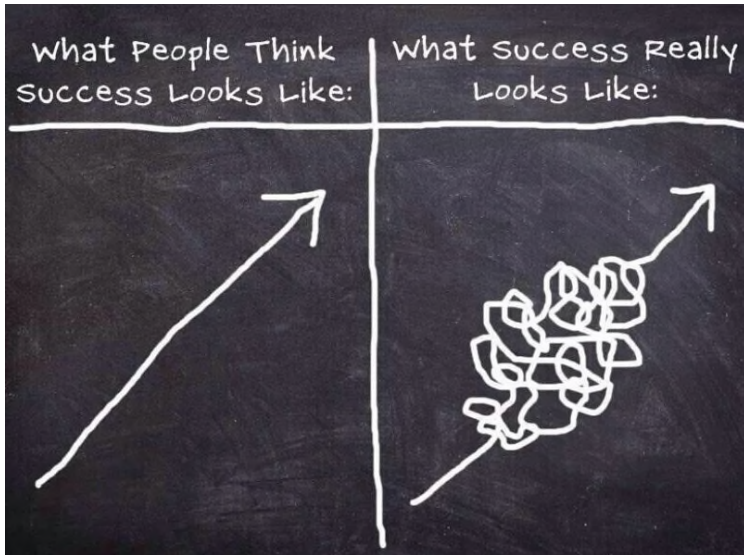
aan zijn medespelers. In 1992 mocht de keeper zelfs een terugspeelbal nog in zijn handen klemmen. 26 jaar later is een keeper de eerste verdediger die in plaats van het strafschopgebied te moeten beheersen het halve voetbalveld moet coveren.

Van louter ballenvanger is hij geëvolueerd naar een uiterst voetige voetballer. Op dit moment heeft elke positie zijn eigen profiel. Dit zal waarschijnlijk nooit veranderen, maar misschien zal er wel ooit een spelsysteem opstaan dat die code kraakt. Als we overschouwen hoe supersonisch het voetbal de laatste decennia is ontwikkeld en we fantaseren 25 jaar verder dan is misschien wel elke positie inwisselbaar.

Op topniveau geraken is een straffe opdracht, op topniveau blijven is vooral een mentale kwestie.

Transformation doesn't just happen. It takes a plan and a support system.

"I always questioned myself in the best of times, even when I was world number one for many, many weeks and months in a row, at certain times during the year I said, 'What can I improve? What do I need to change?' Because if you don't do anything or you just do the same thing over and over again, you stay the same, and staying the same means going backwards." (Roger Federer)

Voetbal wordt vanuit ons brein als een defensief spel beoordeeld. Onbewust bevoordelen we de verdedigende ploeg. Voetbal is blijkbaar zo geconcipieerd dat het niet attractief en aantrekkelijk mag worden ervaren.

- Waarom valt anders te verklaren dat een scheidsrechtersbal toegekend wordt aan de verdedigende ploeg? In een positief en aanvallend klimaat zou je toch eerder de ploeg die initiatief neemt, belonen. GOALA geeft de bal aan de aanvallende ploeg.
- Waarom vlagt een assistent-referee (lijnrechter) liever bij twijfel van een buitenspelfase dan het spel te laten doorgaan? Omdat de zogezegde gevolgen groter zijn. Een doelpunt is een groter gevolg dan een fase afbreken. Een geldig doelpunt afkeuren, is minder erg dan een ongeldig doelpunt toekennen. Totaal irrationeel! Ook hier kan je weer concluderen dat de defensieve mindset zwaarder doorweegt dan het aanvallende aspect.
- Waarom worden gemaakte fouten totaal anders beoordeeld binnen een strafschopgebied dan erbuiten? Iedereen die het

spelletje volgt, weet dat een fout binnen het strafschopgebied zwaarder moet zijn dan erbuiten. Onlogisch!

Verdedigend voetbal wordt altijd in onze hoofden bevoordeeld. Bij een intrap vanaf de keeper mag de intrap opnieuw genomen worden wanneer hij wordt geraakt door een medespeler binnen het strafschopgebied.

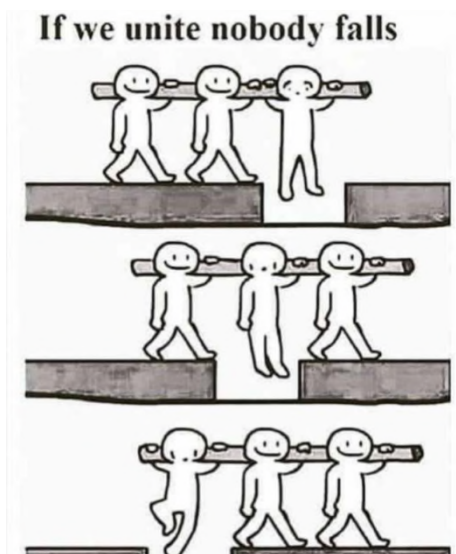
Waarom bij een intrap wel en bij een ingooi niet? Omdat het “*risico*” op een doelpoging veel groter is? Een defensieve reflex.

- Waarom moet er worden ingegooid bij een uitbal? Voetbal wordt gespeeld met de voeten en plots moet je de bal met je handen bespelen? Een ingooi zorgt voor zeer veel oponthoud en tijdverlies. Ideaal middel om tijd te rekken. Bovendien zorgt het voor traag en duelrijk voetbal.
- Waarom bij een fout wachten op het fluitsignaal van de scheidsrechter om het spel te hervatten? Enorm veel tijdverlies, ruimte tot discussies en verdedigingen die zich kunnen organiseren. Waarom moet een team worden beloond nadat ze een fout hebben begaan?

Ook hier is de gedachtegang dat het defensieve primeert. We menen het voetbal positief te kunnen beïnvloeden. Zo is de driepuntenregel ingevoerd. Een gelijkspel levert een punt op en een overwinning drie punten.

Logischerwijze zou dit het aanvallend voetbal moeten stimuleren. Onderzoek toont aan dat dit zorgt voor een averechts effect. Uit tal van deze voorbeelden blijkt dat de insteek van het voetbal vooral gebaseerd is op het reageren, verdedigen, voorkomen en instellen op. Niet op creatief en aantrekkelijk voetbal. Spelregels zijn zo gevormd of vervormd doorheen de jaren dat het defensief denken wordt gestimuleerd.

Met bovenstaande passage willen we spelers, ouders, clubverantwoordelijken, enz... laten stilstaan bij het feit dat mindset een breed begrip kan zijn. We willen alle stakeholders binnen het (jeugd)voetbal aanzetten tot nadenken. We hoeven niet altijd te denken en te handelen zoals in het verleden. Zeker niet wanneer dit het voetbalspel positief kan beïnvloeden.

De beste teams zijn teams die op elkaar zijn ingespeeld. Die elkaar kennen en weten hoe je elkaar moet aanspelen, hoe je ten opzichte van elkaar kan en gaat bewegen. Zonder dat de mentale houdbaarheidsdatum is verstreken. Speel voor de naam op de voorkant van je shirt en mensen zullen zich de naam op de achterkant van je trui herinneren. Spelers denken dat ze zich altijd in de picture moeten spelen met spectaculaire acties en uitspraken. Kenners weten wel beter.

Daarom is GOALA van mening dat succes maakbaar is. Ik neem graag het Engelse voorbeeld. Minder bekend en recenter dan het Duitse model. In 2017 wonnen de Engelse jeugdteams (U17, U19 en U20) drie landenkampioenschappen. Nooit eerder vertoond. Zelfs landen als Spanje, Duitsland of Brazilië waren hier nooit in geslaagd met hun jeugdteams. De oorsprong van dit niet te onderschatten succes? In 1997

beslist de FA (de Engelse voetbalbond) om de jeugdopleiding in de schijnwerpers te plaatsen met de aanstelling van Howard Wilkinson, de bouw van een nationaal jeugdcentrum van 135 miljoen € (!) en nog belangrijker met de investering van menselijk kapitaal. Een belangrijke factor in dit succes is volgens insiders communicatie. Er is niet alleen sprake van een horizontale bedrijfsstructuur, maar er is vooral sprake van onderling overleg. Er is wekelijks contact tussen alle nationale coaches ongeacht leeftijd of stand van U15 tot het eerste elftal. Naast de opstelling van een jeugdplan, een voetbalvisie gedragen door elke coach. Redelijk uniek. Ook wordt er energie gestoken in een nauwe relatie met de jeugdopleidingen van de profclubs.

Uiteindelijk is het niet het state of the art nationaal centrum dat het verschil maakt, maar de onderlinge communicatie en de communicatie naar de clubs. Heikel punt blijft natuurlijk de doorstroming van deze talenten naar de profclubs in de Premier League. Maar dit neemt niet weg dat met de nodige middelen er wel weer bewezen wordt dat talent maakbaar kan zijn.

Als beginnend coach word je snel meegesleept. Aan te raden is af en toe te bezinnen en een sabbatperiode in te lassen. Zo kan je terug aan de slag met een helicopterview. Zeer heilzaam voor de geest.

Als trainer valueer je om te kunnen evolueren

GOALA

Ouders projecteren hun verlangens op hun kinderen. Mijn zoon of dochter moeten mijn dromen niet realiseren. Ook ouders zullen keuzes moeten maken tijdens hun voetbalsafari. Blijven ze de platgetreden paden bewandelen of durven ze zich te verdiepen in deze moeilijke materie en onderschatte subcultuur die jeugdvoetbal heet.

Een ander voorbeeld is Marcus Rashford van Manchester United. Hij is ook een laatmature speler. Dit wil zeggen dat zijn groeispurt later aanbreekt dan het gemiddelde. Bovendien gelooft hij heilig in het verbeteren van zijn voetbalkwaliteiten.

“Ik leer elke dag nieuwe dingen. Waar de bal zal landen, hoe andere spelers op het veld zich bewegen, waar de keeper zich bevindt – het zijn allemaal dingen die je probeert zo goed mogelijk in te schatten. Je brein is een soort Zwitsers uurwerk: als je hieraan gewend bent geraakt, kan je steeds meer informatie verwerken.” (The Telegraph)

Dribbeloefening als mentale oefening

1 tegen 1

Bedoeling is om spelers te prikkelen en te leren hun grenzen op te zoeken. Oefening komt eenmaal per maand aan bod.

Aantal: 2 spelers

Afmetingen: 12 meter op 24 meter

Duur: Wie scoort het eerst 3 doelpunten?

Materiaal: 1 bal

Naast de overbekende topopleidingen van FC Barcelona, Ajax, RSC Anderlecht, KRC Genk, Sporting Lissabon en Dinamo Zagreb heb je ook nog topopleidingen die minder bekend zijn zoals die van Sporting Gijon, Atlanta Bergamo en Altinordu. Waarschijnlijk omwille van de iets mindere faam van hun eerste elftal. Ook hier speelt de perceptie weer een rol.

Voor de laatste club Altinordu zal vragen doen rijzen. Zelfs bij doorgewinterde volgers. Altinordu is een club gestationeerd in Izmir (Turkije). Een land dat zeker niet bekend staat voor zijn jeugdopleiding. Altinordu is actief in de Turkse tweede klasse en onderscheidt zich van een modale profclub door zijn jeugdvisie. Zij hebben een professionele

academie uitgebouwd met ambitieuze doelstellingen. Bedoeling is om binnen enkele jaren actief te zijn in de hoogste divisie met eigen opgeleide spelers.

In 2023-'24 hopen ze op Europees voetbal en hofleverancier te zijn van het nationale elftal. Een realistische doelstelling in een voetbalgek land met 80 miljoen inwoners en bovendien de jongste bevolking van Europa. Zeker op een braakliggend terrein met een rijke voedingsbodem. De eerste vruchten zijn reeds geplukt en zijn actief in de Duitse en Italiaanse competitie. Als jeugdopleider een hoogst interessant project om te volgen. Net zoals het project van Georghgi Hagi. De ex-topvoetballer die in Roemenië een voetbalacademie met eigen middelen uit de grond stampte.

Verandering roept weerstand op, maar toch durven uit je comfortzone te treden. Het Boston ice verhaal past mooi in deze context.

200 jaar geleden waren ijskoude dranken een luxe die alleen de rijken zich konden veroorloven. Dit veranderde toen Frederic Tudor, een ondernemer uit Boston (VS), ijsblokken begon te vershippen vanuit New England. Eerst over de Verenigde Staten, later tot in Brazilië, Europa en India toe. Frederic Tudor was een 22-jarige visionair toen hij tijdens de winters in New England ijsblokken zaagde uit de plaatselijke rivier en deze verscheepte. In 1833 testte hij zijn revolutionaire techniek door 180 ton natuurijs te vershippen van Boston naar Calcutta.

Een reis van meerdere maanden. Wonderwel arriveerde het overgrote deel van het ijs intact. Hij werd de pionier in het verhandelen van natuurijs en verdiende fortuinen. Door de opkomst van de ijskast verschrompelde in de jaren '30 deze industrie. 20 jaren later zette deze trend zich door in Europa. Door de opkomst van de machines was de bevolking in staat zelf ijs te produceren.

If you want to innovate, you have to be willing to be misunderstood for a long time

9 Scouting

Een van mijn stokpaardjes. Men trekt vaak de conclusie dat onze visvijver klein is. Om nog maar eens een voetbalcontainerbegrip te gebruiken. Iedereen kent de vissen die in de vijver rondzwemmen. Een inderdaad drukbezochte visvijver met een beperkt aantal vissen en met zeer vele binnen- en buitenlandse topvissers. Helaas kijkt men niet verder in het bos. Dieper in het bos en veel minder toegankelijk kan je sporadisch ook nog kleinere en interessante visvijvertjes ontdekken.

Maar dit vraagt kennis en moed van de talentenspeurder of spokenvanger. Ik heb veel mensen de laatste 10 jaar zien denken dat ik een spokenvanger was. En dat klopte. De droom van elke jeugdvoetballer is profvoetballer worden. Maar slechts enkelen zijn uitverkoren. Daarom is talentdetectie uiterst belangrijk, maar ook zeer precair.

Kinderen beginnen met voetballen omdat ze het leuk vinden. In 2011 onderzocht Elsevier dat 4,5% van de Nederlandse kinderen actief in een elitejeugdopleiding (BVO) profvoetballer worden. In England 1% en volgens de NCAA (verantwoordelijk voor de organisatie van de sporten in het Amerikaanse onderwijs) in de VS 1,4%. Scouts kijken naar een wedstrijd en labelen spelers. Talent of geen talent wordt beslist in één pennentrek. Onherroepelijk en definitief. Vanaf een leeftijd vanaf 6 jaar!

Tijd voor een boutade. We organiseren een jeugdwedstrijd voor kinderen met 200 deelnemers en slechts twee tot negen spelers bereiken de finish. Mogen we dan spreken van een succesvol evenement?

De IJsland case is de moeite om van dichterbij te bekijken.

- IJsland: 20.000 voetballers en 75 voetbalclubs
- België: 450.000 voetballers
- Nederland: 1,2 miljoen voetballers
- Brazilië: 2,2 miljoen voetballers
- Verenigde Staten: 4,3 miljoen voetballers
- Duitsland: 6,5 miljoen voetballers

IJsland slaagde erin om zich te kwalificeren voor het EK 2016 én het WK 2018 in Rusland. Een momentopname zullen critici opperen. Maar met bovenstaande cijfers zouden ze volgens de klassieke redenering zelf nooit in aanmerking mogen komen. Indien we deze redenering doortrekken, mogen deze “kleine” landen zich ook niet meten met de Europese toptanden, want dit is tijdverlies. Deze ondertoon hoor je ook in België. Dit is geen gezonde redenering, want zo rem je de ontwikkeling van deze zogezegde kleine landen. Als je de verhouding in acht neemt met de resultaten die ze neerzetten in combinatie met het zeer beperkt aantal voetballers en clubs, zijn ze eigenlijk een wereldautoriteit.

IJsland is dus een zeer kleine voetbalgemeenschap. Maar ook hier heeft elk nadeel een voordeel. Door de kleine oppervlakte is elke speler zichtbaar en bereikbaar. Als deskundige vissers met een rijke vishistorie zullen ze wel geschikt zijn om de vissen te spotten (knipoog). Iedereen krijgt dezelfde behandeling door een goede trainer. Elke speler is belangrijk want elke speler is zeldzaam en dus uniek. De IJsland case kan er misschien ook op wijzen dat er nog een grote ruimte tot verbetering kan zijn. Landen of clubs mogen niet door een ondergrens zakken. Anderen slagen erin om de bovengrens te doorbreken.

Door zijn kleinschaligheid heeft iedereen een realistisch doel. Het halen van het nationale team. Een enorme stimulans. Misschien te vergelijken met Athletic de Bilbao dat zich in zijn jeugdopleiding en eerste elftal beperkt tot uitsluitend Basken. Een aanmoediging om nog harder te werken. Belonen werkt altijd beter!!!

Iedereen kijkt praktisch op dezelfde manier naar talent. In het heden en heel weinig naar de toekomst. Een prachtig natuurtalent inschatten kan iedereen. Een verborgen talent ontdekken is andere koek. Toch verwonderlijk hoe oppervlakkig er nog altijd wordt gescout: kijken naar ingesteldheid en intelligentie is niet aan de orde. Zelfs bijna niet bij eerste elftallen.

We hadden een speler in de Essevee Soccer School. Staff en omgeving vonden hem een trage speler. Tot we sprinttesten afnamen over 10 meter, 20 meter en 30 meter. Bleek dat hij zich keurig in de middenmoot

nestelde met een vijfde plaats op twaalf spelers. Wat als we deze speler om deze reden hadden afgeserveerd?

Opgepast: ons “kennersoog” klopt niet (altijd).

Hans Vanaken (Club Brugge) in Humo op 17/10/2017:

"Van de vijftien spelertjes uit mijn jeugd ploeg van PSV, is er behalve mij nog één die voetbalt."

Er zullen altijd golfbewegingen zijn in het ontluiken van talent, maar je kan de ondergrens wel omhoogduwen. Het ontbolsteren van talent is geen nattevingerwerk. Het is geen geluk of toeval. Dit voorval, een anekdote of voetnoot voor het systeem maar een levensbepalend feit voor het individu, heeft me dan ook tot nadenken gezet (een proces van vele jaren). Ik heb doorheen de jaren heel wat data verzameld en er een weging (coëfficiënt) aan gekoppeld. Zo ben ik onder andere ook gaan terugkijken welke spelers het gehaald hebben en welke niet.

Vervolgens heb ik alle data in profielen gegoten en er coëfficiënten aan gekoppeld. Fysieke parameters zijn eenvoudiger te meten, maar ook mentale, technische en tactische parameters kan je inschalen. Oefenvormen als een dribbelparcours, jongleren, maar ook positie spelen en wedstrijdvormen kan je naar objectieve parameters vertalen. Zo geeft bijvoorbeeld een toernooi met een individuele winnaar over drie dagen de nodige voetbaltechnische data vrij.

Het positie spel 3 tegen 1 of 4 tegen 2 organiseren in de vorm van een toernooi zorgt voor technische en tactische informatie. Tijdens een stage observeren wie opruimt tijdens het ontbijt, wie een extra inspanning doet in combinatie met een vragenlijst opgesteld door een sportpsycholoog kan de mentale ingesteldheid van een speler weergeven.

Het testen van fysieke parameters (VO2 max, startsnelheid, versnellingsvermogen, herhaald sprintvermogen) is ook een belangrijke maatstaf. Kortom, een langdurige en grondige screening zorgt voor een groter slaagpercentage. Dit is absoluut geen wetenschap, laat staan een exacte wetenschap. Maar het is wel een zeer handige en betrouwbare tool in plaats van het nattevingerwerk.

Op dit moment wordt een 7-jarige voetballer uitgenodigd voor een training na één of meerdere scoutingsrapporten. De aansluiting bij een eliteclub zal heel zijn leven en het leven van het gezin omvergooien. Een tsunami!

Dit is absoluut geen verwijt, maar een vaststelling. Met de beperkte middelen kan het waarschijnlijk niet anders. Want er liggen natuurlijk altijd kapers op de kust.

Tip: durf uit te stralen dat je je tijd neemt voor een selectieproces. Veel gezonder voor beide partijen. Een oprechte interesse in plaats van een oppervlakkige, snelle date.

We selecteren vanaf twaalf jaar na een grondige screening van twee trainingsdagen en twee stages waar de spelers onderworpen worden aan een “onbewuste” testbatterij op basis van diverse fysieke, mentale, tactische en technische elementen. Spelers selecteren kan pas nuttig zijn vanaf de leeftijd van twaalf jaar.

Eerst en vooral mogen spelers vóór deze leeftijd niet lastig gevallen worden. Voor de leeftijd van twaalf jaar is het zeer moeilijk om in te schatten wie een talent is en vooral wie het op lange termijn ver kan schoppen. Ten tweede is er ook een organisatorisch aspect. Vanaf het eerste middelbaar is het voor spelers makkelijker om belangrijke beslissingen te nemen qua school. Ten derde is een speler pas ten vroegste vanaf zijn twaalfde levensjaar mentaal gereed. Ten vierde is het onbeleefd om vanaf het zesde levensjaar spelers weg te kapen bij regionale clubs die veel energie, tijd en middelen investeren. Laat spelers tot hun twaalf jaar in hun moederclub. Het niveau van deze clubs zal stijgen, samen met de motivatie.

Elk jaar als club leeggeroofd worden is geen grote stimulans. Het geeft spelers ook de mogelijkheid om eventueel nog andere sporten te ontdekken. Wie zou er meer garantie op succes bieden? Het is bewezen dat scouts en trainers oudere kinderen structureel positiever beoordelen. Talent moet het enige criterium worden. Er mogen geen andere invloeden spelen.

Maar de grote hamvraag is: wat is talent? Voor GOALA betekent talent *niet* het bezitten van technische vaardigheden, spelintelligentie en een evenwichtige houding op dit moment. Het betekent het bezitten van bovenstaande vaardigheden *in de toekomst*. Niet kijken in het heden, maar peilen naar de toekomst. We moeten inschatten hoe een speler gaat evolueren. Een uitgebreide batterij aan hulpmiddelen maakt het eerlijker voor alle partijen. In het Belgische jeugdvoetbal is er een toplaag die iedereen kent en herkent. De lagen daaronder kunnen beter worden geëxploreerd.

Graag refereer ik naar een onderzoek van Dhr. Piotr Unierzsky, uitgevoerd door de universiteit van Poznan. Hij kwam na grondig onderzoek door interviews en testen bij 1000 jeugdtennisspelers tot hoogst interessante conclusies.

Onder hen bekende namen als Roger Federer, Kim Clijsters, Justine Henin, Guillermo Coria, en vele andere latere topspelers. Het zou mij niet verbazen mocht David Goffin (°7/12/1990) ook in het lijstje hebben gepast.

Zijn bevindingen over deze toekomstige topspelers:

- Zij waren gemiddeld 3-4 maanden jonger dan de anderen van hun leeftijdsgenoten
- Zij waren minder krachtig
- Zij waren tengerder dan hun leeftijdsgenoten
- Zij waren sneller en behendiger
- Zij speelden minder wedstrijden dan hun leeftijdsgenoten.

Toch wel een hoogst opvallende vaststelling. Critici zullen opwerpen dat tennis een individuele sport is. Maar dat is jeugdvoetbal ook!

“Kritiek is een vorm van gratis advies.”

GOALA

Elk jaar vindt er een heuse exodus plaats van nieuw talent dat afgeschreven talent komt vervangen. Maar vaak zijn het selffullfilling prophecies. Je hoopt dat deze spelers het gaan maken en onbewust ga je

hier naar handelen. Vroegmaturen worden beoordeeld door dit fenomeen.

De beste spelers (meestal de performers) opgemerkt door de scouts, worden aangesloten bij de U7/U8/U9 waar ze in de best mogelijke omstandigheden worden opgeleid (goede coaches, velden, omkadering, ...). Logisch dat die jongens beter worden en soms blijven omdat ze een (oneerlijke) voorsprong hebben gekregen. Andere en betere spelers (meestal de developers) kunnen die achterstand soms niet meer inhalen. Waarschijnlijk alleen wanneer ze over een verbluffende intrinsieke motivatie beschikken en een portie geluk.

Laatmaturen en slachtoffers van het geboortemaandeffect krijgen te maken met het Mattheuseffect en worden benadeeld door dit fenomeen. Het Mattheuseffect is de sociologische vakterm voor het rijker worden van de rijken en het armer worden van de armen. In het onderwijs kan je het vertalen naar degene die een achterstand oplopen en daarom minder gemotiveerd geraken dan hun leeftijdsgenoten die sneller succes ervaren en dus meer beleving genereren. Ook hier maak ik de vergelijking met het lezen. Zij die vroeg de kunst van het lezen aanleren, dragen dit succes mee en zullen als oudere leerlingen sneller teksten voor gevorderden kunnen lezen en begrijpen. Zij die van begin af aan falen, bouwen een levenslange achterstand op die zich uitbreidt naar alle leerprocessen. Dit komt doordat kinderen die minder gemakkelijk leren lezen, ook minder gaan lezen, en zo nog minder het leerproces doormaken. De kloof tussen deze kinderen en hun leeftijdsgenoten zal steeds groter worden.

Dit kunnen we doortrekken naar het voetbal. Je moet al verdomd sterk staan om als jeugdspeler te blijven volharden wanneer andere spelers worden bewierookt door volwassenen. Want volwassenen weten het toch altijd beter?

“David is lang erg klein gebleven. Hij is een late developer: pas op zijn 17, 18de is hij beginnen te groeien. Tot dan was hij in elke leeftijdscategorie de kleinste en speelde hij soms tegen leeftijdsgenoten die al de gestalte van een volwassene hadden en veel harder sloegen dan hij. Tegen die overmacht was hij vaak niet

opgewassen. Nu, hij was nooit de nummer één, maar wel altijd bij de beste vier.”
Michel Goffin, vader van David Goffin in Humo (22/11/2017).

Ik durf te beweren dat in het huidige jeugdvoetbal dit type speler het verschrikkelijk moeilijk heeft om door te breken, laat staan door te groeien naar de absolute wereldtop. Aangezien David Goffin niet tot de allerbeste van zijn generatie behoorde, had hij in het watervalstelsel van het voetbal misschien/waarschijnlijk een negatieve evaluatie gekregen. Ik wil aantonen dat er een hemelsbreed verschil is. Speler x met dezelfde kwaliteiten als speler y kan een profcarrière uitbouwen en uitgroeien tot de absolute wereldtop. Speler y belandt in het amateurvoetbal. Dit is een te groot verschil en stemt tot nadenken en handelen. We kunnen ons niet de luxe permitteren om talenten te verspillen. We hebben trouwens de plicht om elk kind optimaal te laten ontplooiën in de best mogelijke omstandigheden. We moeten dus gezamenlijk trachten de factor toeval te verkleinen of zelfs minimaliseren.

De uitdaging ligt dus in de benadering van deze spelers. Geduldig zijn met kennis van zaken in een gezonde structuur. Een grote positieve uitdaging!

Onze trainersopleidingen en opleidingen tot scout zijn kwalitatief hoogstaand maar ik mis een beetje de mogelijkheid tot eigen inbreng. Het kernprobleem is dat je hetzelfde type coach en scout formeert. Ik mis de nodige creativiteit. Het gevolg is ook dat je bijna altijd dezelfde type van spelers selecteert en opleidt. Vanaf het beginstadium sluit je hierdoor bepaalde spelers uit. Wat met de Nainggolans van deze wereld?

Op dit moment zijn de structuren te vergelijken met een tanker. Moeilijk te manoeuvreren, maar robuust. Kunnen we ook geen speedboten creëren? Het jeugdvoetbal is geïnstitutionaliseerd. Een stabiele organisatie gebaseerd op de fundamenten van het seniorenvoetbal. Op dit moment nog te veel nattevingerwerk. Dit is spijtig, want het heeft grote gevolgen voor jeugdspelers. Grotere gevolgen dan bij senioren. Bij senioren heeft het vooral een financieel gevolg. Bij jeugdselectie heeft het een enorme sociale, fysieke, mentale en familiale impact.

Daarom onze oproep om niet te vroeg te scouten.

Eerst opleiden, dan recruter

GOALA

Het onbekende en vreemde bos induiken, vraagt moed en kennis. Proactief op zoek gaan naar spooktalenten. En soms kan het ook spoken. Zeker in positieve zin. Occassioneel kom je na lang zoeken en je oor te luister leggen een ruwe diamant op het spoor. Zo ontdekte ik een jongen die op een pleintje speelde en aan futsal deed. Een zeer groot specifiek talent. Maar waarom een talent?

Hij heeft alles rondom hem gezien, heeft vervolgens een oplossing en kan het ook nog uitvoeren ook.

Ik zag hem voor de eerste keer spelen in de indoorhal aan het stadion van RSC Anderlecht. Vervolgens heb ik hem nog driemaal proberen te contacteren. Helaas. Ik sprak jeugdspelers nooit rechtstreeks aan. Deze speler woonde in Anderlecht en voetbalde op pleintjes in Anderlecht. Ondanks zijn grote kwaliteiten is hij nooit opgemerkt door eliteclubs. Hij zou er ook nooit zijn geslaagd. Omwille van zijn fysieke kwaliteiten was zijn lichaam zeker niet gereed om deze grote afstanden te bestrijken tijdens de wedstrijden. Ook met zijn specifiek gedrag zou hij het niet lang volhouden bij een eliteclub.

Het zou een te grote cultuurschok zijn geweest voor deze jongen. Zowel op als naast het veld is dit een mission impossible. Daarom opnieuw een passionele oproep om deze jongens ook kansen te bieden. De ontwikkeling van een sportieve cultuurbarometer is een optie. Het zou kunnen uitgroeien tot een handige tool, want op dit moment kunnen deze spelers nooit doorgroeien tot profvoetballer.

Als je anders denkt en handelt, wordt er al gauw gelachen. GOALA is bereid verborgen talenten kansen te bieden door een afwijkende denkwijze en uitvoeringsmethodes. We creëren uit het onbestaande een volwaardige voetballer. Of recycleren. Van fantast naar fantastisch!

Een ander prachtig verhaal mocht ik ervaren in Antwerpen. Ik kreeg een tip van een ouder dat er een Congolese jongen dagelijks het mooie weer maakte op een pleintje aan het Zuid. Hij heeft fantastische kwaliteiten.

Een verborgen talent kan je hem niet noemen. Het talent druipt ervan af. Hopelijk ook nog binnen 10 jaar. Een goedlachse en positieve jongen. Maar omwille van logistieke problemen geraakte hij nooit op een club. Toen ik hem bezocht tijdens verschillende huisbezoeken ontmoette ik een warm Congolees gezin.

Er waren clubs die elke dag belden. Het huisbezoek maakte het verschil. Niet het huisbezoek op zich, maar het persoonlijk contact en de oprechte interesse en energie die je als organisatie levert. Een intensief project met een menselijke insteek. Met een enorme voldoening.

Het samenstellen van een mix van culturen kan een verrijking zijn. Zo bewijzen onze huidige Rode Duivels. Het is een ongelooflijke moeilijke evenwichtsoefening om deze verschillende types op en naast het veld te stroomlijnen. Een mooi voorbeeld hiervan is Radja Nainggolan.

Maar als je je in zulke types van spelers kan inleven, kan je hun gedrag beter kaderen en er zelfs begrip voor opbrengen. Maar het is natuurlijk dansen op een slappe koord als coach. Het vraagt zeer veel geduld en people management. Op de koop toe is het constant keuzes maken tussen groepsdynamiek en individueel gedrag.

Daarom ook een warme oproep om plaats te maken voor zulke spelers in een jeugd systeem. Jeugdopleiders moeten toch niet dansen op een slappe koord. Zulke jongens moeten we dus op het juiste spoor kunnen brengen. Dit is een proces van jaren. Met vallen en opstaan. En soms blijven er jongens ook liggen. Helaas!

Scouten of detecteren, is kunnen inschatten wie later kan doorbreken op het hoogste niveau. Niet nu. Wie nu een talent is, kan zelfs mijn dochter van elf herkennen. Het idee dat je goede spelers kweekt door de besten tegen de besten te laten spelen, is ook iets waar GOALA vraagtekens bij zet. Soms moet je een jeugdspeler ook gewoon laten doen waar hij goed in is. Als je hem meteen tegen grotere en sterkere tegenstanders zet, dan kan hij dat goede punt helemaal niet ontwikkelen.

Maar nog meer kan je spelers een verantwoordelijkheidsgevoel laten ontwikkelen. Ze gaan eigenlijk de coach vervangen. Het streelt hun ego en daarom willen ze met een positieve ingesteldheid hieraan meewerken.

Frappant en toepasselijk vond ik de uitspraak van Neymar: “Messi heeft mij onder zijn vleugels genomen bij FC Barcelona. Ik vond het tijd om mijn vleugels uit te spreiden. Op mijn beurt wil ik Killian Mbappé onder mijn hoede nemen.” Niet alles is louter terug te brengen tot financiële kwesties. De tabel van Maslow met onze behoeften geeft dit mooi weer

De jeugd opleiden is een vak apart. Een specialisme voor specialisten. Een zeer complexe materie wanneer je de nodige kennis wil vergaren. Iedereen kan en mag natuurlijk een veld opstappen en een training geven. Gelukkig maar, zou ik zeggen.

De weinige academische studies in England, gebaseerd op beperkte medewerking van de clubs en spelers, tonen toch wel serieuze problemen. Dr. David Blakelock van de Teesside University vond in 2015 dat 55% van de spelers in zijn onderzoek problemen ondervonden na het ontslag als jeugdspeler in hun club. Mogelijke gevolgen kunnen een gebrek aan eigenwaarde en zelfvertrouwen zijn.

Chris Platts, in 2012 gedoctoreerd aan de Chester University interviewde 303 spelers van 17 en 18 jaar oud, verspreid over 21 profclubs in Groot-Brittannië. Slechts 4 spelers tekenden een profcontract. Dit betekent dat amper 1% van de spelers hun doel hadden bereikt. En dat 99% van de jeugdspelers hun dromen in rook zagen opgaan.

“Voor degene die de club moeten verlaten, heeft het hele clubproces een grote impact op wie ze zijn als mens, zowel op emotioneel, psychologisch en sociaal vlak. Wanneer ze worden afgestoten, worden ze losgelaten in de normale wereld. Velen hebben moeite om hier mee om te gaan.” verklaart Platts.

“Het voelt aan als een job vanaf de leeftijd van 10 jaar. Het domineert volledig je jeugd. Sommige spelers verliezen hun liefde voor het spel.” beweert Platts.

Huddersfield Town heeft zijn academie opgedoekt tussen de leeftijd van 8 en 16 jaar. Ze kwamen tot de ontdekking dat er niemand was doorgestroomd vanuit hun jeugdopleiding naar de Premier League sinds Jon Stead in 1999.

We moeten dus oppassen met het creëren van een jeugdbubbel, een artificiële cocoon. Een leefwereld waar de papa van een talent van twaalf jaar een clubauto en een royale vergoeding krijgt. Een vergoeding die gelijk staat met een volwaardig loon. Waanzin. Eerst en vooral het feit dat ouders een vergoeding krijgen. Ten tweede dat speler en ouder een vergoeding krijgen die een veelvoud is van wat de jeugdcoach (voetbalprofessor) krijgt. Ten derde, en daar staat blijkbaar niemand bij stil, wat voor een enorme druk dit meebrengt voor deze speler. Was hij niet beginnen voetballen omwille van het plezier dat hij haalt uit het spelletje?

“Talent is niet aangeboren. Het is gevormd. Er is een sterke correlatie tussen oefenen en resultaat. Je wordt niet met talent geboren, je moet ervoor werken. Onze voorvaders hadden misschien een beter inzicht in talent. Minder gericht op selectie. En meer gericht op training.”

Uit “corners moet je kort nemen” van Chris Anderson en David Sally.

Selectiestage Essevee Soccer School

Ik kijk naar het geboortemaandeffect in het jeugdvoetbal als naar doping. Je kan het aanschouwen als oneerlijke concurrentie.

Tijdens jeugdturnoien zie je regelmatig teams – vaak van de kleinere clubs - die kunnen verrassen. Waarschijnlijk omdat de wedstrijden tijdens turnoien niet zolang duren qua tijd. Dit wil zeggen dat deze teams gedurende een bepaalde tijd de evenknie zijn. Tijdens deze tijdsspanne zijn er geen grote verschillen merkbaar. Naarmate het turnooi vordert, krijgen ze te kampen met fysieke obstakels. Ik stelde mij altijd de vraag wat er zou gebeuren als deze teams meer zouden kunnen trainen, in betere omstandigheden met andere trainers?

Het kan erop duiden dat in deze onbekendere teams waarschijnlijk een aantal spooktalenten zijn verborgen.

Daarom pleit ik voor meer openheid en systemen om deze spelers ook kansen te bieden in andere opleidingen. In symbiose. Want misschien kan je slagen in een bepaalde opleiding en niet in de andere opleiding. En andersom.

Profclubs hebben 12.000 spelers in hun jeugdopleidingen in Groot-Brittannië. Bijna niemand haalt het eerste elftal.

Wat is de menselijke kost?

*We doen dit vandaag omdat we het in het verleden altijd zo
gedaan hebben*

GOALA

Het spooktalent

Graag wil ik hier een onbekend begrip verklaren. Het spooktalent!

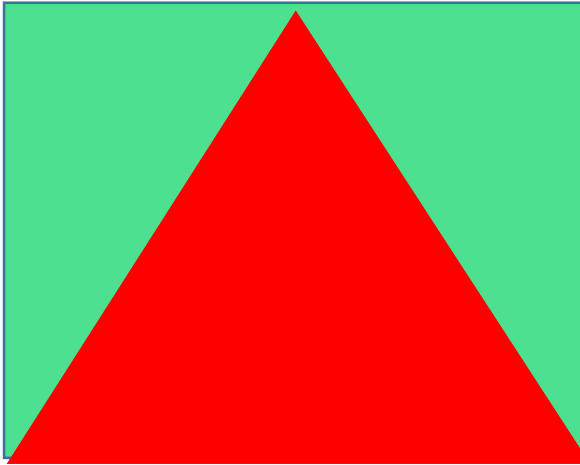

Er zijn honderden voorbeelden van jeugdspelers die hun eigen weg hebben moeten zoeken naar het profvoetbal. Doordat ze nooit ontdekt zijn of veel te vroeg afgeschreven. Ik catalogeer ze onder de noemer spooktalenten. Hun talent werd niet herkend, erkend of verdween. Spooktalenten zijn moeilijk te herkennen en nog moeilijker te vangen.

Enkele voorbeelden uit het hedendaagse topvoetbal zijn Jamie Vardy, Harry Kane, Thomas Meunier, Nacer Chadli en Ryad Mahrez. Dit is maar een greep uit een haast oneindige lijst van profvoetballers. “Kenners” wimpelen het probleem weg met het argument dat die spelers toch zijn doorgebroken. Helaas zijn er ook vele honderden spelers met specifieke kwaliteiten die er niet in geslaagd zijn om de doorbraak te forceren. Als ervaringsdeskundige mag ik stellen dat er ook velen met dezelfde kwaliteiten het niet hebben gehaald. Ondanks hun prima mentale attitude.

Onderstaande rechthoek geeft het aantal potentiële talenten weer in België. Talenten die overal verspreid zijn. Door de piramidestructuur

worden er spelers opgepikt en prima begeleid naar de top. Er zijn ook een aantal spelers die niet worden opgemerkt door de piramidestructuur of die helaas van de piramide afglijden. Jongeren met een enorm potentieel. Redeneren dat deze spelers later terug worden opgepikt, is een té gemakkelijke redenering. Als je de redenering zou omdraaien, zou het ook betekenen dat het opleiden van huidige spelers in de piramidestructuur dan ook geen meerwaarde biedt. Ik ben voorstander van een brede basis met een smalle top. Als we erin slagen om andere spelers ook aan de oppervlakte te brengen. En als we erin slagen om de spooktalenten ook een valabel alternatief aan te bieden.

GOALA heeft deze oppervlakte niet zelf uitgedokterd. Studies tonen aan dat je onderstaande oppervlakte kan opdelen in 9 vakken. Elk vak stelt een type speler voor. 9 verschillende types van talentidentificatie. Iedereen zal zich zeker kunnen identificeren met een bepaald type.

Markant feit is hoe je de piramide ook inpast in deze rechthoek, je zal niet elk talent kunnen bereiken. Stof tot nadenken!

Spooktalent Laag rendement Veel potentieel	Toekomstig talent Gemiddeld rendement Veel potentieel	Regelmatig talent Veel rendement Veel potentieel
Onregelmatig talent Laag rendement middelmatic potentieel	Middelmatig talent Middelmatig rendement Middelmatig potentieel	Huidig talent Hoog rendement Middelmatig potentieel
Risicotalent Laag rendement Laag potentieel	Stevig talent Gemiddeld rendement Laag potentieel	Toptalent Hoog rendement Laag potentieel

Ik wil onze filosofie niet verheerlijken. Er zijn verschillende wegen die naar Rome leiden. Voor sommigen zal een competitiestructuur prachtig zijn, maar er zijn andere spelers die nood hebben aan een alternatief. Deze twee werelden hoeven elkaar niet te bijten. GOALA is van mening dat, indien je sterk staat in je vakgebied, je het niet interpreteert als een bedreiging.

We willen andermaal ons grenzeloos respect uitspreken voor alle coaches die dag in dag uit doorheen de seizoenen onze kinderen begeleiden. Ik vrees dat vele bestuurders dit te gemakkelijk over het hoofd zien.

Bedoeling van dit boek is niet alleen pasklare oefenstof en oplossingen aan te bieden. Hoofddoelstelling is om ons in vraag te stellen. Om vervolgens planmatig op zoek te gaan naar progressie.

De vele ontdekkingstochten doorheen Belgische steden brachten me naar plaatsen als Luchtbal (Antwerpen), Borgerhout, Schaarbeek, Molenbeek, Anderlecht, Vilvoorde, Droixhe (Luik) en vele andere

broeihaarden van talent. Elk met hun eigen specifiek verhaal. Deze ervaringen heb ik kunnen inwinnen dankzij mijn werkzaamheden bij de Académie JMG België. Jean Marc Guillou, de oprichter van deze academie beschouw ik dan ook als de Franse Johan Crujff. Een prachtige academie uitgebouwd onder leiding van Younes Zerdouk. Een leerrijke ervaring met een andere kijk.

Het is uit de botsing van ideeën dat vooruitgang voortkomt

10 Structuren

Grote organisaties lopen het risico om te verzanden in logge structuren. Op voorhand opgelegde competitieformats worden vastgepind. Dit laat weinig ruimte tot flexibiliteit. Dit is net de sterkte van kleinschalige projecten zoals voetbalscholen en academies. Hier wordt ingespeeld op de individuele noden van jeugdspelers. Zou dit niet voor elke organisatie kunnen? Waarom kunnen coaches en coördinatoren niet zelf bepalen wanneer spelers en teams rijp zijn om over te schakelen naar een volgend level? Inhoudelijk werk mag men toch verwachten van technische mensen.

Met de moderne communicatiemiddelen waarover we beschikken, is het klein bier om dit in de juiste banen te leiden. Zo kunnen coaches en teams stap voor stap werken. Ik zie nog wekelijks teams van 7-jarigen die een uur in de auto zitten om met 8 – 32 te winnen. Natuurlijk is het winnend team gelukkig, want ze hebben gewonnen. Maar hebben ze ook iets opgestoken? Waarschijnlijk wel. De vele nieuwe plaatsnamen die ze vanachter de autoruit hebben ontdekt van Zammelen tot Zevergem. Een aardrijkskundeles, maar ook voetballessen?

Als je dan toch meent competitiestructuren te moeten opzetten, doe het dan anno 2018. Geef meer inspraak aan coaches en clubs. Herdenk de competitieformats. Is het niet praktischer en leuker voor clubs en spelers op een centrale locatie in tornooivorm wedstrijden te organiseren?

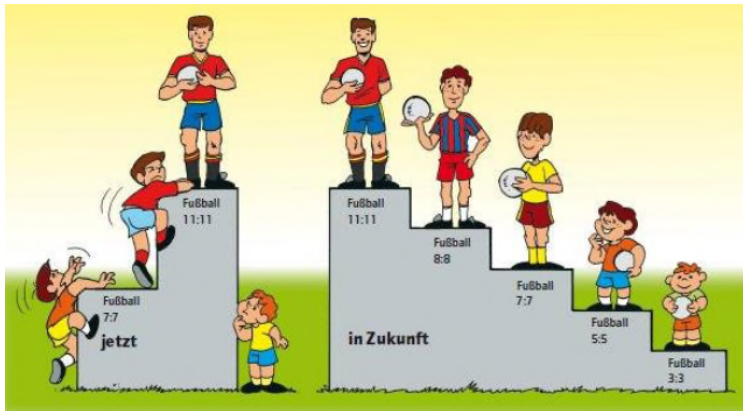
Start eventueel vanaf 2 tegen 2 over 3 tegen 3 tot 11 tegen 11. Wanneer overschakelen? Wanneer de spelers de doelstellingen perfect beheersen. Stap voor stap om de finalestap 11 tegen 11 goed beslagen aan te vatten.

Wanneer spelers voetbalrijp zijn na het doorlopen van een bewegingsschool en voetbalspeeltuim is de tijd rijp om 3 tegen 3 te acteren. 2 tegen 2 is net te veel de speler en de bal. Een veredelde 1 tegen 1.

In Duitsland denkt men alvast in de GOALA richting. Zie onderstaande foto die de toekomstplannen van de Duitse voetbalbond visualiseert.

Beelden zeggen duizendmaal meer dan woorden. Let goed op de lichaamstaal en gelaatsuitdrukkingen van de spelers. Een hemelsbreed verschil. GOALA gaat nog stappen verder en werkt vanaf 3 tegen 3 tot 11 tegen 11. We gaan stap per stap en slaan letterlijk geen stap over. Elke stap vraagt de nodige aandacht, want elke stap bezit een moeilijkheidsfactor. Waarom spelers dwingen om twee stappen tegelijk te nemen? Door te snel stappen te willen nemen, vallen spelers af.

Dat is geen risico, maar een feit. 2 tegen 2 vinden we een onnatuurlijke wedstrijdvorm omdat de spelers eigenlijk geen voetbalechte oplossingen kunnen creëren. De basisvorm en oervorm is 3 tegen 3. Omdat je zowel kan leren dribbelen, maar ook de optie tot samenspel hebt. We voelen ons dan ook gecharmeerd dat de Duitse voetbalbond deze visie implementeert.

De afmetingen en afstanden waarin spelers trainen en spelen is cruciaal in de GOALA methode. Dit kan een zeer belangrijk hulpmiddel zijn voor een coach. Het geeft houvast en stabiliteit voor ons als coach. Maar vele malen belangrijker: het biedt een ankerpunt voor de spelers. We reiken hen handvatten aan. Steunpunten. Zo leren ze de juiste verhoudingen herkennen en benutten. Dit geeft ook aan waarom het spelen van 3 tegen 3 even nuttig en belangrijk is als het inoefenen van 11 tegen 11. In

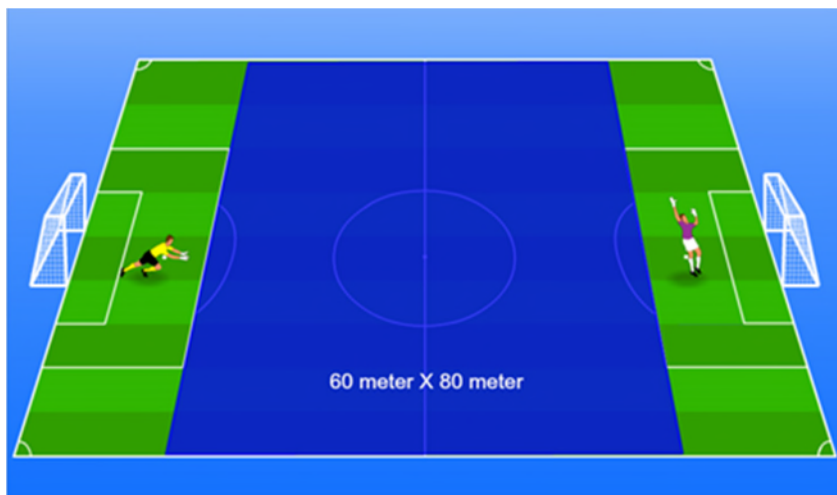
verhouding zijn de afmetingen even groot. De speler leert dus dezelfde afmetingen bespelen in 4 tegen 4 als bijvoorbeeld in 9 tegen 9.

Zie hier de uitleg achter deze gedachtegang. Indien we de afmetingen van een voetbalveld bekijken, kunnen we vaststellen dat een voetbalveld ongeveer 110 meter op 60 meter bestrijkt. Hierop spelen 22 spelers waarvan twee keepers. Grosso modo spelen dus 20 veldspelers op een ruimte van 80 op 60 meter. Ik beschouw de strafschoopgebieden als ruimtes die moeten worden beheerst door de doelmannen. Het spel speelt zich dus grotendeels af tussen de 2 strafschoopgebieden. De 10 veldspelers van een team moeten zich dus ontwikkelen in een gebied van 60 op 80 meter. Elke speler opereert dus in een rechthoek van 6 op 8 meter en is dus verantwoordelijk voor een gebied van 48 vierkante meter. Hierover kan je discussiëren. Een veld kan inderdaad ook 90 meter lang zijn en 70 meter breed. Maar door in deze afmetingen te trainen en wedstrijden aan te bieden geef je spelers een houvast. Je reikt ze ankerpunten aan. Kapstokken waardoor ze bijna altijd in dezelfde verhoudingen ontwikkelen.

Speel je een wedstrijd 3 tegen 3 dan speel je in een ruimte van 18 op 24 meter. Speel je een wedstrijd 6 tegen 6 dan baken je een ruimte af van 36 meter op 48 meter. Uiteindelijk zal de speler zich even comfortabel voelen bij 3 tegen 3 dan 11 tegen 11 omdat hij zich heeft kunnen ontwikkelen in een herkenbare en realistische ruimte.

Dit neemt niet weg dat spelers geen grotere ruimtes moeten kunnen bestrijken. Lange pass, meerdere vakken beheersen behoort zeker ook tot de opleiding. Hiermee heb ik alleen maar duidelijk proberen maken dat deze gedachtegang een enorme meerwaarde biedt voor spelers. Een eeuwig houvast. Voor speler en coach!

GOALA heeft nagedacht over een kindvriendelijke structuur. Een structuur op maat van het kind. Niet op maat van de club of trainer. Een intensieve en weldoordachte structuur die gedragen wordt door geduld en vakspecialisten in elke leeftijdscategorie. Een stappenplan!

10.1 Bewegingsschool

Tot 4 à 5 jaar oud

Een Belgische jongere heeft een tekort aan bewegingservaringen. Moeten we hem dan eerst niet scholen in een brede waaier van bewegingsmogelijkheden en prikkels (diverse sporten). Op die manier kan het kind later gemakkelijker een sportantwoord vinden op een bepaald probleem dat zich in een wedstrijd stelt. Ik zie nu nog te veel spelers instromen in een voetbalclub en drie dagen later hun eerste competitiewedstrijd 5 tegen 5 spelen.

Hebben we al stilgestaan welke overweldigende indrukken deze jongen of dit meisje krijgt? 4 medespelers, 5 tegenstanders, een scheidsrechter (!), afgevaardigden, reservespelers langs de lijn, 2 trainers op het veld, joelende supporters en papa en mama vol verwachtingen, druk in de weer

met de smartphone. Oneindig veel prikkels. Maar waar zijn de voetbalprikkels?

10.2 Voetbalspeeltuin

Vanaf 4 jaar tot wanneer voetbalrijp.

In een ongedwongen sfeer kan het kind zich ontwikkelen met en zonder bal. Nadruk op algemene coördinatie, oog-handcoördinatie en oog-voetcoördinatie. Wanneer ze voetbalrijp zijn, kunnen ze naar het volgende “level”.

Wanneer de begeleider inschat aan de hand van zijn oefenstof dat de speler gereed is om te voetballen, kan hij of zij worden doorgeschoven naar het voetbal. Hij/zij kan op een harmonieuze en natuurlijke manier instromen in het verhaal van wedstrijdtrainingen. Op elk moment van het jaar.

Belangrijk is om met een degelijke planning en visie het kind jaarlijks zijn rugzakje te vullen. Zo kan elke speler, ongeacht zijn niveau, zijn eigen top bereiken.

Dit is de opdracht die we als ouder, club, opleider en beleidsverantwoordelijke hebben.

Tijdens de jeugdopleiding slaat de jeugdspeler stappen over. Hij of zij gaat bij wijze van spreken van de kleuterklas naar de universiteit. Zelfs een hoogbegaafde leerling kan deze stap niet nemen.

10.3 Van 6 tot 8 jaar: wedstrijdtrainingen tijdens weekend – 3 vs 3

Duur: 4 X 13 minuten

Op een centrale locatie organiseren we wedstrijdtrainingen. Spelers van verschillende clubs spelen met elkaar en tegen elkaar. Scheidsrechters zijn nog niet nodig. Een spelbegeleider controleert en superviseert de wedstrijden.

10.4 Van 8 tot 10 jaar: wedstrijdtrainingen tijdens weekend – 4 vs 4

Duur: 4 x 15 minuten

Geen wissels tijdens de wedstrijd – geen keepers – geen scheidsrechter
We focussen tijdens deze leeftijd nog duidelijk op het woord wedstrijdtrainingen. Voetballen in een ongedwongen sfeer.

10.5 Van 10 tot 12 jaar: officiële wedstrijden in het weekend

Duur: 4 x 18 minuten (zonder wissels tijdens de wedstrijd – wel tijdens de rustpauzes) – geen scheidsrechters

Aantal: 5 tegen 5 met keepers / 6 tegen 6 met keepers (niet noodzakelijk vaste keepers)

Leeftijd is maar een indicatie bij de indeling van een team. Gewicht en lengte zijn belangrijkere indelingscriteria.

Het beste gewicht is het evenwicht!

Organisatorisch voordeel: veel minder scheidsrechters nodig. En doordat spelers anders zijn voorbereid, gaat hun mindset ook meer neigen naar constructief en positief voetbal.

Spelers worden opgeleid in een ethisch kader. Doordat ze over meer skills beschikken, gaan ze ook minder moeten corrigeren = zuiverder voetbal = minder fouten = minder discussies = fair play.

Koppen is volgens wetenschappelijke studies af te raden tot de leeftijd van 10 jaar. Met deze competitestructuur schakel je deze handeling uit op een spontane en natuurlijke wijze. Een bijkomend en niet onbelangrijk pluspunt.

10.6 Van 12 tot 15 jaar: officiële wedstrijden met scheidsrechter

Van 7 tegen 7 naar 10 tegen 10

Duur: 4 x 20 minuten

Jaartallen zijn maar een indicatie. De ontwikkeling van elk individu is veel belangrijker. Jeugd opleiden moet echt maatwerk worden op kindermaat en niet een gecijfer van leeftijden en aantallen.

10.7 Vanaf 15/16 jaar: officiële wedstrijden 11 tegen 11

De leeftijd waarop we kunnen focussen op fysische en tactische aspecten rekening houdend met de groeispurt en hun puberteit.

Opgelet: de leeftijd met de meeste uitstroom uit het voetbal. Spelers zijn zoekende. Als federatie/organisatie hebben we ook een taak om hen bij te staan in hun zoektocht. Een zoektocht als jeugdcoach, scheidsrechter, enz...

Een mooie opleidingsstructuur

Kribbe = Bewegingsschool

Kleuterklas = Voetbalspeeltuin

Lagere school = 3 vs 3 / 4 vs 4 / 5 vs 5

Middelbare school = 6 vs 6 / 7 vs 7 / 8 vs 8 / 9 vs 9

Unief/Hogeschool = 11 vs 11

Waarom niet nadenken om multisportclubs op te richten?

Waarom kan een kind niet én voetballen én basketballen? Waarom kan een kind niet én zwemmen én handballen? Flexibiliteit! Mijn zoon speelt handbal en voetbalt. Hij moet altijd kiezen want de trainingsmomenten vallen samen.

Waarom kleine wedstrijdvormen?

- Geen vaste posities verviervoudigt het aantal balcontacten
- Meer voetbalechte loopbewegingen

- Ingewikkelde regels als buitenspel zijn een belemmering bij het ontwikkelen van technische en tactische kwaliteiten.
- 7 vs 7 en 11 vs 11 zijn totaal ongeschikt voor spelers tot 12 jaar

We moeten dus stap voor stap opbouwen van 3 tegen 3 naar 11 tegen 11 (16-17 jaar). Zeer geleidelijk spelers integreren in een volgende fase. Bovenstaande vergelijking is maar een houvast. Een boutade om enigszins aan te geven hoe een andere structuur er kan uitzien. Zonder vast te willen pinnen op naakte cijfers.

We willen toch nog even herhalen dat deze structuur ten dienste moet staan van het voetballend kind. Wanneer de speler rijp is, kunnen we doorschuiven. Dit vraagt de nodige flexibiliteit van de organisatie. Maar nu vraagt de organisatie de volledige flexibiliteit van het kind. Nu staat het kind in functie van de organisatie. Terwijl eigenlijk de organisatie ten dienste zou moeten staan van de jeugdspeler. Dit vraagt een cultuuromslag!

De uitdaging om het creatief bewegingsvoetbal in de kleine ruimte te exporteren naar 11 tegen 11 is specialistenwerk en luistert zeer nauw. Op het juiste moment stap voor stap opschuiven. Geduldig met kennis van zaken. Aanvoelen wanneer het kan. Wanneer? Wanneer de speler aangeeft dat hij de oefenstof perfect beheerst. Dus wanneer de speler rijp is.

Stap voor stap opbouwen. Het vraagt geduld, veel geduld, terugkoppelen en soms terug afdalen. Het is een traag proces van snel voetbal. Een proces van lange adem. Maar elke stap is een stap vooruit.

Vele trainers, spelers en ouders zijn ongeduldig en willen stappen overslaan. Zelfs het grootste natuurtalent zal een weldoordacht plan moeten opstellen en jarenlang volgens een vast stramien trainen om de top te bereiken.

Structuur is een motivator voor creativiteit

Ik had in 2013 de gelegenheid om aan de wieg te mogen staan van de Essevee Soccer School. Een uniek project met een andere structuur. Als medeoprichter bracht mij dit project een rijkdom aan ervaringen en inzichten. Het zal altijd mijn kindje blijven dat ik met veel liefde zal blijven volgen.

De lessen die ik eruit trek, is dat het levensnoodzakelijk is om een draagvlak te scheppen indien men een andere structuur wil integreren naast een bestaande structuur.

“Een hele goede manier om voetballers te ontwikkelen is zoals ze werken in de Essevee Soccer School.”

Jef Brouwers – sportpsycholoog

Onze Belgische competitie is trouwens aartsmoeilijk en zeker niet de beste in Europa. Eerder de moeilijkste competitie dan de beste. Een omgeving waar ervaring wordt overschat en potentieel onderschat? De competitieformat zorgt voor nog meer druk dan andere competities met bijgevolg kortetermijndenken, paniekreacties, fysiek voetbal met zeer veel aandacht voor het tactische. Waarschijnlijk omdat de coach denkt dat hij op korte termijn het aspect tactiek het meeste kan beïnvloeden. Want in de Belgische competitie word je gedwongen om op korte termijn te denken. Ze steunt nog altijd meer op ervaring dan op jeugd. Focussen op techniek en mentaliteit is een proces van middellange termijn en de kans is groot dat je deze tijd niet krijgt als coach. Het bewijs wordt geleverd door het feit dat de Belgische profclubs op Europees vlak koploper zijn wat betreft trainersontslagen.

Er is dus zeker in dit klimaat geen tijd voor het lanceren van jongeren. Te veel risico en te tijdrovend in de mindset van coaches en clubleiders. Daarom krijgen jeugdspelers dikwijls kansen door noodsituaties. Bij een blessuregolf of wanneer de boekhouding rood kleurt. Maar minder dankzij een uitgekende strategie.

Vele trainers slaan stappen over en willen vernieuwend zijn. Vooral met verpakkingsmaterialen. Daarom vergeten ze dikwijls voldoende te werken aan de basis van het voetbal. De pass en de controle. De fundamenten of de ruwbouw van het huis. Voetbal bestaat nu eenmaal uit enkele basisprincipes en dat zijn de pass en de controle. Dat zal nooit veranderen.

Een aantal jeugdtrainers vergeten de ruwbouw en focussen zich dikwijls te snel op de domotica van een huis. Zeer menselijk natuurlijk, want dit is wat het meeste in het oog springt bij spelers, ouders en clubbestuurders. Enkel specialisten zullen zien of het huis degelijk is gebouwd. Binnen vijf, tien of twintig jaar worden de gebreken pijnlijk zichtbaar. Deze vergelijking kan je maken met een jeugdvoetballer. Hij kan altijd getraind hebben op een mooi veld, met een blinkende voetbaluitrusting en de verplaatsingen maken met de bus van de club gedrapeerd met het clublogo. Ouders en spelers vinden het prachtig. Wat heeft de verkoper van dit fonkelende huis toch mooi zijn woord gehouden. Helaas komt later de pijnlijke vaststelling dat het dak lekt, er

barsten in de muren zijn en de grond is verzakt. Of nog erger. De speler vindt het huis vreselijk en wil absoluut het huis verlaten. Hij houdt zelfs niet meer van huizen. Ik heb mijn trainersdiploma's behaald in Nederland en in België. Een diploma is een hulpmiddel. Het kan je zeker als beginnend coach een meerwaarde bieden. Van elke cursus steek je het nodige op. Soms ook hoe het niet moet. Met exceptioneel een beetje ruimte voor eigen inbreng/creativiteit.

Waarom is een speler van tien jaar minder belangrijk dan een speler van zestien jaar? Clubs en federaties zullen dit misschien afstrijden, maar waarom wordt er dan van coaches verlangd dat ze hoger gekwalificeerd moeten zijn om 16-jarigen te trainen dan 10-jarigen? Waarom worden trainers hoger vergoed bij 16-jarigen dan bij 10-jarigen?

De grote reden van het huidige falen is mijn inziens dat Nederland tijdens het WK 2010 in Zuid-Afrika ervoor heeft gekozen om resoluut te gaan voor rauw prestatievoetbal. Waarschijnlijk uit frustratie voor het missen van de wereldtitel. Dit trok zich door tijdens het WK 2014 in Brazilië.

Ik denk dat je de bondscoaches geen steen kan werpen. Zij vervullen hun rol op dat moment uitstekend. Zij zijn momentopnames en barsten van de ambities. Helaas was/is er geen cultuurbewaker meer. Een beschermer van de lange termijn. Daarom is het ronduit bizar dat clubcoaches, die eigenlijk slechts passanten zijn, de transfers bepalen, het oefencentrum uittekenen en de jeugdopleiding proberen te stroomlijnen.

We kunnen het vergelijken met een bekwame stagiair die de krijtlijnen uittekent voor de komende jaren van het bedrijf waar hij of zij stage loopt. De stagiair mag het bedrijfsgebouw uittekenen, personeel aanwerven en een toekomstvisie uitschrijven en implementeren. En de CEO en eigenaar staan erbij en kijken ernaar.

Vele topcoaches vergeten dat ze een voorbeeldfunctie hebben en dat vele coaches onderhevig zijn aan kopiegedrag. De jaren na het WK was dit voor mij overduidelijk wanneer ik de jeugdelftallen van de topclubs in Nederland zag acteren. Ik kies bewust dit woord omdat ik de focus zag op negatieve randfenomenen zoals tijd winnen en professionele fouten. Ook hier lag de nadruk op winnen en werd het opleiden vergeten.

Door de onmetelijke drang naar de opperprijs heeft men bewust of onbewust zijn pioniersrol opgegeven. Nederland evolueerde van gidsland in het voetbal naar winland zonder te winnen. Men heeft zijn identiteit verloren en men heeft geen prijs. Een zware mislukte gok.

Van topgerecht naar eenheidsworst zonder kruiden!

Wij hebben misschien schrik, omdat we geen strategie hebben, van anderen die een strategie hebben

GOALA

De structuur van een GOALA standaardtraining

15 min. jongleren

15 min. dribbelparcours

30 min. positieospel 3 vs 1 / 4 vs 2 / 5 vs 3 / 6 vs 4

30 min. passvorm/nummerspel/afwerkvorm/informatie inwinnen

30 min. wedstrijdvorm 3 tegen 3 / 4 tegen 4

Niet veel variatie in het aantal oefeningen, maar veel variatie in de oefeningen zelf door de moeilijkheidsgraad stelselmatig te verhogen.

Hier volgt een voorbeeld van de uitwerking van het positieospel 3 tegen 1:

3 tijden

2 tijden

2 tijden, 1 tijd, 2 tijden, 1 tijd, ...

1 tijd

Verplicht verplaatsen na pass

1-2 combinatie = 1 punt

In de rug lopen = 1 punt

Na 5 passen overspelen naar een volgend vak

3 vakken: eerste vak max. 3 tijden, tweede vak max. 2 tijden, derde vak

max. 1 tijd (eerste vak = verdedigers = veel tijd, tweede vak =

middenvelders = beperkte tijd, derde vak = aanvallers = weinig tijd)

Intelligentie is het vermogen van een individu om zich in elke situatie te kunnen aanpassen

11 Oefenstof

GOALA is niet constant op zoek naar variatie in de oefenstof, maar varieert in de oefenstof. Opleidingsplannen voorschrijven heeft weinig zin. Juister is op het veld beoordelen wat spelers kunnen behappen. En wanneer. We brengen altijd een hogere moeilijkheidsgraad binnen in een gekende oefening. Dit vinden spelers leuk, want het is voetbalecht. Er is altijd een onmiddellijke relatie met het voetbal. We zijn ten slotte allemaal beginnen voetballen omdat we graag de bal raken en samenspelen in groep. We mogen dan ook niet te veel afdwalen van de kern: een bal, een veld en spelers.

Ons aanvoelen is dat de spelers zich comfortabeler voelen omdat ze de oefening kennen en daarom kunnen focussen op de hoofdbedoeling: de oefening zo goed mogelijk uitvoeren. Iets wat je fijn vindt, moet je toch ook niet constant veranderen. Tijdens de wedstrijden worden de regels toch ook niet constant veranderd?

Voetballers met passie voor de sport voetballen gewoon graag. Als coach moeten we hen daarom begeleiden. We moeten geen variatie zoeken om te zoeken. Trainers hebben angst om dezelfde oefenstof te doceren. Schrik dat spelers het saai zullen vinden. Indien we kort bij de realiteit blijven, is er geen gevaar. Uitdaging is dus om voetbalecht te trainen en spelers de nodige bagage aan te reiken. Vraag op training wat spelers het liefste doen en het antwoord zal zijn: een wedstrijd spelen. Dikwijls wordt dit nog altijd als een beloning beloofd op het einde van de training. Als een snoepje wanneer er goed “*gewerkt*” is. Maar op training moet alles rond de wedstrijdvorm zijn opgebouwd. De kern van de training.

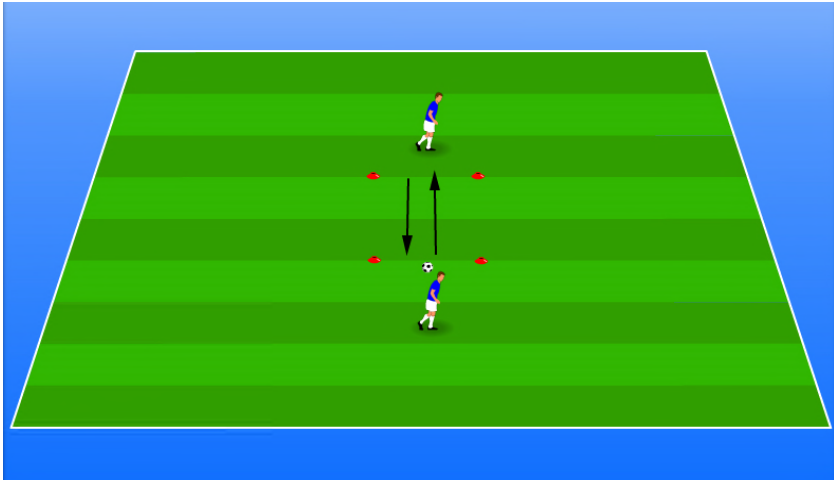
GOALA werkt met eenvoudige oefenvormen. Gebaseerd op het competitie-element. Complexiteit is geen garantie voor succes of beleving. Coaching wel. De training moet tikken als een Zwitserse horloge. Elk radertje (pass/controlé) moet perfect zijn.

De training moet letterlijk en figuurlijk tikken! Het is zoals de school. Nieuwe stof moet je herhalen totdat elke leerling de stof onder de knie heeft.

Spelers maken elkaar beter. Samen oefenen, vraagt respect en bewustzijn. De training kan speels zijn, maar nooit een speeltuin. Een juiste training vraagt dan ook discipline, luisterbereidheid en leergierigheid. Het gaat niet om de oefening. Het gaat zeker niet om de trainer achter de oefening. Het gaat om het bereiken van een realistische doelstelling. Een voetbalrealistische doelstelling. Met andere woorden: de doelstelling creëert de oefening.

We zijn geen fan van traditionele pass- en trapvormen. Leer spelers denken door ze in wedstrijdachte voetbalsituaties te brengen. Met een duidelijke vertaalslag. Spelers duidelijk maken waarom ze een bepaalde oefening uitvoeren. Vaak zie je op training oefeningen die hun doelstelling niet bereiken. De moeilijkheidsgraad is te hoog omdat de basistechnieken nog niet zijn geautomatiseerd.

Passvorm 1 tijd

Afstand tussen spelers: 5 à 6 meter (afhankelijk van het niveau van de spelers)

Breedte van de poort: 2 meter

Bal raken tussen de kegels (TIMING)

Samen spelen!!!

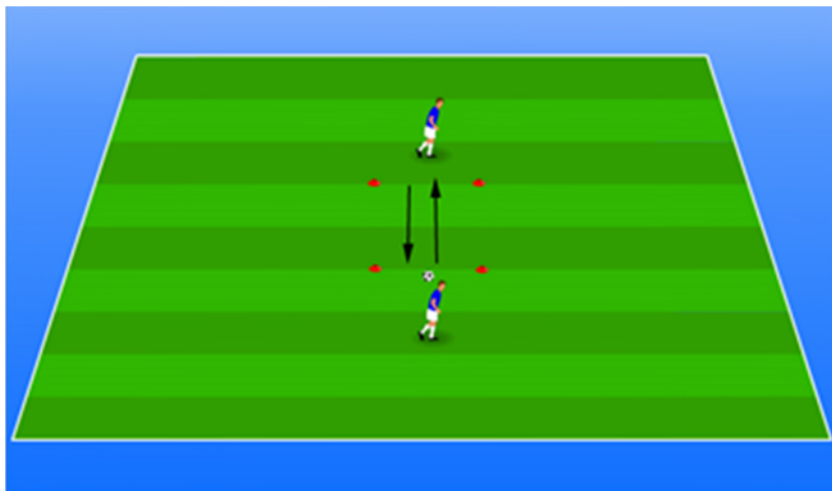
Competitie: welk duo geeft de meeste passen in 1 minuut?

Zowel met rechtervoet en linkervoet inoefenen

De poort is de ruimte tussen de 2 ingebeelde verdedigers

Spelers altijd duidelijk maken dat dit een pass is tussen 2 verdedigers

Pass met controle

Controle achter de poort, bal raken tussen de kegels (TIMING)

Samen spelen!!!

Competitie: welk duo geeft de meeste passen in 1 minuut?

Afstand tussen spelers: 6 à 8 meter (afhankelijk van het niveau)

Breedte van de poort: 2 meter

Oefeningen:

Links – Links

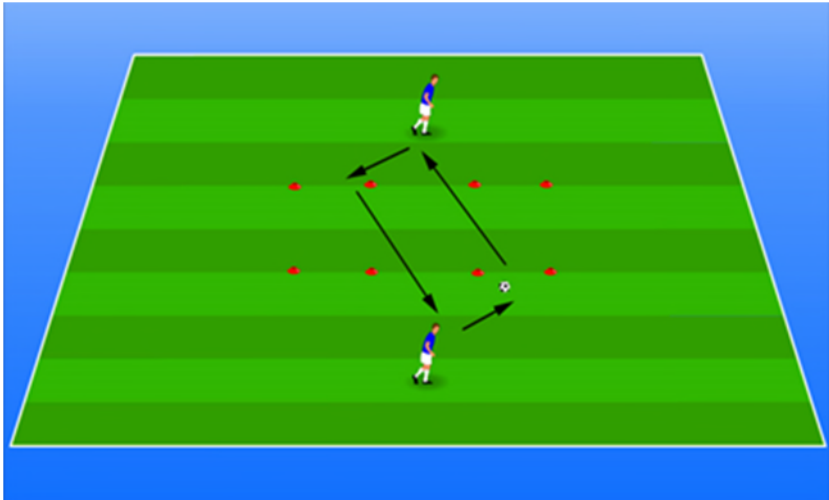
Rechts – rechts

Links – rechts

Rechts – Links

Vrij

Passvorm door poortjes

Afstand tussen spelers: 6 à 8 meter

Afstand tussen kegels: 2 meter

Niet te dicht bij poortjes staan. De poortjes zijn verdedigers!!!

Zeer belangrijk om spelers duidelijk te maken dat rode kegels verdedigers zijn. De diagonale pass. De doorsteekpassen. De liniebreker. De intelligente pass tussen de lijnen.

Dus afstand houden van de verdedigers = afstand houden van de rode kegels = uit het duel spelen.

Val de bal aan (TIMING)

Controle diagonaal voor u

Pass door de middenpoort

Samen spelen!!!

Oefeningen:

Controle binnenkant voet, pass zelfde voet

Controle binnenkant pass andere voet

Controle buitenkant voet

Variatie:
Freestyle
Schijnbeweging vooraf
Pass verbergen

De controle als dribbel

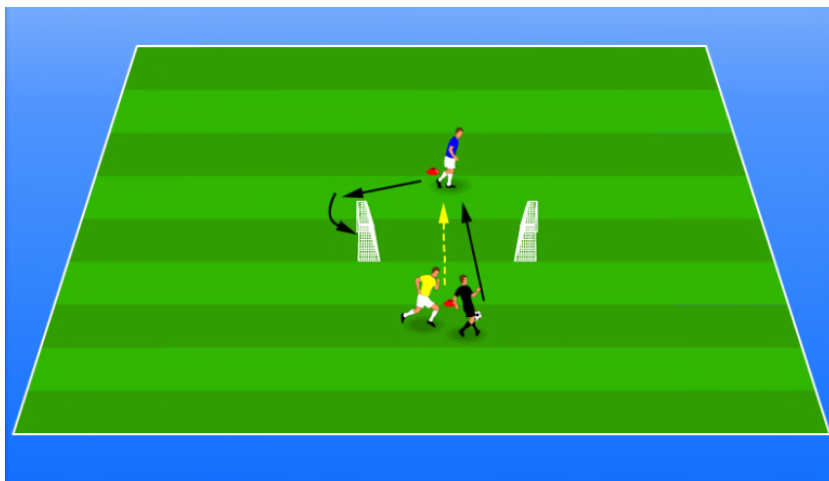
Bedoeling is om met je controle je directe tegenstrever uit te schakelen. Je schakelt met je controle je tegenstander uit door de bal tegenvoets te controleren. Tegen de looprichting van de verdediger. Dit in tegenstelling tot een gerichte controle.

De controle tegenvoets is een manier om de verdediger te passeren. De controle is spelversnellend en de verdediger is uitgeschakeld.

Controle tegenvoets is een gerichte controle, maar een gerichte controle is geen controle tegenvoets.

Wanneer uitvoeren? Het is natuurlijk altijd het spel dat beslist

Controle met scoren

Afstand tussen spelers: 8 meter

Coach speelt bal in. Geel gaat verdedigen op blauw.

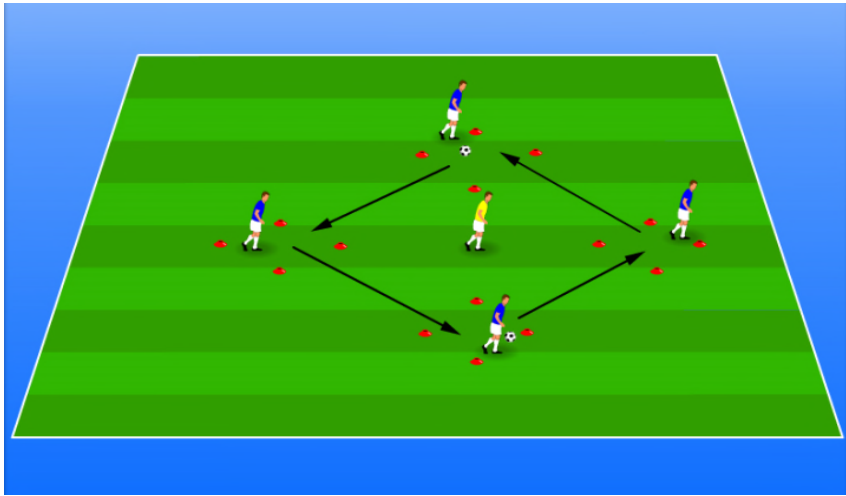
Bal verbergt zijn controle en scoort in één van de doelen.

Opgelet! De doeltjes staan omgekeerd.

Blaue speler mag de bal maar 2 x raken.

Hij of zij moet de controle perfect voorbereiden (verbergen/verrassen) om te kunnen scoren.

Passvorm ruit

Starten aan achterste kegel (comfortzone)

Controle – pass

Door de poort spelen

Bij controle bal nooit onder lichaam

Weinig tijd tussen controle en pass

Oefeningen:

Rechts controle – rechts pass

Links controle – links pass

Rechts controle – links pass

Links controle – rechts pass

Rechts controle TV – links pass

Links controle TV – rechts pass

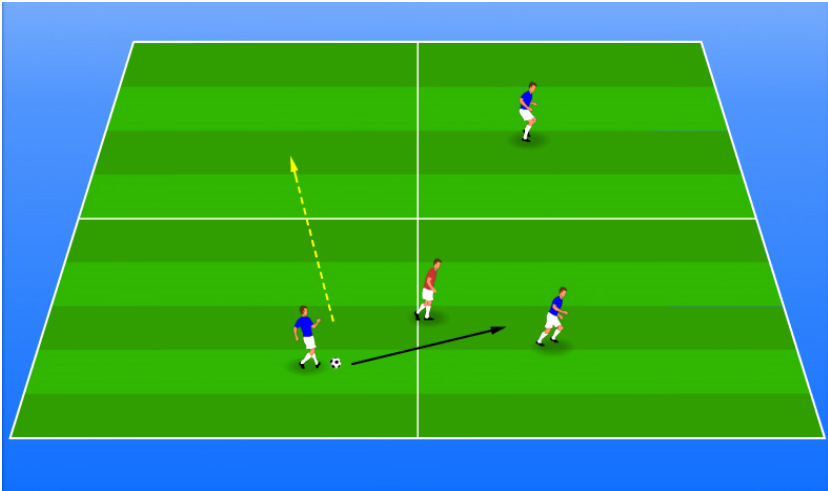
Duur: 2 minuten

Variatie:

Idem “passing in ruit”

+ Intervalspeler (geel) komt de bal vragen (diagonale pass + timing) en verplaatst het spel naar de speler aan de overkant. Spelers moeten er altijd voor zorgen dat de 2 ballen uit elkaars buurt blijven. Deze rol is vooral weggelegd voor de intervalspeler die constant informatie moet opnemen. Hij moet voortdurend weten en scannen.

Positiespel 3 vs 1

Aantal: 4 spelers (of 5 spelers – 1 speler in rust)

Afmetingen: 6 meter op 6 meter

Duur: 90 seconden

Materiaal: 4 ballen

Richtlijnen:

2 tijden

Speler aan de bal steeds oplossingen bieden (verbindingen)

Steeds juiste boodschap in de pass

Verzorg je techniek

Vakken bezetten

Wees onvoorspelbaar (verbergen, no look, ...)

Variatie:

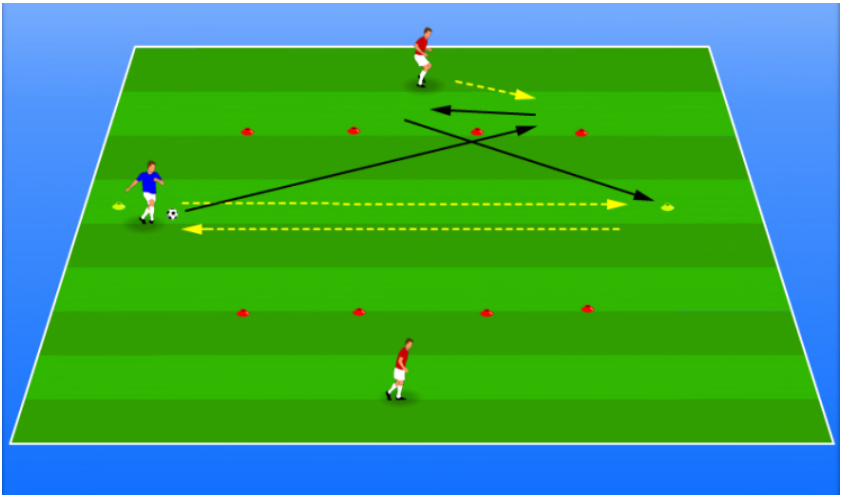
1 tijd

Informatie opnemen/weten

Middenspeler (blauw) loopt steeds heen en weer tussen gele kegels.

Zolang buitenspeler onderaan tussen rode kegels stilstaat, speelt middenspeler terug naar speler bovenaan die na controle terugspeelt naar middenman.

Als speler onderaan beweegt naar rechtse of linkse poort, speelt middenspeler na controle de bal door naar onderstaande speler

Aantal: 3 spelers (of 4 spelers – 1 speler in rust)

Afmetingen: 8 meter tussen blauwe speler en rode speler

Duur: 60 seconden

Materiaal: 1 bal

“OBSERVEREN = leren met je ogen”

Uitspelen overtal

2 vs 1

Aanvallers

Techniek: leiden en dribbelen, schijnbewegingen, verbergen van je actie, perfecte passing

Tactiek: juiste keuzes maken (dribbel, 1-2 beweging, loopacties, ...)

Verdediger

Techniek: verdedigende houding

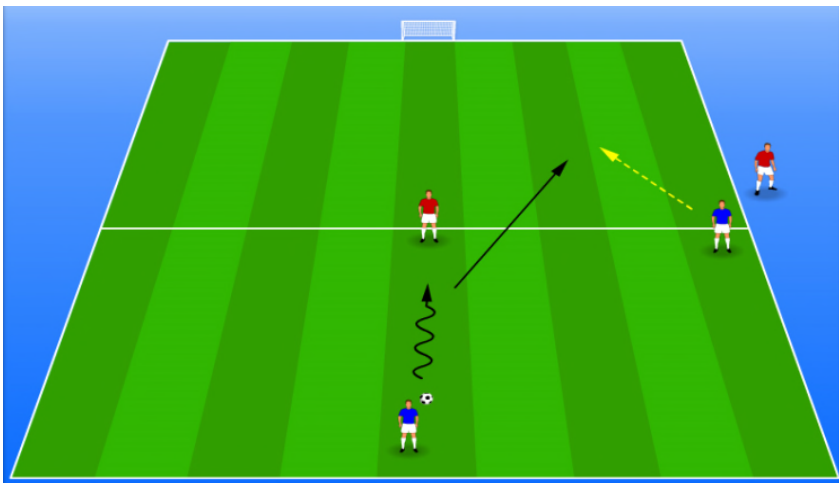
Tactiek: omzetten naar 1-1, juiste keuze maken

Let op: Het is een tegenaanval, dus het moet snel gaan

Tip: Eenvoudig om buitenspel aan te leren

Indien aanvallers scoren, blijven ze aanvallen. Anders worden verdedigers aanvallers. Teams tellen hun aantallen doelpunten.

Wie heeft het meest gescoord?

Aantal: 4 spelers – 2 team van 2 spelers

Afmetingen: 10 meter breed – 12 meter diep – middellijn op 6 meter

Uitbreiding naar 3 vs 2

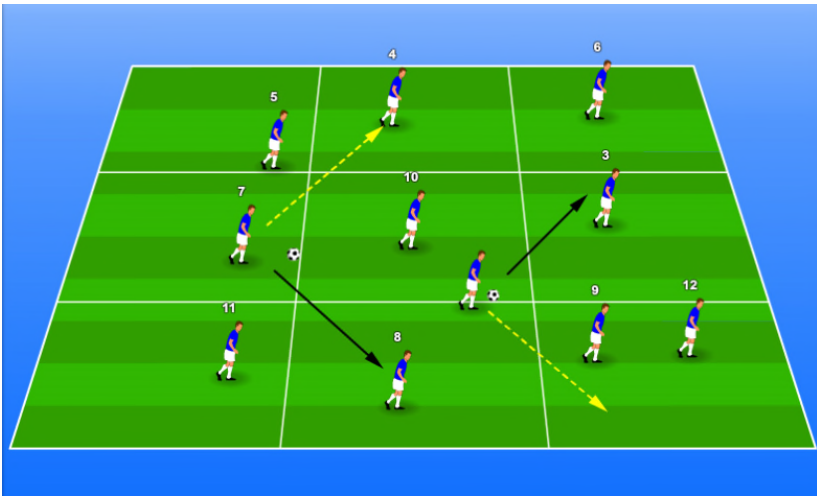
Opgelet! Niet te snel overschakelen

Duur: 90 seconden

Materiaal: 4 ballen

Nummerspel

Aantal: 8 à 14 spelers

Afmetingen: 18 op 24 meter

Duur: 3 minuten

Materiaal: 2 of 3 ballen

Elke speler krijgt een uniek nummer. De spelers ontvangen de bal van het lagere nummer en spelen de bal door naar het hogere nummer. De spelers zijn steeds in beweging. Je kan het veld opdelen in vakken en hen verplichten te lopen naar een ander vak. Spelers aanleren om van de bal weg te lopen naar een ander vak.

In het voetbal creëert men snel spel door spelers die snel kunnen denken, snel kunnen handelen (techniek en juiste lichaamshouding) en de juiste boodschap meegeven in de pass zonder elkaar verbaal te coachen. Door het nummerspel leer je spelers bewust waar ze naar moeten kijken op het veld.

Door verschillende variaties van oefeningen leert men oog hebben voor zowel de balbezitter als de andere spelers van je ploeg.

In een moeilijke laatste variant leert men ook rekening te houden met de tegenstrever en uit het duel te voetballen.

De grootte van de ruimte wordt bepaald door het aantal spelers, hun leeftijd en hun niveau. Bepalend kan ook zijn welke pass (kort of lang) men wil integreren.

Het aantal ballen wordt bepaald door het aantal spelers en hun niveau. Het beperken van het aantal balcontacten is ook een moeilijkheidsfactor.

Basis:

De spelers hebben slechts 2 balcontacten. Het verplicht hen met hun controle de pas goed voor te bereiden.

Men kan overgaan naar slechts 1 balcontact wat de spelers verplicht perfect in te spelen en een perfecte lichaamspositie ten opzichte van de medespelers in te nemen.

Men kan technische vormen integreren met meerdere balcontacten zoals:

Passeerbewegingen

Tegenvoetse controles

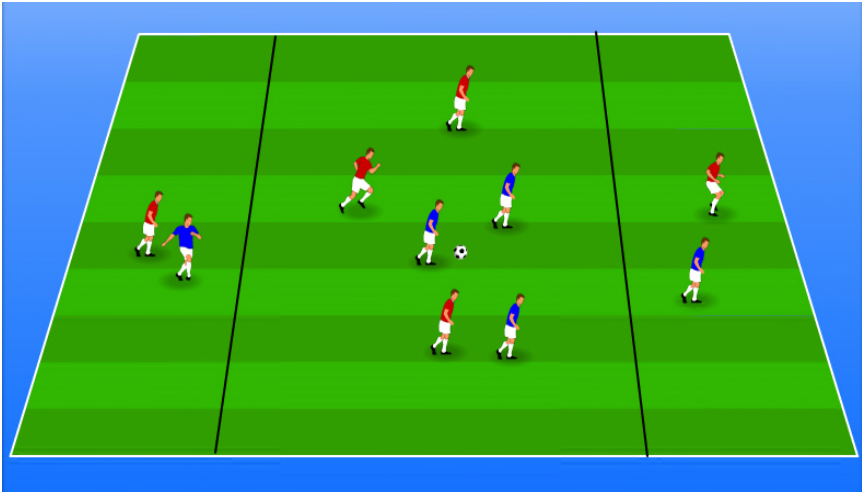
Met verdedigen

De spelers spelen het volgende nummer in en gaan hem onder druk (passief of actief verdedigen) zetten. De spelers spelen het volgende nummer in en gaan het daaropvolgende nummer verdedigen. Dus 3 speelt naar 4 en 3 gaat 5 verdedigen. Dit dwingt hen om informatie op te nemen.

Kapiteinsspel

Bedoeling is om de kapiteins van je eigen team aan te spelen. Kapiteins zijn de spelers in de zijvakken. In de zones van de kapiteins wordt niet verdedigd. Ook niet door de kapitein van het andere team. Alleen de kapiteins mogen in deze zone komen.

Extra: kapitein inspelen en plaats overnemen door spelers in het middenvak.

Aantal: 8 tot 12 spelers

Afmetingen: 6 op 18 op 6 meter diep – 12 meter breed

Duur: 3 minuten

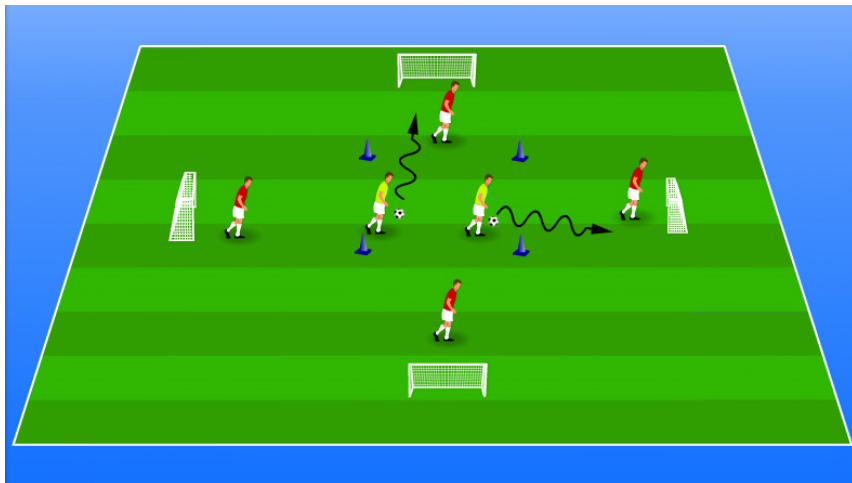
Materiaal: 4 ballen

Variatie: hoeveel maal kan je als team overspelen?

Tip: eerst voordeur gebruiken (kapitein) indien voordeur gesloten scannen we de zijdeur en als laatste mogelijkheid opteren we voor de achterdeur (kapitein). Diepte voor breedte!

2 tg 4

Aanvallers starten op signaal en mogen scoren in één van de 4 doeltjes

Aantal: 6 spelers

Afmetingen: vak van 6 meter op 6 meter – doeltjes op 6 meter van vak

Materiaal: 2 ballen

Aanvallers:

Techniek: drijven, dribbelen en kijken

Tactiek: geduld hebben en juiste keuzes maken

Verdedigers:

Techniek: 1-1 verdedigen of remmend wijken (1 of twee aanvallers ophouden), lichaamshouding

Tactiek: situatie inschatten en keuzes maken

Scoort 1 van beide spelers, dan mogen ze blijven

Scoren ze niet, dan wordt er gewisseld

Variatie: aanvallers mogen niet in hetzelfde doel scoren

3 tegen 3

De basis. De oervorm!

Buitenspelers hoog staan + breed

Buitenspelers loskomen

Verbindingen (niet op één lijn)

Uit duel spelen

Steeds vakkenbezetting na overlap of ...

Extra:

Vrij spel (opgelet vrij spel is gevaarlijker – minder scherp in hoofd)

3 tijden / 2 tijden

Aantal: 6 spelers (of 5 spelers – 1 speler in rust)

Afmetingen: 18 meter op 24 meter

Duur: 3 minuten

Materiaal: 4 ballen

Opgelet!

De doeltjes worden in deze vorm beschouwd als medespelers. Een doelpunt scoren is dus eigenlijk een pass naar een medespeler. We bouwen stap voor stap op naar 11 tegen 11. Een doelpunt kan je interpreteren als een pass van een verdediger naar een middenvelder (het doeltje). Wanneer spelers maximum de bal 2 x mogen raken, kan je het bekijken als een middenvelder die de aanvaller moet bereiken (het doeltje). Naarmate we opschuiven naar voren wordt de tijd (en ruimte) beperkter.

Eigenlijk spelen we dus 4 tegen 3.

Bal tegen de paal of lat is geen pech. Het is een onnauwkeurige pass. Zo dwing je spelers naar perfectie.

4 tegen 4

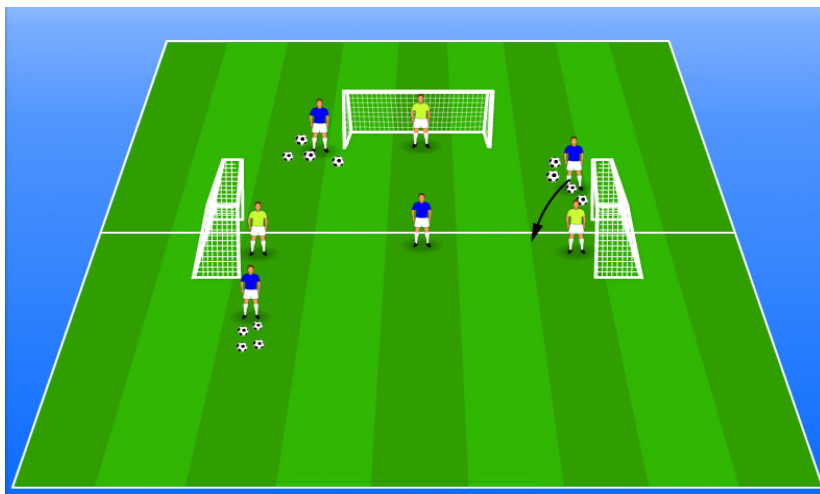
WAAROM WEDSTRIJDVORMEN ZONDER KEEPER?

Spelers sterk maken aan de bal. Eerste optie bij het integreren van een keeper is altijd de terugspeelbal naar de keeper. Nu moet speler aan de bal een oplossing zoeken en vinden (geen alibivoetbal).

Spelers leren vooruitdenken en verantwoordelijkheid nemen.

Golden hattrick (afwerkvorm)

Aantal: 7 spelers

Materiaal: 12 ballen

Blauw gooit bal naar blauwe speler in het midden.

Blauw scoort in de vlucht met rechts. Vervolgens werpt volgende blauwe speler en wordt er gescoord met het hoofd en ten slotte afwerken met links.

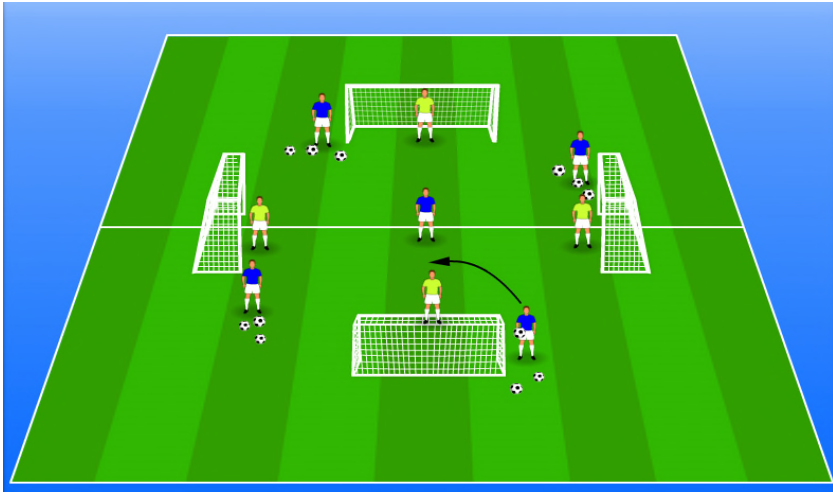
Wie scoort de gouden hattrick?

Speler die afwerkt, mag niet stilstaan. In de beweging scoren. Dit zorgt voor zeer veel beleving.

Noot: golden hattrick is eenmaal scoren met rechtervoet, linkervoet en het hoofd.

Leeuwenkooi (afwerkvorm)

Aantal: 9 spelers

Materiaal: 12 ballen

Afwerken na vermoeidheid (mentaal aspect)

Blauw gooit bal naar blauwe speler in het midden.

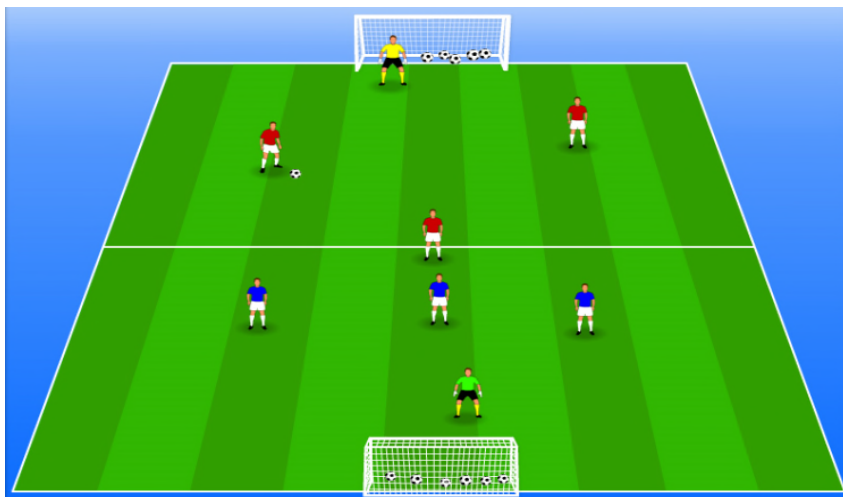
Blauwe speler tracht te scoren. Vervolgens werpt volgende blauwe speler, enz.

Wie heeft 4 x gescoord?

Variatie: je kan met 2 teams werken. 1 team dat afwerkt en 1 team dat als keeper fungeert.

Met individuele winnaars of teamwinnaars.

Knalfestival (afwerkvorm)

Aantal: 6 spelers + 2 keepers

Afmetingen: 18 meter op 24 meter

Duur: wie scoort het eerste 3 doelpunten?

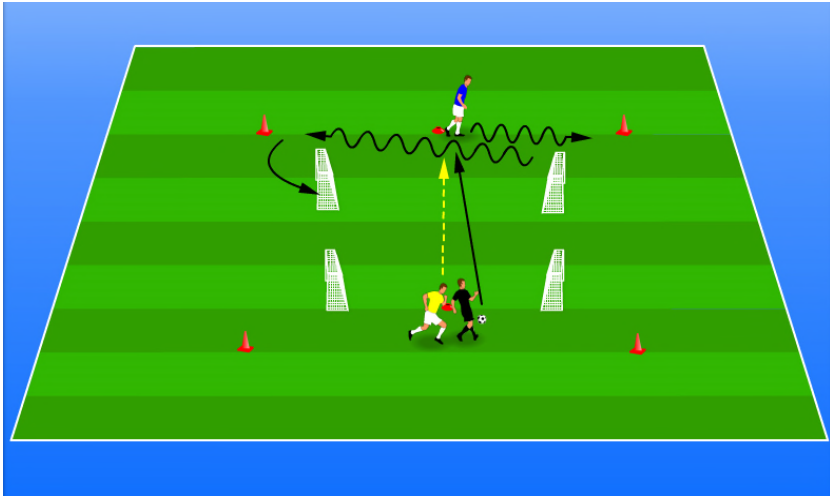
Materiaal: minstens 16 ballen

Wedstrijdvorm als afwerkvorm

2 teams met vliegende keepers op een beperkte ruimte. Doelstelling van de oefening is om handelingsnelheid te stimuleren en vooral juist en snel afwerken. Uitbal aan de zijlijn = intrap of indribbelen. Uitbal achterlijn altijd starten bij de voetballende keeper (geen hoekschoppen = handbalregel)

We leren spelers beheerst afwerken. Net iets minder op kracht en net iets meer op finesse.

Oefening op ritme – en richtingveranderingen

Afstand tussen spelers: 8 meter

Afstand veld: 10 meter op 14 meter

Coach speelt bal in. Geel gaat verdedigen op blauw en tracht ook te scoren op één van de vier doeltjes.

Bal verbergt zijn controle en probeert te scoren door middel van ritme- en richtingsveranderingen (dribbels).

Opgelet! De doeltjes staan omgekeerd.

Richtlijnen

- Hou het eenvoudig. Heel dikwijls maken trainers de oefenvorm te moeilijk. Oefeningen die eenvoudig te bevatten zijn, zorgen voor de meeste spelvreugde. Wanneer er spelvreugde ontstaat, is het realiseren van de doelstelling nabij.
- Ga als coach door de knieën. Letterlijk!!! Zo krijg je het overzicht (quasi nihil) wat een jeugdspeler ziet of vooral niet ziet.

Hulpmiddelen

Tijdens wedstrijdvormen

- Het sterkere team met een achterstand laten beginnen
- Bij uitbal of achterbal moet de speler die de bal uitschiet hem gaan halen. Overtal leren uitspelen.
- Met puntensysteem werken: 1 punt voor doelpunt – 2 punten voor bepaalde beweging/controlle – 3 punten voor scoren met minder goede voet
- Aftellen van een bepaald getal tot nul. Uitslag is 5 – 5. Welk team heeft er het eerste 0?
- Wedstrijd opdelen in helften. Wedstrijd van 15 minuten opdelen in 3 helften.
- Tornadoivormen: winnaars schuiven door – tornooi met individuele winnaar (punten in rangschikking = aantal doelpunten) – enz..
- Tijdens een oefening de groepen benoemen. Vb. FC Barcelona tegen Real Madrid.
- Laat tijdens een wedstrijd tegen een mindere tegenstander na elk doelpunt een extra speler toe.

Tips om het voetbal aantrekkelijker te maken

- 3 corners is een vrijschop naar keuze.
- Doelpunten buiten strafschopgebied tellen voor 2 punten.

- Effectieve speeltijd timen.
- Gele kaarten zorgen voor een tijdsstraf. Voordeel voor team die het heeft afgedwongen. Nu “profiteert” de volgende tegenstander van een eventuele schorsing. M.a.w. de rechtstreekse concurrent wordt bevoordeeld.
- Inpassen en indribbelen in plaats van inwerpen.
- Na een fout mag het spel onmiddellijk hervat worden.

12 Jeugdopleiding als economische realiteit

We moeten jeugdvoetbal ook durven benaderen als een investeringsmodel. Jeugd opleiden op professionele basis zal de toekomst worden omwille van enkele belangrijke parameters. Hopelijk beseffen we dit in België en springen we mee op deze trein. En kan voetbalopleiding een gedroomd handelsinstrument worden. Durf de vergelijking te maken met voetbalopleiding als exportproduct naast bier, chocolade en paarden. Ook hier laten we ons de kaas niet van het brood eten?

We kunnen jeugdvoetbal ook benaderen als een economisch model. De toekomst waarin we ons als Belgen nog kunnen onderscheiden in het mondiale topvoetbal. Maar dan moeten we erin geloven en ernaar handelen. We kunnen als club nog grote financiële progressie boeken door het commercialiseren van onze kennis van het ontwikkelen van (jeugd)voetballers. Ook is er nog een grote progressiemarge realiseerbaar voor de Belgische profclubs op de interne markt. Maar dit vraagt strategie, geduld en investeringen.

Voetbalexpertise als exportproduct! Duitsland en Frankrijk beschikken over heuse voetbalambassades in China. De Duitse bondskanselier bespreekt rechtstreeks voetbal gerelateerde dossiers met de Chinese president. Een opvallend gevolg is dat er een Chinees team in competitie stapt in de Duitse lagere voetbalafdeling. Een land dat een strenge regelgeving hanteert voor Duitse clubs. Nederland heeft een sterke trainingsvereniging die optreedt als ambassadeur en vertrouwenspersoon voor Nederlandse coaches.

Er zijn honderden jeugdcoaches die professionele kwaliteiten bezitten maar helaas geen kansen krijgen. Ze zijn de onzichtbare professionele amateurs. Zelfs in deze hoogconjunctuur van het Belgische voetbal spiegelen we ons nog aan de Nederlandse voetbalvisie. We nodigen nog altijd massaal Nederlandse analisten en jeugdcoaches uit om ons te informeren en te onderwijzen. Bijzonder eigenaardig fenomeen.

Waarom investeren in jeugd? Er zijn een aantal belangrijke factoren die deze investeringen rechtvaardigen. Maar op korte termijn zijn er enkele

valstrikken waardoor clubleiders de sprong niet wagen. Omdat ze denken op korte termijn. Jeugdspelers moeten dus rekenen op visionairen die de sprong wagen. Eerst en vooral zijn we verplicht om te investeren in jeugdopleiding omdat men dit verschuldigd is aan zijn omgeving. De regio verwacht een lokaal bindmiddel. Helaas wordt een jeugdopleiding nu gebruikt om middelen te verkrijgen vanuit onder andere de overheden om ... eerste elftallen te faciliteren. Een kromme redenering.

Studies tonen aan dat investeren loont. Je hebt een gegarandeerde return on invest. Ik ben voorzichtig om clubs te citeren. Maar clubs als RSC Anderlecht en KRC Genk kunnen in België door hun jeugdopleiding een prachtig financieel resultaat presenteren. Nadat deze jeugdspelers op de koop toe de dragende krachten waren om de club de landstitel te bezorgen. Met als financieel gevolg de vetpotten van de Champions League.

Ook is er zwart op wit aangetoond dat er een garantie op sportief succes ontstaat dankzij een bloeiende jeugdfilosofie. Clubs met een bloeiende jeugdfilosofie zoals Ajax Amsterdam en Dinamo Zagreb zijn koplopers in de opleiding van profvoetballers.

Als laatste argument waarom men kan investeren in jeugd is dat jeugd je organisatie een bepaalde identiteit schenkt, een reden tot bestaan. Je creëert een DNA voor je organisatie. Je kan een verschil maken. Het schept een enorme verbondenheid en goodwill naar je stakeholders. Als verantwoordelijke clubleider moet je toch de nodige acties verbinden aan deze feiten. Zeker wanneer wordt aangetoond dat een jeugdfilosofie op lange termijn meer garantie biedt op sportief, menselijk en financieel succes. Vele beleidsmakers haken af bij de eerste tegenslag. Daarom is het levensnoodzakelijk om een beloftevolle speler een oprecht project aan te bieden. Een project waaruit welgemeende interesse blijkt.

*Er is geen gebrek aan middelen in de voetbalsport
maar een gebrek aan inspiratie*

GOALA

Kiezen we voor ervoor om een opleidingsland te worden? Want volgens de cijfers zijn we het nog niet.

Of kiezen we ervoor een transitland te zijn?

Uit onderstaande cijfers blijkt dat we eerder een transitland zijn. Een voetballand waarop de cultuur is gestoeld op het detecteren van ruwe, buitenlandse diamanten en ze vervolgens te slijpen tot halfafgewerkte producten. Mede ingegeven door de wetgeving en onze mindset. Mindset is de oorzaak en de wetgeving is het gevolg.

Wanneer we de cijfers van het CIES ter hand nemen, zien we duidelijk dat we in de Europese kopgroep zitten wat betreft het lanceren van jongeren uit andere competities.

Maar we bengelen onderaan in het lanceren van jongeren uit onze eigen inheemse jeugdopleidingen.

“Behalve financiële overwegingen kunnen clubs en makelaars meer aandacht schenken aan het menselijk aspect binnen het voetbal om het verlies aan talentvolle spelers te beperken en de jeugdige spelers voor te bereiden op de meedogenloze wereld van het professionele voetbal.”

CIES

Age	Height	Stability	Expatriates	Trained	Turnover
-----	--------	-----------	-------------	----------------	----------

Club-trained

% of minutes by players who have been in the employer club for at least three seasons between the ages of 15 and 21, current domestic league season

CIES Football Observatory **digital atlas**

Last update: 2/10/2017

Age	Height	Stability	Expatriates	Trained	Turnover
-----	--------	-----------	--------------------	---------	----------

Expatriates

% of minutes by footballers playing in a different association from that where they grew up, current domestic league season

CIES Football Observatory **digital atlas**

Last update: 2/10/2017

Naast ouders en spelers zullen dus ook clubs, federaties en overheden kleur moeten bekennen. We kunnen ons verstoppertje achter wetten. Of we kunnen een eerlijke keuze communiceren.

We bevinden ons op een splitsing. Verder focussen op transitspelers of durven te geloven in eigen opgeleide toppers. Opleidingsvergoedingen geven ondertussen een zekerheid. Een vergoeding van 90.000€ per jaar per speler is een realistische vergoeding voor het weggakken van jeugdspelers die naar het buitenland vertrekken.

Indien we rekenen dat elke jeugdwerking 200 spelers bevat en een gemiddelde jeugdopleiding 500.000€ kost, kost een jeugdspeler jaarlijks 2.500€. Een minimale investering want er zijn onmiddellijke terugverdieneffecten zoals een vergoeding vanuit de KBVB, inkomgelden, kantine, lidgelden, sponsoring, enz.

Een bijna nuloperatie. Want bij een verlies van de investering (lees het vroegtijdig vertrek van een jeugdspeler) strijkt de club 10.000€ (binnenlandse transfer) of 90.000€ (buitenlandse transfer) per opleidingsjaar op. Dit lijkt me een billijke en zelfs royale vergoeding in verhouding tot de input (2.500€). Het argument van niet investeren is dus mijn inziens een drogreden. Liever buitenlandse spelers aantrekken want wat we niet kennen, is beter? Ondertussen verliest men wel het contact aan de basis. Het argument dat spelers niet willen blijven, is een doodoener. Met oprechte interesse lukt het wel. Waarom krijgen clubs pas opleidingsvergoedingen vanaf twaalf jaar voor spelers die later doorbreken als profvoetballer?

Een coach die 9-jarigen begeleidt, is minstens even waardevol als een coach die spelers van 16-jarige leeftijd voorbereidt. Een eigenaardige en misplaatste denkwijze. Zeker als je rekening houdt met de “gouden leeftijd”. De term “*gouden leeftijd*” impliceert dat tot de leeftijd van +/- twaalf jaar kinderen veel sneller vaardigheden aanleren dan na hun twaalfde levensjaar.

Tot de leeftijd van twaalf jaar krijg je als (amateur)club geen enkele vergoeding voor de gigantisch geleverde inspanningen, terwijl de

wetenschap aantoont dat tot deze leeftijd het leerproces het grootste is. Merkwaardig en demotiverend voor clubs. Het zou breedteclubs en coaches een enorme stimulans bezorgen indien clubs oprecht worden beloond voor hun inspanningen. Kwalitatief zullen clubs beter worden waardoor ook automatisch de jeugdspeler zich beter zal ontwikkelen. Kunnen we niet nadenken over een opleidingsfonds voor clubs? Het zou een enorme boost verschaffen aan deze clubs. Amateurclubs kunnen vervolgens uitgroeien tot kenniscentra.

Vrije tijd en het beoefenen van hobby's veroveren zich een belangrijke plaats in onze tijdsbesteding sinds de jaren '80. De groei van de voetbalindustrie zal exponentieel blijven stijgen door de invloed van deze sociaal-economische kentering. Nicheproducten, zoals de opleiding van jeugdspelers tot professionals, zullen de kans krijgen om zich te ontwikkelen. Maar de opleiding van jeugdspelers zal een doorgedreven aanpak nodig hebben. We zullen ons moeten beraden over uitdagingen als de uitstroom van jeugdvoetballers. Ook de functie van de spelersmakelaar kan een doorslaggevende factor zijn. Een mes dat aan twee kanten kan snijden. Maar de grootste uitdaging zal zijn om een gepast antwoord te formuleren op de vraag naar juist opgeleide talenten.

Er zal een grote vraag zijn naar opgeleide spelers door de enorme groei van nieuwe voetballanden als China en India. En de doorontwikkeling van landen als de Verenigde Staten. Of de kwaliteit automatisch zal verbeteren, is een open vraag. Alvast een uitdaging waar we ons kunnen op voorbereiden. Met andere woorden, de vraag is groot, maar kunnen we een kwalitatief aanbod formeren?

Ik refereer dan ook graag naar een uitspraak van Marcelo Bielsa (Argentijnse voetbalcoach en goeroe): *“We zitten met een gigantisch probleem binnen het profvoetbal. Er is te veel geld beschikbaar en te weinig goede spelers.”* Met andere woorden: er is veel vraag en een beperkt kwalitatief aanbod. Dit zorgt voor schaarste. En kan de vraag doen afremmen. Aan ons als jeugdopleiders om deze uitdaging aan te gaan en de handschoen op te nemen. Met de juiste investeringen zoals in menselijk kapitaal. Niet alleen uit moreel oogpunt zijn we verplicht om de opleiding van

jeugdspelers als volwaardig te bekijken, maar zeker ook uit economisch perspectief.

Jeugdvoetbal is reeds een volwaardige economische activiteit. In de Verenigde Staten is er alvast een gigantisch privéjeugdsportsegment ontstaan om de noden van ouders en spelers te vervullen. 100 \$ voor een uurtje unieke, individuele begeleiding is geen uitzondering. Hopelijk kunnen we coaches inspireren om toch de motivatie te blijven vinden om te investeren in hun hobby en passie. Op een dag zal het misschien wel (ver)lonen. Hopelijk kan dit boek zorgen voor een duwtje in de rug. Rapporten van onder andere Deloitte en het ECA (European Club Association) tonen aan dat investeren in jeugdvoetbal loont. Ironisch genoeg wordt de jeugdwerking dikwijls gebruikt bij een overname als DE reden waarom men in de club gelooft. Jeugd wordt dikwijls aangegrepen om sympathie te kweken. Helaas soms met meer woorden dan daden. Tijd om het geweer van schouder te veranderen.

Sport en jeugdsport is booming business. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de (favoriete) ontspanning van miljoenen mensen een financiële aantrekkingskracht heeft. De sportmarkt in Noord-Amerika was 60 miljard dollar waard in 2014. Men verwacht in 2019 het bedrag van 74 miljard dollar te bereiken (Bron: Forbes). We mogen dus concluderen dat sport is uitgegroeid tot een miljardenbusiness.

De omzet van de Europese voetbalmarkt in 2015 bedroeg 21,8 miljard €, in 2016 gestegen tot 24,6 miljard €. Een stijging van bijna vijftien % op één jaar. Bij elke recordtransfer of stijging van de inkomsten van de televisiegelden komen critici vertellen dat we het plafond hebben bereikt. Als we kijken naar de inkomsten van de NFL en de NBA zien we frappante cijfers.

De inkomsten uit de NFL (American Football) bedragen elf miljard €. De inkomsten uit de gigantische gemediatiseerde Premier League bedragen “*amper*” vijf miljard €. Minder dan de helft. Terwijl de NFL eerder een bescheiden sport is op wereldvlak. En voetbal de grootste sport ter wereld. De Premier League is enorm populair. Met het nog aanboren van

gigantische groeimarkten staat er zeker nog geen rem op de voetbalontwikkeling. Integendeel! De totale bevolking op deze planeet loopt op tot meer dan zeven miljard mensen. In grote delen van Azië stijgt de levensstandaard. Zij zijn sterk geïnteresseerd in voetbal. Een populatie van meer dan drie miljard mensen. Verdere groei incalculeren lijkt dus realistisch.

Een frappant voorbeeld dat deze stelling onderbouwt is het bekende football masterplan van de Chinese president Xi Jinping. Dit plan moet in 2020 zorgen voor 70.000 nieuwe voetbalvelden, het ontwikkelen van 20.000 voetbalacademies en de aanwerving van 3000 buitenlandse coaches. Het plan gaat dus veel verder dan de spectaculaire transfers van buitenlandse topspelers en topcoaches als Axel Witsel of het verwerven van de aandelen van buitenlandse voetbalclubs. Op middellange en lange termijn is de doelstelling het organiseren van het Wereldkampioenschap voetbal in 2030 en in 2050 het WK trachten te winnen. Het uiteindelijke doel van de Chinese planeconomie is een Chinese sporteconomie creëren van 680 miljard €. Ter vergelijking: de sporteconomie op dit moment in de Verenigde Staten schommelt rond de 70 miljard €. Met deze cijfers wil ik aantonen dat er nog een (ruime) progressiemarge is in de sport en meer bepaald het voetbal. Zeker omdat er ook nog andere groeilanden zich aandienen zoals India.

Waarom investeren in jeugdopleiding?

- Sociale plicht: ontwikkelen van menselijk kapitaal
- Community (stakeholders)
- Gegarandeerde return on invest
- Ontwikkelen economisch kapitaal

Indien investeerders het louter willen zien als een investering, dan zijn er voldoende parameters om hen te overtuigen. De return on invest kan hoog zijn mits een weloverwogen en uitgekiend plan.

Het grootste terugverdieneffect is natuurlijk de transfervergoeding. Maar nog meer dan de transfervergoeding zijn de solidariteitsbijdragen en de opleidingsvergoedingen realistische terugverdieneffecten. Een transfervergoeding is op dit moment hopen op een lucky shot, het

winnend lot uit een loterij. Gezonder is misschien wel om de transfervergoedingen af te bouwen en te verspreiden over de solidariteitsbijdragen en opleidingsvergoedingen.

Misschien vloeien er door deze redenering meer middelen terug naar het jeugdvoetbal en de breedtesport. Het kan ook meer getalenteerde jongeren kansen bieden om door te breken.

Mogen we een transfervergoeding niet beschouwen als een anachronisme in een Europa van vrij verkeer van personen, goederen en diensten?

In de nabije toekomst zal er een enorme vraag naar eigen opgeleide jeugdtalenten ontstaan door onder andere de Financial Fairplay en de home grown regels. Clubs moeten voldoen aan financiële verplichten om hun licentie te behouden. Ook komen er meer regels waardoor men verplicht wordt om een bepaald aantal eigen opgeleide spelers kansen te bieden. Als club heb je niet alleen de terugverdieneffecten, maar jeugd opleiden is ook kostenbesparend.

Voor elk jeugdig talent bespaar je op transferuitgaven. Bovendien zal de totale kost van spelerssalarissen afnemen.

Er is dus meer garantie op sportief succes dankzij een bloeiende jeugdfilosofie. Door innovatie en strategie kunnen we onze achterstand verkleinen of zelfs ombuigen. Graag haal ik het voorbeeld aan van Henry Onyenkuru. Opgeleid door de Aspire Academy in Saly (Senegal). Nooit in competitie gespeeld, maakte hij zijn debuut op 17-jarige leeftijd bij KAS Eupen. Voor de buitenwereld een eigenaardige keuze. Dit was geen vreemde keuze. Een professionele en uiterst bekwame staff zorgde voor de perfecte begeleiding en integratie.

Na twee jaar competitievoetbal in Europa verkocht KAS Eupen hem voor vele miljoenen aan de Engelse (top)club Everton. Op zijn beurt kon een Belgische club hem lenen. Kunnen we niet ambitieuzer zijn en zelf deze spelers opleiden? Natuurlijk kunnen we ons ook focussen op de verhaallijnen rond de Aspire Academy, KAS Eupen, QSI of Qatar. Ik concentreer mij liever op het inhoudelijke traject.

Als verantwoordelijke clubleider kan je toch de nodige acties verbinden aan deze cijfers. Zeker wanneer wordt aangetoond dat een jeugdfilosofie op lange termijn meer garantie biedt op sportief succes.

De voetbalindustrie is één van de weinige bedrijfstakken in Europa met een jaarlijkse groei van meer dan 10%. Specialisten zien niet dadelijk een stagnatie. We zien dat er meer middelen druppelen naar nicheproducten zoals het jeugdvoetbal, futsal, vrouwenvoetbal, G-voetbal, enz... Een trend die we alleen maar kunnen toejuichen.

Wanneer Neymar Junior wordt weggeplukt bij FC Barcelona is dit een kwestie van vraag en aanbod. Hier kunnen we zelfs spreken over geopolitiek. Economische wereldbelangen waarin waarschijnlijk het 50-punten-plan van de Chinese overheid ook inpast. Fundamenteel is dit geen probleem. De tijd dat voetbal onder de kerktoren werd gespeeld en onderhouden door lokale mecenasen is definitief voorbij. Net zoals in de (verre) toekomst nieuwe competitieformules zullen ontstaan. Misschien een BENEliga op kleine schaal en een transatlantische Champions League op wereldvlak met teams uit Europa, Amerika, Afrika en Azië. Indien dit goed bewaakt wordt met respect voor de lokale cultuur heeft dit een kans op slagen.

De hoofdreden waarom ik dit hoofdstuk voor het voetlicht wil brengen, is de roep om het (jeugd)voetbal in België als een volwaardige bedrijfstak te ontwikkelen. Dit hoeft zeker niet vies te klinken. Het Belgische voetbal is hot. Zijn we echter voorbereid op eventuele successen? Zijn we voorbereid om deze leegte in te vullen? Op dit moment bestaat er een vacuüm.

Met een weldoordachte strategie kan je de economische realiteit kraken. Soms kan je je ook verstoppen achter de economische realiteit en de handdoek werpen, terwijl er toch kansen onbenut voor onze deur liggen. Hoogwaardige afgewerkte producten kunnen Belgische clubs niet meer kopen. Dit is weggelegd voor de oligarchen, sjeiks en Aziatische miljardairs. Hoe lang gaan zij nog peperdure, risicovolle transfers realiseren? Op dit moment zijn we een transitland “dankzij” de regelgeving. Een logistiek centrum voor het tijdelijk stationeren van extern voetbaltalent. Dikwijls van beperkte kwaliteit.

Het bewijs is de zondvloed van middelmatige buitenlandse spelers in onze competitie. Het kan ook anders. We kunnen dit staven met een voorbeeld. FC Basel is actief in de piepkleine Zwitserse competitie. Zwitserland is een land met +/- acht miljoen inwoners en een beperkte voetbalcultuur. Voetbal is er zeker niet de populairste sport. Toch hebben ze door een duidelijk afgelijnde visie een moderne gerunde club uitgebouwd. Een club met een bloeiende jeugdwerking, een stadion van 38.500 plaatsen met knappe sportieve resultaten. Getuige de verbluffende resultaten in de Champions League. Dit kan geen toevalstreffer zijn. Zeker niet wanneer je kijkt naar hun tijdlijn. De laatste vijftien jaar stroomden er meer dan 40 talenten vanuit de jeugdopleiding naar het eerste elftal. De laatste elf jaar heeft FC Basel zich tienmaal geplaatst voor Europees voetbal na Nieuwjaar! Hieraan mogen Belgische en Nederlandse clubs zich spiegelen.

Waarom niet onze grondstoffen ontginnen tot hoogwaardige afgewerkte producten?

Graag sluit ik af met deze prachtige quote. De vlag die de lading helemaal dekt.

“Als ik de boeren had gevraagd wat ze wilden, dan hadden ze geantwoord: snellere paarden!”

Henry Ford

Wim Declercq

CEO & Founder GOALA

: wim@goala.be

Wim Declercq is al 25 jaar lang een gepassioneerd jeugdopleider. Getrouwd en vader van 2 kinderen Amélie en Thibo. Met een speciale vermelding voor zijn vrouw Sophie. Voor het verdragen van een uit de hand gelopen hobby.

In de beginjaren actief in de succesvolle jeugdopleiding van KSK Tongeren. De pioniersjaren van het Amerikaanse voetbal mogen beleven. In STVV kunnen proeven van het elitevoetbal. Een droom van elke coach. Het werken met toptalenten. Ondertussen over het muurtje kijkend naar andere landen en zich verdiepend in andere voetbalculturen.

Hij was verantwoordelijk voor de scouting bij de Académie JMG. Een openbaring. Hij stond aan de wieg van de Essevee Soccer school van Zulte Waregem. Een prachtige voetbalcorrida maar ook een intense levenservaring.

Vervolgens de stap gewaagd naar GOALA. Als oprichter van een unieke voetbalfilosofie. Met dit boek als leidraad.

Wim Declercq is al 25 jaar lang een gepassioneerd jeugdopleider die in zijn beginjaren actief was in de succesvolle jeugdopleiding van KSK Tongeren. Hij vertoefde ook enkele jaren in de VS waar hij de pioniersjaren van het Amerikaanse voetbal mocht ervaren. Daarna proefde hij van het elitevoetbal bij STVV waar hij kon werken met toptalenten. Ondertussen verbreedde hij zijn kijk op voetbalopleiding in andere landen en voetbalculturen. Zo was hij onder andere verantwoordelijk voor de scouting bij de Académie JMG van Jean-Marc Guillou en stond hij aan de wieg van de Essevee Soccer school

van Zulte Waregem. Al die kennis en ervaring stopte hij tenslotte in GOALA waarmee hij een unieke voetbalfilosofie uitdraagt. Met dit boek als leidraad.

In het boek "Het Spooktalent – Een verrassende kijk op jeugdvoetbal" etaleert jeugdopleider Wim Declercq zijn andere, verrassende visie op het opleiden van jeugdige voetballertjes. Hij breekt met de aloude opvatting dat een jeugdtrainer jongens en meisjes moet trainen tot mogelijke profvoetballers en met de nefaste afwijzing van kinderen op veel te jonge leeftijd. Hij pleit daarentegen voor een holistische benadering van het kind in de voetbalopleiding. Kinderen moet je niet trainen, je moet ze opleiden om betere voetballers, maar ook betere mensen te worden. Het hele boek is een roep om kinderen op een geïntegreerde manier op te leiden en niet om een deel ervan klaar te stomen voor het eerste elftal.

www.vertelpuntuitgevers.be

